

BUTLLETÍ OFICIAL del PARLAMENT de les ILLES BALEARS

D.L.M.558-1983

Fq.Con.núm. 33/28

21 d'abril del 2006

VI legislatura

Núm. 129/I

SUMARI

3. TEXTOS EN TRAMITACIÓ

3.1. PROJECTES DE LLEI

A) RGE núm. 2872/06, d'avaluacions d'impacte ambiental i avaluacions ambientals estratègiques a les Illes Balears.	5298
B) RGE núm. 2962/06, municipal i de règim local de les Illes Balears.	5323
C) RGE núm. 2963/06, de reforma de l'impost sobre successions i donacions.	5360
-

3. TEXTOS EN TRAMITACIÓ

3.1. PROJECTES DE LLEI

Ordre de Publicació

La Mesa del Parlament de les Illes Balears, en reunió de dia 12 d'abril del 2006, d'acord amb el que disposa l'article 112 del Reglament del Parlament, admeté a tràmit el Projecte de Llei RGE núm. 2872/06, de d'avaluacions d'impacte ambiental i avaluacions ambientals estratègiques de les Illes Balears.

Els Hbles. Srs. Diputats i els grups parlamentaris disposen d'un termini de quinze dies, que comptarà des del dia següent al de la seva publicació, per presentar davant la Mesa de la Comissió d'Ordenació Territorial, esmenes al projecte esmentat, el text del qual s'insereix a continuació. Aquest termini finalitzarà dia 10 de maig del 2006.

Palma, a 12 d'abril del 2006.

El resident del Parlament:

Pere Rotger i Llabrés.

Maria Rosa estarà i Ferragut, secretària del Consell de Govern de les Illes Balears

CERTIFICA que el Consell de Govern de les Illes Balears, en sessió de ordinària de dia 24 de març del 2006, adoptà, entre d'altres, el següent acord:

24. Acord d'aprovació del Projecte de llei d'avaluacions d'impacte ambiental i avaluacions ambientals estratègiques a les Illes Balears.

El Consell de Govern, a proposta del conseller de Medi Ambient, adopta l'acord següent:

"Primer. Aprovar el Projecte de Llei d'avaluacions d'impacte ambiental i avaluacions ambientals estratègiques a les Illes Balears.

Segon. Trametre, adjunt, l'esmentat projecte de llei al Parlament de les Illes Balears, d'acord amb l'article 112 del Reglament de la Cambra."

I perquè consti i tenguí els efectes que corresponguin, expedisc aquest certificat amb el vistiplau del president.

Palma, 24 de març del 2006.

La secretària del Consell de Govern.

Vistiplau, el president.

A)

PROJECTE DE LLEI D'AVALUACIONS D'IMPACTE AMBIENTAL I AVALUACIONS AMBIENTALS ESTRATÈGIQUES A LES ILLES BALEARS

Títol I. Disposicions generals

Capítol I. Disposicions comunes

Capítol II. Àmbit d'aplicació

Secció primera. Projectes

Secció segona. Plans i programes

Títol segon. Avaluacions d'impacte ambiental de projectes

Capítol I. Avaluacions d'impacte ambiental dels projectes de l'annex I

Secció primera. Fase prèvia de consultes

Secció segona. Inici

Secció tercera. Tramitació

Secció quarta. Declaració d'impacte

Capítol II. Avaluacions dels projectes inclosos a l'annex II i dels projectes no inclosos a l'annex I que puguin afectar els espais de la Xarxa Ecològica Europea Natura 2000

Secció primera. Supòsits

Secció segona. Procediment

Capítol III. Informes ambientals

Capítol IV. Disciplina ambiental

Secció primera. Disposicions generals

Secció segona. Fiances i assegurances de responsabilitat

Secció tercera. Vigilància i seguiment

Secció quarta. Caducitat o modificació de la declaració

d'impacte

Secció cinquena. El règim d'infraccions i sancions

Secció sisena. Suspensió i altres mesures cautelars

Secció setena. La restitució de la realitat física alterada i indemnització de danys i perjudicis

Secció vuitena. Execució forçosa

Secció novena. Prestació ambiental substitutòria

Títol tercer. Avaluació Ambiental Estratègica de plans i programes

Capítol I. Disposicions generals

Capítol II. Procediment

Capítol III. Procediment aplicable als plans o programes de reduït àmbit territorial, modificacions menors i plans i programes no subjectes que estableixin un marc de futurs projectes

Capítol IV. Disciplina ambiental

Disposicions addicionals

Disposicions transitòries

Disposició derogatòria única

Disposicions finals

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

L'avaluació d'impacte ambiental és un instrument de protecció del medi ambient de gran importància, és de caràcter general i preventiu i la seva finalitat és identificar, predir, interpretar i prevenir o corregir les conseqüències, els efectes o els impactes que determinades activitats o determinats projectes poden causar sobre el medi ambient. El seu origen es troba als Estats Units, concretament a la National Environmental Policy Act (Llei nacional de política ambiental) del 1970.

Tots els països s'han inspirat, d'una manera o altra, en l'experiència dels Estats Units, pioner en la matèria, per establir els seus models propis.

La primera regulació espanyola sobre la matèria apareix en diverses ordres ministerials i especialment a l'Ordre del Ministeri d'Indústria de 18 d'octubre del 1976, en el marc de la normativa de lluita contra la contaminació atmosfèrica per indústries i activitats potencialment contaminadores de l'atmosfera.

La vertadera implantació de les avaluacions d'impacte ambiental té lloc arran de la incorporació d'Espanya a la Unió Europea.

A l'àmbit comunitari, l'avaluació d'impacte ambiental està regulada a la Directiva 85/337/CEE del Consell, de 27 de juny del 1985, modificada per la Directiva 97/11/CE del Consell, de 3 de març del 1997, relativa a l'avaluació de les repercussions de determinats projectes públics i privats sobre el medi ambient.

Així mateix, i per tal d'integrar el component mediambiental a la preparació i l'adopció de plans i programes que puguin tenir repercussions significatives sobre el medi ambient, es regulà l'avaluació ambiental estratègica o l'avaluació ambiental de plans o programes i en data 27 de juny del 2001 s'aprovà la Directiva 2001/42/CE, del Parlament i del Consell, relativa a l'avaluació dels efectes de determinats plans i programes en el medi ambiental.

II

La Directiva 85/337/CEE del Consell, de 27 de juny del 1985, relativa a l'avaluació de les repercussions de determinats projectes públics i privats sobre el medi ambient, s'incorporà a l'ordenament intern mitjançant el Reial Decret Legislatiu 1302/1986, de 28 de juny, d'avaluació d'impacte ambiental, que es desenvolupà mitjançant el Reial Decret 1131/1988, de 30 de setembre, pel qual s'aprovà el reglament per a l'execució del Reial Decret Legislatiu 1302/1986, de 28 de juny, d'avaluació d'impacte ambiental.

Actualment es troba en tramitació parlamentària, en una fase molt avançada, el projecte de llei d'avaluació dels efectes de determinats plans i programes en el medi ambient, pel qual l'Estat incorpora a l'ordenament intern la Directiva 2001/42/CE, del Parlament i del Consell, relativa a l'avaluació dels efectes de determinats plans i programes en el medi ambiental.

III

L'article 148.1.9 de la Constitució estableix que les comunitats autònomes poden assumir competències sobre la gestió en matèria de protecció del medi ambient.

L'article 149.1.23a de la Constitució estableix que l'Estat té competència exclusiva en legislació bàsica sobre protecció del medi ambient, sense perjudici de les facultats de les comunitats autònomes d'establir normes addicionals de protecció.

Basant-se en el marc constitucional, la comunitat autònoma de les Illes Balears ha assumit, en virtut de l'article 11.7 de l'Estatut d'Autonomia aprovat per la Llei Orgànica 2/1983, de 25 de febrer, competències per al desenvolupament legislatiu i l'execució en matèria de protecció del medi ambient, normes addicionals de protecció, espais naturals protegits i ecologia.

La comunitat autònoma de les Illes Balears va ser pionera en aquesta matèria, i amb anterioritat a la transposició de la Directiva 85/337/CEE per part de l'Estat, el Consell de Govern aprovà, en data 23 de gener del 1986, el Decret 4/1986 d'implantació i regulació dels estudis d'impacte ambiental, considerat com una normativa provisional i progressiva, decret que ha sofert únicament una modificació puntual mitjançant el Decret 85/2004, d'1 d'octubre.

El Decret 4/1986, de 23 de gener, d'implantació i regulació dels estudis d'impacte ambiental, s'avança vint anys a la resta de l'Estat espanyol, ja que incloïa l'avaluació d'impacte ambiental del planejament urbanístic, la qual cosa ha dotat la nostra comunitat autònoma d'una experiència única amb vistes a l'avaluació ambiental estratègica.

La normativa autonòmica necessita una actualització pel que fa a l'avaluació d'impacte ambiental i una regulació de l'avaluació ambiental estratègica, per tal de tenir una normativa moderna i adaptada a la normativa comunitària i a la legislació bàsica estatal.

IV

Aquesta llei s'estructura en tres títols, sis disposicions addicionals, cinc disposicions transitòries, una disposició derogatòria, dues disposicions finals i tres annexos.

El títol primer conté les disposicions comunes a les avaluacions d'impacte ambiental i a les avaluacions ambientals estratègiques. S'hi estableix l'objecte i la finalitat de la llei i s'hi fixen una sèrie de definicions i previsions sobre la confidencialitat, la nul·litat i la suspensió del procediment substantiu. Així mateix, s'hi estableix l'àmbit d'aplicació de la llei amb indicació dels projectes, plans i programes subjectes i s'hi regula l'òrgan ambiental de la comunitat autònoma.

El títol segon regula l'avaluació d'impacte ambiental dels projectes, i es distingeix entre l'avaluació d'impacte ambiental dels projectes de l'annex I, amb les fases de consultes prèvies, inici, tramitació i declaració d'impacte; i l'avaluació d'impacte ambiental dels projectes de l'annex II i dels projectes no inclosos a l'annex I que puguin afectar els espais de la Xarxa Ecològica Europea Natura 2000, que serà necessària en els casos que així ho decideixi l'òrgan ambiental d'acord amb un criteri i un procediment específics.

Es regulen també els informes ambientals i la disciplina ambiental, que, en matèria d'avaluació d'impacte ambiental, comprèn les fiances, les assegurances de responsabilitat, la vigilància i el seguiment, la caducitat o la modificació de la declaració d'impacte ambiental, el règim d'infraccions i sancions, la suspensió de l'execució del projecte, d'altres mesures cautelars, la restitució de la realitat física alterada, la indemnització de danys i perjudicis, l'execució forçosa, la prestació ambiental substitutòria i la revisió d'ofici.

El títol tercer regula l'avaluació ambiental estratègica de plans i programes, de tal manera que els plans i programes subjectes integrin el component mediambiental en el seu procediment de preparació, elaboració, tramitació, aprovació i seguiment. El procediment consta de les fases d'informe de sostenibilitat ambiental, consulta, memòria ambiental, presa de decisió i execució i seguiment ambiental. Està previst un procediment per determinar si els plans o programes de reduït àmbit territorial, modificacions menors i plans i programes no subjectes que estableixin un marc de futurs projectes han de sotmetre's a avaluació ambiental estratègica.

Es regula també la disciplina ambiental, que en matèria d'avaluació ambiental estratègica, comprèn l'execució i el seguiment, la revisió d'ofici i el règim d'infraccions i sancions.

Les sis disposicions addicionals regulen els supòsits de projectes subjectes a autorització ambiental integrada, l'aplicació supletòria de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, la modificació de la Llei de taxes 11/1998, de 14 de desembre, sobre el règim específic de taxes de la comunitat autònoma de les Illes Balears, de la Llei 9/1990, de 27 de juny, d'atribució de competències als consells insulars en matèria d'urbanisme i habitabilitat, de la Llei 2/2001, de 7 de març, d'atribució de competències als consells insulars en matèria d'ordenació del territori, i de la Llei 14/2000, de 21 de desembre, d'ordenació territorial, i el desplaçament normatiu del text refós de la Llei del sòl del 1976.

Les cinc disposicions transitòries contenen previsions sobre la Comissió Balear de Medi Ambient, els procediments d'avaluacions d'impacte ambiental de projectes iniciats abans de l'entrada en vigor de la llei, plans i programes iniciats amb anterioritat a l'entrada en vigor de la llei, la nul·litat i els plans i programes cofinançats per la Unió Europea.

La disposició derogatòria deroga les disposicions de rang igual o inferior que s'hi oposin i, expressament, el Decret 4/1986, de 23 de gener, d'implantació i regulació dels estudis d'impacte ambiental.

Les dues disposicions finals es refereixen a l'habilitació del Consell de Govern per al desplegament i l'execució de la llei i a l'entrada en vigor de la llei.

A l'annex I s'inclouen els projectes subjectes a avaluació d'impacte ambiental, integrats en deu grups (agricultura, silvicultura, aqüicultura i ramaderia; indústria extractiva; energia; indústria siderúrgica i del mineral, producció i elaboració de metalls; indústria química, petroquímica, tèxtil i paperera; altres indústries; projectes d'infraestructures; projectes d'enginyeria hidràulica i de gestió de l'aigua; projectes de tractament i gestió de residus i altres projectes).

L'annex II conté els projectes subjectes a avaluació d'impacte ambiental quan així ho decideixi l'òrgan ambiental, agrupats en cinc grups (agricultura, silvicultura, aqüicultura i ramaderia; energia; indústria siderúrgica i del mineral, producció i elaboració de metalls; projectes d'infraestructures i altres projectes).

A l'annex III s'inclouen, en dos grups, els plans i programes subjectes a avaluació ambiental estratègica (plans que suposin ordenació del territori urbà o rural o utilització del sòl i altres plans i programes).

TÍTOL I DISPOSICIONS GENERALS

Capítol I Disposicions comunes

Article 1 Objecte

És objecte d'aquesta llei, en exercici de les competències que estableix l'article 11.7 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, regular:

a) L'avaluació d'impacte ambiental dels projectes que puguin tenir efectes significatius sobre el medi ambient i que han d'autoritzar o elaborar la comunitat autònoma de les Illes Balears, els consells insulars o l'administració local, amb l'objectiu de conèixer, valorar, eliminar o reduir els efectes negatius sobre el medi ambient.

b) L'avaluació ambiental dels plans i programes que puguin tenir efectes significatius en el medi ambient i que han d'aprovar la comunitat autònoma de les Illes Balears, els consells insulars o l'administració local.

Article 2 Finalitat

La finalitat d'aquesta llei és aconseguir un nivell elevat de protecció del medi ambient, contribuir a integrar els aspectes mediambientals en els projectes, les activitats, els plans i els programes que puguin tenir efectes significatius sobre el medi ambient a l'àmbit de les Illes Balears, així com establir els instruments adequats a fi de fer efectives les mesures protectores, correctores i compensatòries.

Article 3 Definicions

Als efectes d'aquesta llei s'entén per:

a) Medi ambient: conjunt de factors o elements físics (terra, aigua, aire, clima...), biològics (fauna, flora i sol, ...) i socioculturals (assentaments i activitat humana, ús i gaudi del territori, formes de vida, patrimoni artístic i cultural, salut de les persones...), així com la interacció entre els factors o els elements indicats, que integren l'entorn on es desenvolupa la vida de l'home i de la societat.

b) Òrgan ambiental: òrgan de la comunitat autònoma que exerceix les competències en matèria de medi ambient previstes en aquesta llei, especialment emetent les declaracions d'impacte ambiental adients i, en col·laboració amb l'òrgan promotor, vetllant per la integració dels aspectes ambientals en l'elaboració dels plans i programes.

c) Avaluació d'impacte ambiental de projectes: procediment administratiu que, fonamentat en un estudi d'impacte ambiental i amb un tràmit de participació pública, té per objecte identificar, descriure i avaluar, de forma apropiada, a través d'una declaració d'impacte, els efectes directes i indirectes d'un projecte o d'una activitat sobre el medi ambient.

d) Avaluació ambiental estratègica: procediment administratiu que permet la integració dels aspectes ambientals en els plans i programes mitjançant la preparació de l'informe de sostenibilitat ambiental, de la celebració de consultes, de la consideració de l'informe de sostenibilitat ambiental i dels resultats de les consultes, de la memòria ambiental i de l'acord de l'òrgan ambiental sobre la dita memòria i del subministrament d'informació sobre l'aprovació dels plans i programes esmentats.

e) Informe ambiental: pronunciament de l'òrgan ambiental sobre la conveniència o no d'autoritzar un projecte o una activitat i, si s'escau, les mesures de tot tipus per minimitzar els impactes negatius, que s'emetrà en els casos dels articles 15, 45 i 47 d'aquesta llei.

f) Administracions públiques afectades: les que, als efectes d'aquesta llei, tenen competències específiques en matèria de medi ambient, inclosos els aspectes de biodiversitat, població, salut humana, fauna, flora, terra, aigua, aire, factors climàtics, béns materials, patrimoni cultural, arquitectònic i arqueològic i paisatge.

g) Estudi d'alternatives: conjunt d'opcions tècnicament viables que defineixen les diferents possibilitats, incloent-hi l'alternativa zero, per a l'execució d'un projecte o per a la redacció d'un pla o programa.

h) Alternativa zero: opció considerada en l'estudi d'alternatives que assenyalava els aspectes rellevants de la situació actual del medi ambient i la seva probable evolució en el cas de no execució del projecte o no redacció del pla o programa.

i) Projecte: realització de treballs de construcció o d'altres obres o instal·lacions, així com altres intervencions en el medi natural o el paisatge, incloent-hi les destinades a l'explotació dels recursos del sòl.

j) Promotor (a l'avaluació d'impacte ambiental): òrgan substantiu que promou un projecte, o persona física o jurídica que en sol·licita l'autorització o l'aprovació.

k) Òrgan substantiu (a l'avaluació d'impacte ambiental): òrgan que té la competència per atorgar l'autorització, la llicència, el permís o la concessió que habilita el promotor per dur a terme un projecte, d'acord amb la legislació aplicable.

l) Estudi d'impacte ambiental: document tècnic elaborat per un equip multidisciplinari que ha de presentar el titular o promotor d'un projecte o una activitat per identificar, descriure i valorar de manera adequada els efectes previsibles que la realització del projecte o de l'activitat produirà sobre el medi ambient en totes les seves fases (construcció, funcionament i clausura).

m) Inventari ambiental: descripció completa del medi tal com és en una àrea on es preveu ubicar una actuació o un projecte determinats.

n) Declaració d'impacte ambiental: pronunciament de l'òrgan ambiental a les avaluacions d'impacte ambiental de projectes que determina, respecte dels efectes ambientals previsibles, la conveniència o no de realitzar el projecte i, en cas afirmatiu, fixa les condicions en què haurà de realitzar-se, així com les mesures protectores, correctores i compensatòries i un pla o programa de vigilància ambiental.

o) Mesures correctores: conjunt d'actuacions que tenen per objecte la reducció, l'eliminació o la modificació dels efectes ambientals negatius significatius d'un projecte o d'una activitat, tant pel que fa al disseny i a la ubicació, com als procediments d'anticontaminació, depuració i dispositius genèrics de protecció del medi ambient.

p) Mesures protectores: conjunt d'actuacions que tenen per objecte evitar els efectes ambientals negatius significatius d'un projecte o d'una activitat, modificant alguns dels elements o processos del projecte.

q) Mesures compensatòries: conjunt d'actuacions que, en relació amb els efectes ambientals negatius inevitables d'un projecte o d'una activitat, no admet correcció, consistent a compensar aquests efectes negatius per mitjà d'altres de signe positiu, si és possible amb accions de la restauració o de la mateixa naturalesa i efecte contrari al de l'acció o empresa. Aquestes mesures s'aplicaran tant a zones protegides, d'acord amb les directives 79/409/CEE i 92/43/CE, relatives a la conservació dels hàbitats naturals i de fauna i flora silvestres, com a zones que no tinguin aquesta catalogació.

r) Pla o programa de vigilància ambiental: document que té per objecte garantir el compliment de les previsions i mesures correctores, protectores i compensatòries contingudes a l'estudi d'impacte ambiental i, si s'escau, a la declaració d'impacte ambiental, el contingut del qual es materialitza en un seguiment i una vigilància per part d'un equip específic durant l'execució del projecte o durant les fases de funcionament o desmantellament.

s) Plans i programes: conjunt d'estratègies, directrius i propostes que preveu una administració pública per satisfer necessitats socials, no executables directament, sinó a través del seu desenvolupament, mitjançant un conjunt de projectes.

t) Òrgan promotor (a l'avaluació ambiental estratègica): òrgan que inicia el procediment per a l'elaboració i l'adopció d'un pla o programa, i que ha d'integrar els aspectes ambientals en el seu contingut a través d'un procés d'avaluació ambiental.

u) Informe de sostenibilitat ambiental: informe elaborat per l'òrgan promotor que forma part integrant del pla o del programa que identifica, descriu i avalua de manera apropiada les repercussions ambientals de l'aplicació del dit pla o programa, incloent-hi totes les fases en què es desenvolupi, així com les distintes alternatives que tinguin en compte els objectius i l'àmbit d'aplicació geogràfic del pla o programa.

v) Memòria ambiental: document que valora la integració dels aspectes ambientals realitzada durant el procés d'avaluació, així com l'informe de sostenibilitat ambiental i la seva qualitat, el resultat de les consultes i com aquestes s'han pres en consideració, a més de la previsió sobre els impactes significatius de l'aplicació del pla o programa, i que estableix les determinacions finals.

w) Zones de reduït àmbit territorial: àmbit territorial en què, per les seves escasses dimensions, el nivell de protecció del medi ambient i la integració ambiental poden aconseguir-se de forma similar, ja sigui mitjançant l'aplicació de l'avaluació ambiental d'un pla o programa, o mitjançant l'aplicació de l'avaluació ambiental dels projectes que el realitzen.

x) Modificacions menors: canvis en les característiques dels plans o programes ja aprovats o adoptats que no constitueixen variacions fonamentals de les estratègies, directrius i propostes o de la seva cronologia però que produeixen diferències en les característiques dels efectes previstos o de la zona d'influència.

Article 4

Confidencialitat i dret d'accés a la informació en matèria de medi ambient

1. D'acord amb les disposicions sobre propietat industrial i amb la pràctica jurídica en matèria de secret industrial i comercial, les avaluacions d'impacte ambiental, especialment les de projectes, hauran de respectar la confidencialitat de les

informacions aportades pel promotor que tinguin aquest caràcter, tenint en compte, en tot cas, la protecció de l'interès públic.

2. Quan l'avaluació afecti un altre estat membre de la Unió Europea, la transmissió d'informació a aquest estat s'ha de sotmetre a les restriccions que es considerin convenients per garantir aquesta confidencialitat.

3. El que disposa aquest article s'entén sense perjudici del dret d'accés a la informació en matèria de medi ambient.

Article 5 **Nul·litat**

Són nuls de ple dret les resolucions o els acords d'autorització o aprovació de qualsevol projecte, pla o programa que s'adoptin sense avaluació d'impacte ambiental o avaluació ambiental estratègica, quan sigui necessari en els termes que estableix aquesta llei. Aquestes resolucions i aquests acords no produiran cap efecte, i respecte de les actuacions que es poguessin realitzar a la seva empara, s'aplicaran les mesures de protecció i defensa de la legalitat ambiental que es preveuen a la llei present.

Article 6 **Acció pública**

És pública l'acció per exigir el compliment del que estableix aquesta llei davant els òrgans administratius i contenciosos administratius, mitjançant els recursos o les accions que pertoquin.

Article 7 **Suspensió del procediment substantiu**

El termini màxim per resoldre el procediment substantiu i notificar-ne la resolució podrà ser suspès per l'òrgan competent en els casos prevists a l'article 42.5 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i procediment administratiu comú.

Article 8 **Incorporació de mitjans tècnics**

L'administració promourà la utilització i l'aplicació de les tècniques i dels mitjans electrònics, informàtics i telemàtics per al millor compliment de les finalitats d'aquesta llei.

Capítol II **Àmbit d'aplicació**

Secció Primera **Projectes**

Article 9 **Objecte**

L'avaluació d'impacte ambiental identificarà, descriurà i avaluarà de forma apropiada els efectes directes o indirectes d'un projecte sobre el medi ambient, en funció de cada cas particular i de conformitat amb aquesta llei.

Article 10 **Projectes subjectes**

1. Els projectes, públics o privats, consistents en la realització de les obres, instal·lacions o de qualsevol altra activitat o actuació inclosa a l'annex I d'aquesta llei han de ser objecte d'avaluació d'impacte ambiental, de conformitat amb el que disposa el títol segon d'aquesta llei.

2. Els projectes, públics o privats, consistents en la realització de les obres, instal·lacions o de qualsevol altra activitat o actuació, inclosos a l'annex II d'aquesta llei, així com qualsevol projecte no inclòs a l'annex I que pugui afectar els espais de la Xarxa Ecològica Europea Natura 2000, únicament seran objecte d'avaluació d'impacte ambiental quan així ho decideixi l'òrgan ambiental, en cada cas, de conformitat amb el que disposa el títol II d'aquesta llei.

3. Els projectes, públics o privats, consistents en la realització d'obres, instal·lacions o qualsevol altra activitat no inclosos als annexos I i II d'aquesta llei, que puguin tenir repercussions ambientals significatives, se sotmetran a avaluació d'impacte ambiental quan així ho estableixi una disposició legal o reglamentària o un instrument d'ordenació territorial o mediambiental degudament aprovat per l'administració adient, de conformitat amb el que estableix el títol II d'aquesta llei.

Article 11 **Impactes acumulatius o sinèrgics**

1. Els projectes no inclosos a l'annex I d'aquesta llei se sotmetran a avaluació d'impacte ambiental quan, malgrat no superar per si mateixos els límits, suposin ultrapassar aquests límits inferiors per acumulació amb d'altres actuacions preexistents o proposades pel mateix promotor o per un de diferent i puguin afectar el mateix entorn.

2. En els casos d'ampliació d'activitats o instal·lacions existents, els límits d'extensió, potència o un altre paràmetre, s'han de considerar referits als que resultin al final de l'ampliació.

Article 12 **Prohibició de fraccionament**

1. L'avaluació d'impacte ambiental ha de fer referència a la totalitat del projecte.

2. El fraccionament de projectes de la mateixa naturalesa i dels mateixos fets en el mateix espai físic no impedeix que s'apliquin els límits que estableixen els annexos d'aquesta llei, als efectes dels quals s'han d'acumular les magnituds o les dimensions de cadascun dels projectes considerats.

Article 13 **Dispensa o exoneració**

1. El Govern de les Illes Balears, en supòsits excepcionals i mitjançant un acord motivat del Consell de Govern, a proposta del conseller competent en matèria de medi ambient, prèvia petició de l'òrgan substantiu i amb informe de l'òrgan ambiental, podrà excloure, dispensar o exonerar un projecte determinat o part del dit projecte, de l'avaluació d'impacte ambiental, en relació amb projectes corresponents a la

competència material de la comunitat autònoma, dels consells insulars o de l'administració local.

2. L'acord d'exclusió, dispensa o exoneració s'ha de fer públic i ha de contenir les previsions que es considerin necessàries en cada cas, a fi de minimitzar o compensar l'impacte ambiental del projecte, un cop realitzades les actuacions següents:

a) Redactar una descripció ambiental que caracteritzi l'actuació i contengui una anàlisi ambiental en què es justifiqui la inexistència d'impactes significatius, la seva escassa importància o les circumstàncies que justifiquin la dispensa o l'exoneració malgrat els seus impactes negatius.

b) Informar el Govern de l'Estat sobre els motius que justifiquen l'exempció concedida, abans d'atorgar l'autorització, perquè després se'n pugui informar a la Comissió de la Unió Europea.

c) Posar a l'abast del públic interessat les informacions relatives a l'exempció i les raons per les quals s'ha concedit.

d) Examinar la conveniència d'una altra forma d'avaluació i determinar, si pertoca, si és procedent fer públiques les informacions que s'hi recullin.

3. La descripció ambiental a què es refereix l'apartat anterior, que no té la consideració d'estudi d'impacte ambiental, és un informe que elabora el promotor del projecte o de l'activitat, a manera d'annex del dit projecte, i on assenyala les consideracions ambientals que ha tingut en compte i les mesures correctores, protectores o compensatòries proposades, amb la finalitat que el promotor tenguí en compte la possible incidència ambiental de l'actuació.

4. L'exoneració, la dispensa o l'exclusió que preveu aquest article no és d'aplicació als projectes i a les activitats que afectin els espais de la Xarxa Ecològica Europea Natura 2000.

5. Els projectes que s'aprovin específicament mitjançant una llei del Parlament de les Illes Balears poden ser exonerats, exclosos o dispensats de l'avaluació d'impacte ambiental, totalment o parcialment, en els mateixos termes i en les mateixes condicions que estableixen els apartats anteriors.

Article 14

Efectes transfronterers

1. Quan un projecte pugui tenir repercussions significatives sobre el medi ambient d'un altre estat membre de la Unió Europea, s'ha de seguir el procediment que regula el Conveni sobre avaluació d'impacte en el medi ambient en un context transfronterer, fet a Espoo el 25 de febrer del 1991 i que Espanya va ratificar l'1 de setembre del 1997.

2. Als efectes de l'apartat anterior, l'òrgan ambiental que intervingui en l'avaluació d'impacte ambiental d'aquests projectes s'ha de relacionar amb l'estat afectat mitjançant el ministeri competent en matèria d'affers exteriors.

Article 15

Informes ambientals

1. Sense perjudici del que disposen els articles anteriors, l'òrgan substantiu podrà sol·licitar, en relació a una obra, instal·lació o activitat no subjecta a avaluació d'impacte ambiental, el pronunciament de l'òrgan ambiental sobre la conveniència o no d'autoritzar el projecte o l'activitat i, si

s'escau, les mesures de tot tipus per minimitzar els impactes negatius.

2. En aquests casos, se seguirà el procediment previst a l'article 48 d'aquesta llei.

Secció segona Plans i programes

Article 16

Plans i programes subjectes

1. Els plans i programes subjectes a avaluació ambiental estratègica són, amb caràcter general, els plans i programes, incloent-hi els cofinançats per la Comunitat Europea, així com les seves modificacions i revisions, que puguin tenir efectes significatius sobre el medi ambient i que compleixin els dos requisits següents:

a) Que els elabori o aprovi una administració pública.

b) Que la seva elaboració i aprovació venguin exigides per una disposició legal o reglamentària o per acord del Consell de Govern.

2. Als efectes prevists a l'apartat anterior, s'entendrà que tenen efectes significatius sobre el medi ambient aquells plans i programes inclosos a l'annex III d'aquesta llei, sense perjudici de l'article següent.

Article 17

Plans i programes de reduït àmbit territorial, modificacions menors i plans i programes marc de futurs projectes

Se sotmetran a avaluació ambiental estratègica els plans i programes següents, així com les seves modificacions i revisions, quan l'òrgan ambiental així ho decideixi pel fet de tenir efectes significatius sobre el medi ambient, d'acord amb el procediment que s'estableix als articles 95 a 97 d'aquesta llei:

a) Els plans i programes subjectes que estableixin l'ús de zones de reduït àmbit territorial.

b) Les modificacions menors en els plans i programes subjectes.

c) Els plans i programes diferents dels esmentats en l'article anterior que estableixin un marc per a l'autorització futura de projectes.

Article 18

Delimitació negativa de l'àmbit d'aplicació

Aquesta llei no serà d'aplicació als plans i programes següents:

a) Als que tenen com a únic objectiu servir els interessos de la defensa nacional o la protecció civil en casos d'emergència.

b) Als de tipus financer o pressupostari.

Capítol III Competències

Article 19

Òrgan ambiental

1. La Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears és l'òrgan ambiental de la comunitat autònoma de les Illes Balears en relació als projectes, plans o programes subjectes a avaluació d'impacte ambiental o avaluació ambiental estratègica que l'Administració de la comunitat autònoma, els consells insulars,

els municipis o les entitats de dret públic vinculades o dependents de qualsevol d'aquestes administracions territorials hagin d'autoritzar, elaborar, adoptar o aprovar.

2. Reglamentàriament es determinarà l'organització, les funcions i el règim jurídic de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears.

3. Dins la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears es crearà un comitè tècnic de composició multidisciplinària, amb representants de les conselleries del Govern, dels consells insulars, dels ajuntaments i dels promotors, en els termes que s'estableixin reglamentàriament.

4. La composició de la Comissió de Medi Ambient i del comitè tècnic obehirà a criteris de competència territorial i funcional.

Article 20

Consulta preceptiva

Correspon a l'òrgan ambiental de la comunitat autònoma de les Illes Balears evacuar la consulta preceptiva, prevista a la legislació bàsica estatal, quan sigui competència de l'Administració General de l'Estat formular la declaració d'impacte ambiental dels projectes que li correspongui autoritzar, elaborar o aprovar.

Article 21

Criteris tècnics i/o interpretatius

El conseller competent en matèria de medi ambient, a proposta de l'òrgan ambiental, podrà aprovar, mitjançant ordre, criteris tècnics i/o interpretatius per a la redacció dels estudis d'impacte ambiental dels projectes i els informes de sostenibilitat i la memòria ambiental dels plans o programes, així com per a la predicció i la valoració dels seus possibles impactes.

Títol II

Avaluacions d'impacte ambiental dels projectes

Capítol I

Avaluacions d'impacte ambiental dels projectes de l'annex I

Secció Primera

Fase prèvia de consultes

Article 22

Consultes prèvies a l'estudi d'impacte ambiental

1. L'avaluació d'impacte ambiental de projectes es podrà iniciar mitjançant la presentació per part del promotor d'una memòria-resum del projecte, cursada a través de l'òrgan substantiu a l'òrgan ambiental.

Aquesta memòria-resum contendrà com a mínim:

a) La definició, les característiques i la ubicació del projecte.

b) Les principals alternatives que es consideren i l'anàlisi dels impactes potencials de cadascuna.

c) Un diagnòstic territorial i del medi ambient afectat pel projecte.

2. L'òrgan ambiental, en el termini de quinze dies, podrà elevar consultes prèvies a les persones, institucions i administracions previsiblement afectades per l'execució del projecte, a les quals trametrà una còpia de la memòria-resum i els requerirà una resposta en un termini màxim de quinze dies.

3. L'òrgan ambiental haurà de determinar l'amplitud i el nivell de detall de l'estudi d'impacte ambiental, prèvia consulta a les administracions afectades i, si s'escau, a d'altres persones físiques o jurídiques, públiques o privades, vinculades a la protecció del medi ambient.

Article 23

Resultat de les consultes prèvies

1. Rebudes les respostes a les consultes prèvies i, en tot cas, en el termini màxim d'un mes, l'òrgan ambiental en notificarà el resultat al promotor, així com la documentació disponible que obri en poder de l'òrgan ambiental, sense perjudici de qualsevol altra, la qual s'haurà de tenir en compte en la redacció de l'estudi d'impacte ambiental.

2. Així mateix, es podran evacuar les consultes prèvies mitjançant una reunió, a la qual assistiran les persones i els distints representants de les institucions i administracions previsiblement afectades, exposaran el seu informe sobre la memòria-resum del projecte i aportaran la documentació de què disposin a aquests efectes. L'acta que s'aixequi d'aquesta reunió es notificarà al promotor i el seu contingut haurà de tenir-se en compte en la redacció de l'estudi d'impacte ambiental.

2. El resultat d'aquesta fase no condicionarà el sentit de la declaració d'impacte ambiental.

Secció Segona

Inici

Article 24

La sol·licitud d'inici

1. Sense perjudici de la fase prèvia de consultes a què es refereix la secció anterior, el procediment d'avaluació d'impacte ambiental dels projectes de l'annex I s'inicia mitjançant sol·licitud del promotor cursada a través de l'òrgan substantiu a l'òrgan ambiental.

2. La sol·licitud d'iniciació haurà de tenir el contingut mínim que estableix l'article 70 de la Llei de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú del 1992.

Article 25

Documentació a annexar a la sol·licitud

La sol·licitud haurà d'anar acompanyada de la documentació següent:

a) Còpia completa del projecte subjecte a avaluació d'impacte ambiental.

b) Estudi d'impacte ambiental, degudament signat.

c) Certificat de la informació pública del projecte i de l'estudi d'impacte ambiental, així com còpia de les al·legacions

formulades i un informe valoratiu d'aquestes, que puguin ser rellevants a efectes ambientals.

d) Certificació de la no necessitat d'informació pública del projecte segons la legislació substantiva, si s'escau.

e) Informes emesos obrants a l'expedient que puguin ser rellevants a efectes ambientals.

f) Resguard acreditatiu del pagament de la taxa correponent.

Article 26

Esmena i millora de la sol·licitud

1. Si la sol·licitud d'iniciació no reuneix els requisits assenyalats a l'article 24.2 d'aquesta llei o no va acompanyada de la documentació a què es refereix l'article 25 d'aquesta llei, es requerirà a l'interessat, per conducte de l'òrgan substantiu perquè en un termini mínim de deu dies i màxim de quinze, esmeni la falta o aportï els documents preceptius, amb indicació que si no ho fa, se'l tindrà per desistit de la seva petició, prèvia resolució dictada per l'òrgan competent.

2. Es trametrà còpia del requeriment de l'òrgan ambiental al promotor, perquè en tingui coneixement.

3. En el requeriment al promotor per l'esmena de deficiències i l'aportació de la documentació es farà constar la suspensió del termini per resoldre i notificar la declaració d'impacte ambiental, pel temps que transcorri entre la notificació del requeriment i el seu compliment efectiu per part del destinatari o, si no n'hi ha, pel transcurs del termini concedit.

4. L'esmena de deficiències o l'aportació de la documentació la farà el promotor per conducte de l'òrgan substantiu.

Article 27

L'estudi d'impacte ambiental

1. L'estudi d'impacte ambiental ha de tenir, com a mínim, el contingut següent:

a) Una descripció general del projecte i una relació de totes les accions derivades de l'actuació susceptibles de produir impactes en el medi ambient, tant a la fase de realització, com a la de funcionament i, si s'escau, a la de clausura.

b) Una exposició de les principals alternatives tècnicament viables i una justificació de la solució adoptada des del punt de vista ambiental.

c) Un inventari ambiental.

d) Una identificació dels impactes sobre el medi ambient, amb un esment especial a la salut de les persones.

e) Una valoració dels impactes assenyalant els indicadors o paràmetres de comparació utilitzats.

f) Una ponderació dels impactes i una valoració global on s'inclouran les distintes alternatives estudiades.

g) Les mesures protectores, correctores o compensatòries dels impactes.

h) Un pla o programa de vigilància ambiental.

i) Les conclusions de l'estudi d'impacte ambiental.

j) Un document de síntesi, que contindrà un resum de l'estudi i les conclusions en termes fàcilment comprensibles.

2. L'estudi d'impacte ambiental l'ha de redactar un equip multidisciplinari, llevat dels casos en què l'anàlisi dels impactes permeti que la redacció la dugui a terme un sol tècnic amb la titulació idònia.

3. L'estudi d'impacte ambiental ha de garantir la identificació, l'anàlisi i la valoració adequades dels impactes més importants del projecte i l'ús de la metodologia més adient segons les millors tècniques disponibles, d'acord amb la millor evidència científica disponible, vetllant especialment per la salut de les persones.

4. L'òrgan substantiu i l'òrgan ambiental han d'atendre les peticions de col·laboració, si s'escau, del promotor del projecte per determinar la composició tècnica de l'equip redactor de l'estudi d'impacte ambiental quan sigui exigible.

5. Reglamentàriament, mitjançant ordre del conseller competent en matèria de medi ambient, es desenvoluparà, si pertoca, el contingut dels estudis d'impacte ambiental.

Article 28

Informació pública

1. Correspon a l'òrgan substantiu sotmetre conjuntament el projecte i l'estudi d'impacte ambiental al tràmit d'informació pública i, si s'escau, al tràmit d'informes, quan així sigui exigible d'acord amb el procediment substantiu aplicable per autoritzar o aprovar el projecte.

En realitzar el tràmit d'informació pública, l'òrgan substantiu ha de trametre la mateixa documentació a les administracions afectades perquè l'examinin i hi formulin observacions.

Si l'òrgan substantiu no sotmet l'estudi d'impacte ambiental al tràmit d'informació pública, l'òrgan ambiental requerirà de l'òrgan substantiu que realitzi aquest tràmit, sota advertiment d'arxiu de l'expedient, en un termini no superior a un any i, si pertoca, serà necessari iniciar de nou el tràmit d'avaluació d'impacte ambiental.

2. Si en el procediment substantiu aplicable per autoritzar o aprovar el projecte no és exigible el tràmit d'informació pública, l'òrgan ambiental sotmetrà directament el projecte i l'estudi d'impacte ambiental a aquest tràmit i sol·licitarà els informes que, si pertoca, consideri necessaris.

Aquesta informació pública s'ha d'anunciar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* i, almenys, en un dels diaris de major circulació de l'illa a on es fa l'actuació, per un termini no inferior a un mes.

3. Els resultats de la informació pública i les consultes hauran de ser tenguets en compte pel promotor en el seu projecte i per l'òrgan substantiu en la seva autorització.

Secció tercera Tramitació

Article 29

Informes preceptius i convenients

1. Presentada la sol·licitud i la totalitat de la documentació o, si s'escau, esmenades les deficiències i aportats els documents, se sol·licitaran els informes preceptius a l'òrgan de la mateixa o de distinta administració, així com els que s'estimin

convenients per resoldre, amb suspensió del termini per resoldre i notificar, pel temps que transcorri entre la petició, que s'haurà de comunicar als promotors, i la recepció de l'informe, que igualment els haurà de ser comunicada. El termini de suspensió no podrà excedir, en cap cas, dels dos mesos.

2. Així mateix, es podran evacuar els informes anteriors mitjançant una reunió, a la qual assistiran els distints representants de les institucions i administracions que s'estimin convenients i on exposaran el seu informe. Tot seguit, s'aixecarà acta del contingut d'aquesta reunió, que es notificarà al promotor.

Article 30

Consultes transfrontereres

Quan l'òrgan substantiu consideri que l'execució d'un projecte pot tenir efectes significatius sobre el medi ambient d'un altre estat membre de la Unió Europea o quan un estat membre d'aquesta que pugui resultar afectat significativament ho sol·liciti, correspon al Govern de les Illes Balears suspendre el procediment d'aprovació del projecte i comunicar-ho a l'òrgan de l'Administració General de l'Estat competent perquè ho notifiqui a les institucions europees, a fi de determinar el procediment de les consultes transfrontereres que corresponguin.

Article 31

Proposta del comitè tècnic

Previ informe tècnic i jurídic un comitè tècnic de l'òrgan ambiental formularà una proposta de resolució que podrà consistir a:

- a) Emetre un informe favorable, amb condicions o sense.
- b) Emetre un informe desfavorable, degudament motivat.
- c) No emetre informe fins que s'esmenin les deficiències o s'aporti la documentació, una vegada analitzat el contingut de l'expedient.

Secció quarta

Declaració d'impacte

Article 32

Òrgan competent

La declaració d'impacte ambiental la formularà l'òrgan ambiental, a proposta d'un comitè tècnic, llevat de casos d'urgència apreciats pel propi òrgan ambiental.

Article 33

Contingut

1. La declaració d'impacte ambiental determinarà, únicament a efectes ambientals, la conveniència o no de realitzar el projecte i, en cas afirmatiu, fixarà les condicions en què haurà de realitzar-se, així com, si s'escau, les mesures protectores, correctores o compensatòries, amb les prescripcions pertinents per al seguiment del pla o programa de vigilància ambiental. També proposarà, si n'és el cas, la constitució d'una fiança i d'una assegurança de responsabilitat civil, de conformitat amb el que estableix aquesta llei.

2. Si l'òrgan ambiental observa l'existència de deficiències o la manca de documentació, acordarà la no formulació de la

declaració d'impacte ambiental fins que s'esmenin les deficiències o s'aporti la documentació sol·licitada.

Article 34

Termini

1. El termini per formular la declaració d'impacte, així com per a la seva notificació serà de tres mesos, a comptar des de l'entrada de la sol·licitud i de la totalitat de la documentació en el registre de l'òrgan competent per a la seva tramitació.

2. En casos excepcionals degudament justificats, la persona titular de la conselleria competent en matèria de medi ambient, a proposta de l'òrgan ambiental, pot incrementar en un mes el termini establert a l'apartat 1 d'aquest article.

Article 35

Nous requeriments

En qualsevol moment anterior a la declaració d'impacte, l'òrgan ambiental, per raons degudament motivades o per circumstàncies sobrevingudes, podrà requerir al promotor que completi l'estudi d'impacte ambiental o que amplii la documentació, amb la corresponent suspensió del termini per resoldre, en els termes de l'article 26.3 d'aquesta llei.

Article 36

Resolució de discrepàncies

1. En cas de discrepància entre l'òrgan substantiu i l'òrgan ambiental respecte de la conveniència d'executar o no el projecte o sobre el contingut de la declaració d'impacte, s'obrirà un període de consultes, i es designaran a aquest efecte dos representants d'ambdós òrgans, per tal que en el termini màxim d'un mes arribin a un acord.

2. En el supòsit que persisteixi la discrepància, resoldrà:

a) El Consell de Govern, si es tracta de projectes o activitats a autoritzar o aprovar per la comunitat autònoma de les Illes Balears.

b) Un òrgan de composició paritària, integrat per representants del Govern de les Illes Balears i del consell insular o de l'ajuntament corresponent, segons a qui correspongui aprovar el projecte, si es tracta de projectes o activitats a autoritzar o aprovar pels consells insulars o pels ajuntaments. En cas d'empat en la votació, l'òrgan substantiu tindrà vot de qualitat.

3. L'acord a què es refereixen els apartats 1 i 2, que haurà de motivar els canvis que s'hagin produït i valorar les seves repercussions ambientals, inclourà el contingut de la decisió i les condicions imposades; la motivació de la decisió, en relació amb el resultat dels informes i de la informació pública de l'avaluació d'impacte ambiental i una descripció de les mesures correctores, protectores o compensatòries adients, que s'hauran d'incorporar, en tot cas, en base a la declaració d'impacte, a fi d'evitar, reduir i, si és possible, anul·lar els principals efectes adversos, així com les prescripcions necessàries pel seguiment del pla o programa de vigilància ambiental.

Article 37 **Publicació**

1. La declaració d'impacte ambiental o l'acord de resolució de discrepàncies a què es refereix l'article anterior, el publicarà l'òrgan ambiental al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, perquè en tingui coneixement el públic en general, en el termini màxim d'un mes a comptar des de la seva adopció.

2. La publicació comprendrà, com a mínim, els aspectes següents:

- a) Una descripció general del projecte.
- b) Un resum de l'estudi de l'impacte ambiental.
- c) El resultat de les consultes i la informació pública sobre l'impacte ambiental del projecte.
- d) L'acord de l'òrgan ambiental sobre la declaració d'impacte ambiental.
- e) L'acord de resolució de discrepàncies, si s'escau.

Article 38 **Publicació de la decisió sobre l'execució del projecte**

Una vegada adoptada la decisió sobre l'execució del projecte, l'òrgan substantiu la farà pública, tot posant a disposició del públic i, si pertoca, dels estats membres consultats, la següent informació:

- a) El contingut de la decisió i les condicions imposades.
- b) Les principals raons i consideracions en què es basa la decisió, en relació amb les observacions i opinions expressades durant l'avaluació d'impacte ambiental.
- c) Quan calgui, una descripció de les principals mesures per evitar, reduir i, si és possible, anul·lar els principals efectes adversos.

Article 39 **Impugnabilitat**

La declaració d'impacte ambiental o l'acord de resolució de discrepàncies de l'article 36 tenen el caràcter d'acte de tràmit no impugnable de forma autònoma o separada de la resolució substantiva, llevat dels supòsits a què es refereix l'article 107.1 de la Llei de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú del 1992, en la redacció donada per la Llei 4/1999, de 13 de gener. En els supòsits esmentats es podrà interposar, alternativament, recurs potestatiu de reposició o, directament, recurs contenciós administratiu, en els terminis i la forma que estableix la legislació vigent.

Capítol II

Avaluació dels projectes inclosos a l'annex II i dels projectes no inclosos a l'annex I que puguin afectar els espais de la Xarxa Ecològica Europea Natura 2000

Secció primera *Supòsits*

Article 40 **Projectes subjectes**

1. Els projectes inclosos a l'annex II i els projectes no inclosos a l'annex I que puguin afectar els espais de la Xarxa Ecològica Europea Natura 2000 se sotmetran a avaluació d'impacte ambiental quan així ho decideixi l'òrgan ambiental en cada cas.

2. No obstant el que disposa l'apartat anterior, el promotor d'un projecte inclòs a l'annex II o d'un projecte no inclòs a l'annex I que pugui afectar els espais de la Xarxa Ecològica Europea Natura 2000, pot sol·licitar la subjecció a avaluació d'impacte ambiental, sense necessitat de decisió de l'òrgan ambiental, quan entengui que els impactes del projecte així ho exigeixen.

Secció segona *Procediment*

Article 41 **Fase prèvia de comunicació**

1. El promotor d'un projecte, públic o privat, consistent en la realització d'obres, instal·lacions o de qualsevol altra activitat compresa a l'annex II d'aquesta llei, o d'un projecte no inclòs a l'annex I que pugui afectar els espais de la Xarxa Ecològica Europea Natura 2000, haurà de comunicar la seva intenció de realitzar el projecte a l'òrgan ambiental, per conducte de l'òrgan substantiu.

2. A l'escrit de comunicació s'hi haurà d'adjuntar un document ambiental que inclogui, com a mínim:

- a) La definició, les característiques i la ubicació del projecte, indicant la classificació del sòl i el règim jurídic aplicable, i la seva possible inclusió a un espai natural protegit, així com la cartografia de la zona.
- b) Les principals alternatives estudiades.
- c) La possible acumulació amb altres projectes existents o futurs.
- d) Una descripció del medi afectat i una anàlisi d'impactes potencials en el medi ambient.
- e) La possibilitat d'introduir millores ambientals i mesures preventives, correctores o compensatòries.
- f) La forma de realitzar el seguiment que garanteixi el compliment de les indicacions i mesures protectores i correctores contingudes en el document ambiental.

Article 42 **Tramitació**

1. Si l'escrit de comunicació no reuneix els requisits o no va acompanyat de la documentació assenyalada a l'article anterior, s'aplicarà el que disposa l'article 26 d'aquesta llei.

2. Presentats l'escrit de comunicació i la totalitat de documentació o, si pertoca, esmenades les deficiències i aportats els documents, es consultarà a les administracions, persones i institucions afectades per la realització del projecte.

Article 43 **Proposta del comitè tècnic**

Un comitè tècnic de l'òrgan ambiental, previ informe tècnic i jurídic, elevarà una proposta motivada de decisió a l'òrgan ambiental sobre la subjecció o no a avaluació d'impacte ambiental del projecte.

Article 44**Decisió**

1. L'òrgan ambiental decidirà, mitjançant acord motivat, la subjecció o no del projecte a avaluació d'impacte ambiental, en base als criteris següents:

a) Les característiques dels projectes, sobretot des del punt de vista de la dimensió, l'acumulació amb altres projectes, l'ús de recursos naturals, la generació de residus, la contaminació i d'altres inconvenients, i també el risc d'accidents, considerant d'una manera especial les substàncies i tecnologies utilitzades.

b) La ubicació dels projectes, de manera que es tingui en compte la sensibilitat ambiental de les àrees geogràfiques afectades i, en particular, l'ús existent del sòl i la relativa abundància, la qualitat i la capacitat regenerativa dels recursos naturals de cada zona.

c) La capacitat de càrrega del medi natural, amb una atenció especial a les zones humides, les zones costaneres, les àrees de muntanya i de bosc, els espais naturals protegits, les zones d'especial protecció designades en aplicació de les directives 79/409/CEE i 92/43/CEE, les àrees on ja s'hagin ultrapassat els objectius de qualitat ambiental que estableix el dret comunitari, les àrees de densitat demogràfica alta i el patrimoni cultural.

d) Les característiques de l'impacte potencial del projecte en relació amb els criteris que estableixen els apartats a) i b) d'aquest article, i, en particular, l'extensió de l'impacte, és a dir, la dimensió de l'àrea geogràfica i de la població afectades, el caràcter transfronterer, la magnitud i la complexitat, la probabilitat i la durada, la freqüència i la reversibilitat.

2. La decisió de l'òrgan ambiental s'haurà de formular en el termini màxim de dos mesos, a comptar des de l'entrada de l'escrit de comunicació, amb la totalitat de la documentació annexa, en el registre de l'òrgan competent per a la seva tramitació.

3. La falta de resolució i notificació en el termini indicat a l'apartat anterior implicarà la subjecció del projecte a avaluació d'impacte ambiental, sense perjudici d'una decisió posterior sobre la no subjecció.

4. La decisió motivada la publicarà l'òrgan ambiental en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

5. La decisió motivada de l'òrgan ambiental sobre la subjecció o no del projecte a avaluació d'impacte ambiental, exhaureix la via administrativa i és susceptible, alternativament, de recurs potestatiu de reposició davant el mateix òrgan ambiental o, directament, de recurs contenciós administratiu, en els terminis i la forma que estableix la legislació vigent.

Article 45**Informe ambiental i avaluació de repercussions ambientals**

1. No obstant el que disposa l'article anterior, l'òrgan ambiental pot decidir, motivadament, que els projectes que no se subjectin a avaluació d'impacte ambiental en base als criteris de subjecció, siguin objecte d'un informe ambiental, amb la possible inclusió de mesures correctores, protectores i compensatòries.

2. En el supòsit de projectes que afectin espais de la Xarxa Ecològica Europea Natura 2000 que no se subjectin a avaluació d'impacte ambiental en base als criteris de subjecció, se

sotmetran a l'avaluació de repercussions d'acord amb l'article 39 de la Llei 5/2005, de 26 de maig, de conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO).

Article 46**Procediment**

Els projectes inclosos a l'annex II que per decisió motivada de l'òrgan ambiental se subjectin a avaluació d'impacte ambiental s'ajustaran al procediment establert als articles 24 a 39 d'aquesta llei.

Capítol III **Informes ambientals**

Article 47**Subjecció**

Quan la legislació substantiva o sectorial, així com el planejament territorial, mediambiental o sectorial, prevegin l'emissió d'un informe ambiental en relació a una obra, un projecte o una activitat no subjectes a avaluació d'impacte ambiental segons els annexos I i II d'aquesta llei, se seguirà la tramitació prevista en aquest capítol.

Article 48**Procediment**

1. La sol·licitud d'informe ambiental la formularà l'òrgan substantiu a l'òrgan ambiental i li trametrà una còpia del projecte i una memòria ambiental.

2. La memòria ambiental haurà de caracteritzar l'actuació i contenir una anàlisi dels impactes del projecte en relació amb el medi ambient, les consideracions ambientals a tenir en compte i, si s'escau, les mesures correctores, protectores o compensatòries.

3. L'informe l'emetrà un comitè tècnic creat a aquest efecte, en els termes que s'estableixin reglamentàriament, en el termini màxim d'un mes a comptar des de l'entrada de la sol·licitud en el registre de l'òrgan competent per a la seva emissió.

Capítol IV **Disciplina ambiental**

Secció primera **Disposicions generals**

Article 49**Competències**

1. Correspon als òrgans substantius competents per raó de la matèria l'exercici de les competències de disciplina ambiental.

2. No obstant el que disposa l'apartat anterior, l'òrgan ambiental pot recaptar informació de l'òrgan substantiu, fer les comprovacions que consideri convenientes i formular-li requeriments, a fi d'exercir les potestats que estableix aquesta llei.

Article 50 Contingut

1. En relació amb la declaració d'impacte ambiental o, si n'és el cas, l'acord de resolució de discrepàncies, la disciplina ambiental comprèn les següents activitats:

- a) Les fiances i les assegurances de responsabilitat.
- b) La vigilància i el seguiment.
- c) La caducitat o la modificació..
- d) El règim d'infraccions i sancions.
- e) La suspensió de l'execució del projecte i d'altres mesures cautelars.
- f) La restitució de la realitat física alterada i la indemnització per danys i perjudicis.
- g) L'execució forçosa.
- h) La prestació ambiental substitutòria.

2. Així mateix, la disciplina ambiental comprèn la revisió d'ofici de les resolucions o dels acords d'autorització o l'aprovació del projecte que s'adopti sense avaluació d'impacte ambiental quan sigui necessari, en els termes que estableix aquesta llei.

Secció segona

Fiances i assegurances de responsabilitat

Article 51 Fiances

A fi de garantir l'execució de les mesures correctores, protectores o compensatòries, l'òrgan competent per la raó de la matèria pot exigir la prestació d'una fiança, amb la quantia, la forma i les condicions que es determinin reglamentàriament.

Article 52 Assegurances de responsabilitat civil

1. Quan es tracti d'activitats que comportin un risc potencial greu per a les persones, per als béns o per al medi ambient, i a fi de cobrir els riscos de danys a persones, a béns i al medi ambient en general, l'òrgan competent per raó de la matèria podrà exigir la constitució d'una assegurança de responsabilitat civil, encara que la normativa sectorial no ho prevegi.

2. L'assegurança haurà de cobrir, en tot cas:

- a) Les indemnitzacions per mort, lesions o malaltia de les persones.
- b) Les indemnitzacions per danys al béns.
- c) El costos de reparació i recuperació del medi ambient alterat.

3. Reglamentàriament es determinaran les condicions de les assegurances de responsabilitat civil, així com la quantia, la forma de prestació, l'extinció i la resta d'elements.

4. El que disposen els apartats anteriors s'entén sense perjudici del que estableix la normativa bàsica estatal i comunitària en matèria de responsabilitat ambiental.

Secció tercera *Vigilància i seguiment*

Article 53 Objecte

1. La vigilància i el seguiment del compliment del que s'estableix a la declaració d'impacte ambiental, o si n'és el cas, de les mesures contingudes a l'acord de resolució de discrepàncies, tenen com a objectius:

- a) Vetllar perquè, en relació amb el medi ambient, l'activitat es realitzi segons el projecte i les condicions en què s'hagi autoritzat, i realitzar les manifestacions oportunes sobre l'eficàcia de la declaració d'impacte ambiental.
- b) Valorar l'eficàcia de les mesures correctores, protectores i compensatòries aplicables, a efecte d'introduir les modificacions que siguin adients a través del pla o del programa de vigilància ambiental.

2. Als efectes prevists en aquest article, l'òrgan substantiu comunicarà a l'òrgan ambiental l'inici i l'acabament de les obres, així com l'inici de la fase d'explotació.

Article 54 Informes periòdics

1. El promotor del projecte subjecte a avaluació d'impacte ambiental és obligat a trametre a l'òrgan substantiu i, per conducte d'aquest, a l'òrgan ambiental uns informes amb la periodicitat establerta al pla o al programa de vigilància o, si n'és el cas, a la declaració d'impacte, a l'acord de resolució de discrepàncies o a la resolució substantiva d'autorització o aprovació del projecte, relatius al compliment, a la vigilància i al seguiment dels aspectes ambientals del projecte.

2. El promotor serà obligat a contractar un auditor ambiental que acrediti el compliment del que preveu l'apartat 1 d'aquest article, almenys quan el pressupost del projecte superi la quantia d'un milió d'euros, quan es produeixi una afecció a espais naturals protegits o de rellevància ambiental o quan concorrin circumstàncies especials que ho justifiquin, en els termes i en la forma que s'estableixin reglamentàriament.

3. L'òrgan substantiu no podrà expedir el certificat final d'obra o donar per acabada l'obra, la instal·lació o l'activitat sense el certificat de l'auditor ambiental, quan sigui exigible.

Article 55 Despeses

El promotor del projecte ha de fer-se càrrec de les despeses de les mesures preventives, correctores i compensatòries aplicables i l'òrgan substantiu podrà exigir, en els termes que s'estableixin reglamentàriament, la prestació d'una fiança que garanteixi l'execució de les mesures esmentades en els termes que estableix l'article 51 d'aquesta llei.

*Secció quarta**Caducitat o modificació de la declaració d'impacte***Article 56****Caducitat o modificació**

1. Transcorreguts quatre anys des de l'aprovació del projecte sense haver-se'n iniciat l'execució per causa imputable al promotor, l'òrgan substantiu iniciarà el procediment de caducitat de la declaració d'impacte ambiental, amb audiència del promotor, i aquest haurà d'iniciar de nou el procediment d'avaluació d'impacte ambiental del projecte.

No obstant això, l'òrgan ambiental podrà resoldre, a sol·licitud del promotor, que l'esmentada declaració continua vigent en no haver-se produït canvis substancials en els elements essencials que han servit de base per realitzar l'avaluació d'impacte ambiental. El termini màxim de remissió de l'informe sobre la revisió de la declaració d'impacte és de seixanta dies, transcorregut el qual podrà entendre's vigent la declaració d'impacte formulada en el seu moment.

2. La declaració d'impacte o l'acord de resolució de discrepàncies podran modificar-se, prèvia tramitació del procediment contradictori oportú i sense indemnització, quan concorri alguna de les següents circumstàncies:

a) Quan sorgeixin circumstàncies sobrevingudes que exigeixin la revisió de les condicions establertes a la declaració d'impacte.

b) Quan així ho exigeixi la legislació vigent aplicable al projecte.

3. Als efectes prevists en aquest article, el promotor de qualsevol projecte o activitat subjectes a avaluació d'impacte ambiental haurà de comunicar a l'òrgan ambiental, amb la deguda antelació, la data d'inici d'execució.

*Secció cinquena**El règim d'infraccions i sancions***Article 57****Àmbit d'aplicació**

1. La potestat sancionadora en matèria d'avaluació d'impacte ambiental s'aplica als projectes privats, d'acord amb el que disposa l'article 8 bis del Reial Decret Llegislatiu 1302/1986, de 28 de juny, d'avaluació d'impacte ambiental, introduït per la Llei 6/2001.

2. Quan la infracció sigui imputable a una administració pública, en la seva condició de promotora d'un projecte, s'aplicarà la normativa reguladora de la responsabilitat de l'administració i dels seus agents i funcionaris.

Article 58**Principis**

1. La potestat sancionadora en matèria d'avaluació d'impacte ambiental s'exercirà d'acord amb els principis establerts amb caràcter general en el títol IX de la Llei de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

2. La responsabilitat administrativa regulada en aquesta llei ho serà sense perjudici de la responsabilitat civil i penal i quan

l'administració estimi que el fet pot ser constitutiu de delictes o falta, el posarà en coneixement del Ministeri Fiscal o de l'òrgan judicial competent i suspensarà el procediment administratiu sancionador.

3. Quan la mateixa conducta resulti sancionable d'acord amb aquesta llei i amb altres normes de protecció ambiental, s'imposarà únicament la sanció més greu de les que resultin aplicables, o, si totes tenen la mateixa gravetat, la de més quantia. Si ambdues normes tipifiquen la mateixa infracció, prevaldrà la norma especial.

El paràgraf anterior no serà aplicable a les accions o omissions que infringeixen normes de protecció ambiental i normes d'índole sectorial encaminades a la protecció de béns o valors distints o que es fundin en l'incompliment de diferents obligacions formals.

Article 59**Concepte i classes d'infraccions**

1. Són infraccions en matèria d'avaluació d'impacte ambiental de projectes privats les accions o omissions doloses o culposes en qualsevol grau de negligència que estan tipificades o sancionades com a tals en aquesta llei.

2. Les infraccions en matèria d'avaluació d'impacte ambiental de projectes privats es classifiquen en molt greus, greus i lleus.

Article 60**Persones responsables**

1. Són subjectes responsables de les infraccions en matèria d'avaluació d'impacte ambiental de projectes privats, les persones físiques o jurídiques que realitzin les accions o omissions tipificades com a infraccions doloses o culposes en aquesta llei, en qualsevol grau de negligència.

2. Entre d'altres, seran subjectes responsables, segons els casos, quan concorri dol o culpa, les persones següents:

a) El promotor del projecte.

b) L'autor del projecte i/o el tècnic director.

c) El redactor de l'estudi d'impacte ambiental.

d) El contractista de les obres.

e) L'auditor ambiental, si n'és el cas.

3. Quan els subjectes responsables de les infraccions, doloses o culposes, siguin diverses persones conjuntament, quedaran solidàriament obligades al pagament de la sanció davant l'administració.

Article 61**Infraccions molt greus**

Són infraccions molt greus:

a) L'inici de l'execució d'un projecte subjecte a avaluació d'impacte ambiental, d'acord amb l'annex I, que incompleixi aquest requisit.

b) L'inici o l'execució d'un projecte considerat a l'annex II o d'un projecte no inclòs a l'annex I que pugui afectar els espais de la Xarxa Ecològica Europea Natura 2000, que s'hagi de sotmetre a avaluació d'impacte ambiental, d'acord amb l'article 10 d'aquesta llei.

c) La comissió de dues o més faltes greus en un període de dos anys.

Article 62 **Infraccions greus**

Són infraccions greus:

a) L'ocultació de dades, el falsejament o la manipulació maliciosa en la redacció del projecte i en el procediment d'avaluació d'impacte ambiental.

b) L'incompliment de les condicions ambientals fixades a la declaració d'impacte ambiental, o si n'és el cas, a l'acord de resolució de discrepàncies, així com l'incompliment greu de les corresponents mesures correctores, protectores o compensatòries.

c) L'incompliment greu del pla o programa de vigilància ambiental o el falsejament de les dades d'aquest pla o programa.

d) L'incompliment de l'obligació de comunicar la intenció de realitzar un projecte inclòs a l'annex II d'aquesta llei o d'un projecte no inclòs a l'annex I que pugui afectar els espais de la Xarxa Ecològica Europea Natura 2000, a què es refereix l'article 41.1 d'aquesta llei.

e) L'obstrucció greu als treballs de vigilància i seguiment de l'administració.

f) L'incompliment de l'obligació de subministrar a l'administració la documentació a què es refereix l'article 41.2 d'aquesta llei en relació amb els projectes de l'annex II i els projectes no inclosos a l'annex I que puguin afectar els espais de la Xarxa Ecològica Europea Natura 2000.

g) La comissió d'alguna de les infraccions tipificades a l'article anterior quan per la quantia i l'entitat no mereixin la qualificació de molt greus.

h) L'incompliment de les resolucions de tancament o clausura d'establiments, de suspensió d'activitats, d'adopció de mesures correctores o de restauració del medi físic o biològic.

i) L'incompliment de les mesures cautelars adoptades per l'òrgan competent d'acord amb aquesta llei.

j) La comissió de dues o més faltes lleus en un període de dos anys.

Article 63 **Infraccions lleus**

Són infraccions lleus:

a) L'incompliment de qualsevol de les previsions contingudes en aquesta llei, quan no estigui tipificat com a infracció molt greu o greu, d'acord amb els apartats anteriors.

b) L'adopció de mesures correctores, protectores o compensatòries, així com la restitució de la realitat física o biològica, fora del termini concedit a aquest efecte.

c) La manca de col·laboració en els treballs de vigilància i seguiment de l'administració, quan no estigui tipificada com a infracció greu.

d) La comissió d'alguna de les infraccions tipificades a l'article anterior, quan per la quantia i l'entitat no mereixin la qualificació de greus.

Article 64 **Prescripció de les infraccions**

Les infraccions administratives en matèria d'avaluació d'impacte ambiental prescriuen en els terminis i les formes que estableix la Llei de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú del 1992.

Article 65 **Classes de sancions**

Les infraccions en matèria d'avaluació d'impacte ambiental de projectes privats se sancionaran mitjançant la imposició de sancions pecuniàries i, si s'escau, de sancions no pecuniàries de caràcter accessori.

Article 66 **Sancions per infraccions molt greus, greus i lleus**

1. Les infraccions molt greus se sancionaran amb:

a) Multa des de 240.001 fins a 2.400.000 euros.

b) Tancament de l'establiment per un període no superior a quatre anys ni inferior a dos.

c) Suspensió total o parcial de l'activitat per un període no superior a quatre anys ni inferior a dos.

d) Clausura definitiva, total o parcial, de l'establiment.

e) Cessació definitiva de l'activitat.

f) Prohibició d'obtenció de subvencions de la comunitat autònoma per un període no superior a quatre anys ni inferior a dos.

g) Prohibició de contractar amb la comunitat autònoma per un període no superior a quatre anys ni inferior a dos.

2. Les infraccions greus se sancionaran amb:

a) Multa des de 24.001 fins a 240.000 euros.

b) Tancament de l'establiment per un període no superior a dos anys ni inferior a sis mesos.

c) Suspensió total o parcial de l'activitat per un període no superior a dos anys ni inferior a sis mesos.

d) Prohibició d'obtenir subvencions de la comunitat autònoma per un període no superior a dos anys.

e) Prohibició de contractar amb la comunitat autònoma per un període no superior a dos anys.

3. Les infraccions lleus se sancionaran amb:

a) Multa de fins a 24.000 euros.

b) Tancament de l'establiment o suspensió total o parcial de l'activitat per un període no superior a sis mesos.

4. La sanció de multa serà compatible amb una o més de la resta de sancions previstes en els apartats anteriors.

5. La multa en cap cas no podrà ser igual o inferior al benefici que resulti de la comissió de la infracció, i se'n podrà incrementar la quantia fins al doble del dit benefici, encara que això suposi superar les sancions màximes previstes en els apartats anteriors.

6. Les sancions corresponents a infraccions molt greus i greus es publicaran en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* i en els mitjans de comunicació social que es considerin adequats, per a la prevenció de futures conductes infractores, mitjançant la indicació del nom dels subjectes responsables i de les infraccions comeses.

Article 67**Graduació de les sancions**

1. Les sancions hauran de guardar la proporcionalitat deguda amb la gravetat de l'acció o l'omissió constitutiva de la infracció.

2. Les sancions es graduaran tenint en compte, especialment, els criteris següents:

a) El risc o dany ocasionat, la seva repercussió i transcendència social, el cost de la restitució o la irreversibilitat del dany o de la deterioració produïda en la qualitat del recurs o del bé protegit, la intencionalitat de la conducta i la reiteració o la reincidència en la comissió d'infraccions al medi ambient.

b) La comissió de la infracció en àrees objecte d'una protecció especial, per raons territorials o mediambientals.

c) L'adopció de mesures correctores que minimitzin o resolguin els efectes perjudicials que sobre el medi ambient derivin de l'actuació, així com de mesures protectores o compensatòries, abans que s'acabi el procediment sancionador i amb el consentiment previ de l'òrgan ambiental competent.

d) La capacitat econòmica de l'infractor.

3. Quan la sanció consisteix en el tancament temporal de l'establiment o la suspensió de l'activitat, s'inclourà en el còmput de la durada de la sanció el temps que l'establiment hagués estat tancat o l'activitat suspesa com a mesura provisional o cautelar.

Article 68**Prescripció de les sancions**

Les sancions per infraccions administratives en matèria d'avaluació d'impacte ambiental prescriuen en els terminis i les formes que estableix la Llei de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú del 1992.

Article 69**Procediment sancionador**

El procediment sancionador aplicable a les infraccions en matèria d'avaluació d'impacte ambiental a què es refereix aquesta llei serà el que preveu la normativa general reguladora dels procediments per a l'exercici de la potestat sancionadora a l'àmbit de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Article 70**Òrgans competents**

1. La competència per a la iniciació, la tramitació i la resolució dels procediments sancionadors en matèria d'avaluació d'impacte ambiental correspondrà, en tot cas, a l'òrgan substantiu, d'acord amb el règim de competències que estableixi la legislació substantiva o sectorial i amb la necessària separació entre els òrgans d'instrucció i els òrgans de resolució.

2. Quan existeixin diversos òrgans substantius, la potestat sancionadora la podrà exercir qualsevol d'aquests òrgans, amb aplicació del principi de coordinació entre administracions públiques.

3. No obstant el que disposa l'apartat anterior, quan un dels òrgans substantius sigui de la mateixa administració pública que ha emès la declaració d'impacte ambiental, la potestat sancionadora l'exercitarà amb caràcter prevalent la dita administració.

4. L'òrgan ambiental se subrogarà en la competència per a la iniciació, la tramitació i la resolució dels procediments sancionadors per a infraccions en matèria d'avaluació d'impacte ambiental, en els següents casos:

a) Quan l'òrgan substantiu no iniciï el procediment sancionador en el termini d'un mes des que tenguí coneixement de la comissió de la infracció o tenguí paralitzat el procediment per un termini superior a tres mesos.

b) Quan es tracti d'infraccions relatives a documentació o informació que s'ha de trametre a l'òrgan ambiental.

5. En relació amb les infraccions en matèria d'avaluació d'impacte ambiental no regirà el règim de subrogació previst a favor dels consells insulars a la Llei 10/1990, de 23 d'octubre, de disciplina urbanística, i a la Llei 8/1995, de 30 de març, d'atribució de competències als consells insulars, en matèria d'activitats classificades i parcs aquàtics, reguladora del procediment i de les infraccions i sancions.

Article 71**Comunicació dels procediments sancionadors**

1. L'acord d'inici d'un procediment sancionador s'haurà de comunicar a l'òrgan ambiental en el termini d'un mes a comptar des de la seva adopció.

2. Així mateix, les resolucions que posin fi al procediment sancionador hauran de comunicar-se a l'òrgan ambiental en el termini d'un mes des que adquireixin fermesa en via administrativa.

3. En els casos de subrogació per l'òrgan ambiental, l'inici del procediment sancionador i la resolució que hi posi fi es comunicarà a l'òrgan substantiu en els terminis indicats als apartats 1 i 2.

*Secció sisena**Suspensió i altres mesures cautelars***Article 72****Mesures cautelars**

1. Prèvia audiència de l'interessat, l'òrgan substantiu podrà adoptar, amb caràcter previ a la iniciació del procediment sancionador, qualsevol mesura cautelar, proporcionada a la naturalesa i la gravetat de la infracció, que tendeixi a evitar els danys al medi ambient.

2. Les mesures cautelars podran consistir en:

a) La suspensió de l'execució del projecte i/o l'activitat.

b) El tancament de locals i establiments.

c) Qualsevol altra mesura cautelar idònia que tendeixi a evitar la continuïtat o l'extensió dels danys al medi ambient.

3. L'òrgan competent haurà de confirmar, modificar o aixecar, en l'acord d'iniciació del procediment sancionador, les mesures cautelars adoptades, la qual cosa s'haurà d'efectuar dins dels quinze dies següents a la seva adopció.

4. Iniciat un procediment sancionador, l'òrgan competent podrà adoptar les mesures cautelars que estimi necessàries per assegurar l'eficàcia de la resolució que pogués recaure i evitar el manteniment dels danys ambientals.

Article 73

Suspensió

1. La iniciació de l'execució d'un projecte subjecte a avaluació d'impacte ambiental sense haver-se formulat la declaració d'impacte, donarà lloc a la seva suspensió per part de l'òrgan substantiu, a requeriment de l'òrgan ambiental, si n'és el cas, sense perjudici de les responsabilitats que corresponguin. La suspensió haurà d'anar acompanyada de les mesures imprescindibles per conservar els elements ambientals en perill.

2. L'òrgan substantiu també acordarà la suspensió quan es produeixi alguna de les circumstàncies següents:

a) L'ocultació de dades o el seu falsejament o la manipulació maliciosa en el procediment d'avaluació, sempre que hagués influït de manera determinant en el resultat d'aquesta avaluació.

b) L'incompliment o la transgressió de les condicions ambientals imposades per a l'execució del projecte.

Article 74

Subministrament d'aigua i energia

1. L'òrgan substantiu impedirà o suspensarà el subministrament d'aigua o d'energia elèctrica d'aquells projectes en què se n'hagi acordat la suspensió, clausura o qualsevol altra mesura cautelar adient.

2. Als efectes prevists a l'apartat anterior, es notificarà l'oportuna resolució administrativa a les corresponents empreses subministradores, que hauran d'executar la resolució en el termini màxim de set dies.

3. La paralització en el subministrament d'aigua o energia elèctrica només podrà aixecar-se una vegada s'hagi deixat sense efecte la suspensió de l'execució del projecte, la clausura o qualsevol altra mesura cautelar i es notifiqui a les empreses subministradores.

Secció setena

La restitució de la realitat física alterada i la indemnització de danys i perjudicis

Article 75

Restitució i indemnització de danys i perjudicis

1. Quan l'execució del projecte produeixi danys al medi ambient o una alteració no permesa de la realitat física o biològica, el promotor haurà de restituir, al seu càrrec, la realitat alterada o executar les mesures compensatòries d'efectes ambientals equivalents i, si s'escau, abonar la corresponent indemnització de danys i perjudicis causats al medi ambient i a l'administració, sense perjudici de la responsabilitat penal o administrativa que sigui procedent.

2. L'òrgan substantiu determinarà, en procediment contradictori i previ informe de l'òrgan ambiental, la forma i les actuacions necessàries per a la restitució de la realitat física o biològica alterada o l'execució de les mesures compensatòries, fixant els terminis d'iniciació i l'acabament de les actuacions i, si pertoca, la quantia de la indemnització de danys i perjudicis causats a l'administració i el termini per abonar-la, amb informe de l'òrgan ambiental i audiència a l'interessat previ, amb taxació contradictòria quan el promotor no estigui d'acord amb la valoració.

3. La restitució de la realitat física alterada serà, en tot cas, compatible amb la imposició de les sancions per la comissió de la infracció.

Secció vuitena *Execució forçosa*

Article 76

Medis d'execució forçosa

L'òrgan substantiu, per pròpia iniciativa o a petició de l'òrgan ambiental o de qualsevol persona o entitat, podrà, previ avís, procedir a l'execució forçosa de la declaració d'impacte ambiental o de l'acord de resolució de discrepàncies, en el supòsit que s'hagin incomplert i, més concretament, de les condicions i mesures correctores, protectores o compensatòries, així com del deure de restitució de la realitat física alterada, amb els mitjans previstos a l'article 96 de la Llei de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

Article 77

Execució subsidiària

1. L'òrgan substantiu podrà procedir, per si mateix o a través de terceres persones, a l'execució subsidiària de les condicions i mesures correctores, protectores i compensatòries, així com del deure de reposició, a costa del responsable, en el supòsit que s'incompleixin en els terminis establerts, previ requeriment.

2. Les despeses per a l'execució subsidiària podran liquidar-se de forma provisional i abans de l'execució, a reserva de la liquidació definitiva.

Article 78

Multes coercitives

1. Transcorreguts els terminis per al compliment de les condicions, les mesures o el deure de restitució, l'òrgan substantiu podrà acordar la imposició de multes coercitives, reiterables per lapses de temps suficients per complir el que s'ordena, en funció dels terminis fixats, que seran independents i compatibles amb les sancions que es puguin imposar.

2. La quantia de cada una de les multes coercitives podrà arribar fins al 10% de la multa i, si no n'hi ha, podrà oscil·lar entre 600 i 6.000 euros. Es fixarà la quantia segons els criteris següents:

a) El retard en el compliment.

- b) L'existència d'intencionalitat o reiteració.
 c) La naturalesa dels perjudicis causats i, en concret, que el dany afecti recursos o espais únics, escassos o protegits.

Article 79

Constrenyiment sobre el patrimoni

L'import de les sancions, de les multes coercitives, de les despeses per l'execució subsidiària de les activitats de restauració del medi ambient i les responsabilitats pels danys i perjudicis causats es podran exigir mitjançant el procediment administratiu de constrenyiment.

Secció novena

Prestació ambiental substitutòria

Article 80

Supòsits

1. Les multes, una vegada fermes, podran ser substituïdes, a sol·licitud de la persona sancionada, per una prestació ambiental de restauració, conservació o millora del medi ambient, o d'educació ambiental, en els termes i les condicions que determini l'òrgan sancionador, previ informe de l'òrgan ambiental.
2. En tot cas, la prestació ambiental substitutòria haurà de guardar la deguda proporcionalitat amb la multa que substitueix.

TÍTOL III

AVALUACIÓ AMBIENTAL ESTRATÈGICA DE PLANS I PROGRAMES

Capítol I

Disposicions generals

Article 81

Règim jurídic

1. L'avaluació ambiental estratègica dels plans i programes a què es refereixen els articles 16 i 17 d'aquesta llei s'ajustarà a la normativa prevista en aquest títol.
2. L'avaluació ambiental estratègica de plans i programes estatals es regirà per la seva normativa, i actuarà com a òrgan ambiental el que aquesta determini.
3. L'avaluació ambiental estratègica de plans i programes no exclou l'aplicació de l'avaluació d'impacte ambiental. Això no obstant, l'avaluació ambiental que s'hagi fet a un pla o programa es tindrà en compte en l'avaluació d'impacte ambiental dels projectes que el desenvolupen.

Article 82

La integració ambiental dels plans i programes

1. Els plans i programes subjectes a avaluació ambiental estratègica, d'acord amb el que disposa aquesta llei, hauran d'integrar el component mediambiental en el seu procediment de preparació, elaboració, tramitació, aprovació i seguiment del pla o programa.

2. Quan els plans o programes esmentats en el paràgraf anterior s'hagin d'adoptar o aprovar mitjançant una norma amb rang de llei, l'avaluació ambiental estratègica s'ha d'efectuar abans d'iniciar la tramitació parlamentària del procediment legislatiu corresponent.

3. El procediment d'avaluació ambiental estratègica a què es refereixen els articles 85 i següents d'aquesta llei assegura que l'avaluació ambiental es realitza sempre durant el procés d'elaboració dels plans i programes i abans de l'aprovació.

Article 83

Competència

1. En els termes que es disposen en aquest títol, l'avaluació ambiental estratègica dels plans o programes correspon a l'òrgan promotor competent per a la preparació, l'elaboració, la tramitació i, si s'escau, l'aprovació i el seguiment del pla o programa, en col·laboració amb l'òrgan ambiental.
2. En els casos de plans i programes urbanístics d'iniciativa particular, la persona física o jurídica que té la iniciativa ha de col·laborar amb l'òrgan promotor durant la tramitació de l'avaluació ambiental estratègica.

Article 84

Concurrència i jerarquia de plans i programes

1. Quan existeixi una concurrència de plans o programes per raó de la matèria, del territori o de qualsevol altra circumstància, promogut per una o distintes administracions públiques, el Govern de les Illes Balears, mitjançant decret, regularà i adoptarà les mesures necessàries a fi d'evitar que es produeixi una duplictat d'avaluacions, assegurant en tot cas que tots els efectes ambientals significatius del pla o programa corresponent són convenientment avaluats.
2. En cas que els plans i programes s'estructurin en distints àmbits de decisió, les administracions públiques hauran de realitzar la seva avaluació ambiental estratègica en cada un dels àmbits afectats, per evitar la duplictat d'avaluacions.

Capítol II

Procediment

Article 85

Fases

Els plans i programes a què es refereix aquesta llei integraran els aspectes ambientals, en tots els seus tràmits, a través de l'avaluació ambiental estratègica, que comprèn les fases següents:

- a) Fase d'informe de sostenibilitat ambiental.
- b) Fase de consulta.
- c) Fase de memòria ambiental.
- d) Fase de presa de decisió.
- e) Fase d'execució i seguiment ambiental.

Article 86

Fase d'informe de sostenibilitat ambiental

1. Des de l'inici de la fase de redacció i elaboració del pla o programa, l'òrgan promotor ha d'avaluar:

a) La coherència externa dels objectius generals del pla, a fi de garantir l'harmonització dels objectius del pla amb els objectius de sostenibilitat definits per la normativa i, si n'és el cas, pel planejament de jerarquia superior.

b) Els efectes ambientals de les alternatives del pla o programa, inclosa l'alternativa zero, la qual cosa permetrà la selecció de l'alternativa més adient.

c) La coherència interna dels objectius, les estratègies i les accions del pla o programa, i l'avaluació dels efectes ambientals derivats del pla.

2. La fase de redacció i elaboració del pla o programa finalitza amb la formulació per part de l'òrgan promotor de l'informe de sostenibilitat, que ha de registrar, de forma fidel i comprensible, com s'ha desenvolupat, fins a aquell moment, el procés d'avaluació ambiental, com s'ha seleccionat, entre les diverses possibilitats, l'alternativa del pla o programa més sostenible, i com es desenvoluparan les fases següents.

Article 87

Contingut de l'informe de sostenibilitat ambiental

1. L'informe de sostenibilitat ambiental ha de contenir, com a mínim, la informació següent:

a) Un esquema suficient del contingut, dels objectius principals del pla o programa i les relacions amb altres plans i programes pertinents.

b) Els aspectes rellevants de la situació actual del medi ambient i la seva probable evolució en cas de no aplicació del pla o programa.

c) Les característiques mediambientals de les zones que poden resultar afectades de manera significativa.

d) Qualsevol problema mediambiental existent que sigui important per al pla o programa, incloent-hi, en concret, els problemes relacionats amb qualsevol zona d'importància mediambiental especial, com les zones designades de conformitat amb les directives 79/409/CEE i 92/43/CEE.

e) Els objectius de protecció mediambiental fixats en els àmbits internacional, comunitari, nacional o autonòmic que tinguin relació amb el pla o programa i la manera en què aquests objectius i qualsevol aspecte mediambiental s'han tingut en compte durant la seva elaboració.

f) Els probables efectes significatius en el medi ambient, incloent-hi aspectes com la biodiversitat, la població, la salut humana, la fauna, la flora, la terra, l'aigua, l'aire, els factors climàtics, els béns materials, el patrimoni cultural -inclòs el patrimoni arquitectònic i arqueològic-, el paisatge i la interrelació entre aquests elements. Aquests efectes hauran de comprendre els efectes secundaris, acumulatius, sinèrgics a curt, mitjà i llarg termini, permanents i temporals, positius i negatius.

g) Les mesures previstes per prevenir, reduir i, en la mesura que sigui possible, compensar qualsevol efecte negatiu important en el medi ambient de l'aplicació del pla o programa.

h) Una exposició de les principals alternatives estudiades i un resum dels motius de la selecció de les alternatives considerades, així com una descripció de la manera en què es va realitzar l'avaluació, incloent-hi les dificultats que s'hagin pogut trobar a l'hora de recaptar la informació requerida (per exemple, deficiències tècniques o falta de coneixements i experiència).

La selecció de les alternatives en cas de propostes tecnològiques inclourà un resum de l'estat de l'art de cada una

i justificarà els motius de l'elecció respecte de les millors tècniques disponibles en cada cas.

i) Un informe sobre la viabilitat econòmica de les alternatives i de les mesures dirigides a prevenir, reduir, pal·liar o compensar els efectes negatius del pla o programa.

j) Una descripció de les mesures previstes per a la supervisió de conformitat amb l'article 93.

k) Un resum de caràcter no tècnic de la informació facilitada en virtut dels apartats anteriors.

2. Així mateix, a l'informe de sostenibilitat ambiental hi ha de figurar la informació que es consideri raonablement necessària per assegurar la qualitat de l'informe. Per assolir aquesta finalitat es tendran en compte els aspectes següents:

a) Els coneixements i els mètodes d'avaluació existents.

b) El contingut i el grau d'especificació del pla o programa.

c) La fase de procés de decisió en què es troba.

d) La mesura en què l'avaluació de determinats aspectes és més adequada en altres fases del procés, a fi d'evitar-ne la repetició.

3. Als efectes prevists als apartats primer i segon d'aquest article, es podrà utilitzar la informació pertinent disponible sobre els efectes en el medi ambient dels plans o programes que s'hagi obtingut en altres fases del procés de decisió o que derivi de l'aplicació de la normativa vigent.

4. L'informe de sostenibilitat ambiental, com a part integrant de la documentació del pla o programa, ha de ser accessible i intel·ligible per al públic i les administracions públiques, i contendrà un resum no tècnic de la informació a què es refereix l'apartat 1 d'aquest article.

Article 88

Abast de l'informe de sostenibilitat ambiental

1. L'informe de sostenibilitat ambiental ha de tenir el detall suficient per permetre una avaluació de la incidència ambiental de les diferents fases o etapes del pla o programa i en determinarà l'amplitud, l'abast i el nivell de detall l'òrgan ambiental, després d'identificar i consultar les administracions públiques afectades i el públic interessat.

La consulta es podrà ampliar a d'altres persones físiques o jurídiques, públiques o privades, vinculades a la protecció del medi ambient.

2. La determinació de l'amplitud i el nivell de detall de l'informe de sostenibilitat ambiental es comunicarà a l'òrgan promotor mitjançant un document de referència que també inclourà els criteris ambientals estratègics i els indicadors dels objectius ambientals i els principis de sostenibilitat aplicables en cada cas.

3. Durant la determinació de l'abast de l'informe de sostenibilitat ambiental, l'òrgan ambiental haurà de definir les modalitats d'informació i consulta, així com identificar les administracions públiques afectades i el públic interessat.

4. A fi d'evitar que es produeixi una duplicitat d'avaluacions, a l'hora de decidir l'amplitud, l'abast i el nivell de detall de l'informe de sostenibilitat, es tindrà en compte l'abast del pla o programa i el seu desenvolupament posterior mitjançant altres plans o programes.

Article 89**Fase de consulta**

1. L'òrgan promotor ha de posar a disposició del públic el projecte de pla o programa i l'informe de sostenibilitat ambiental i s'han de sotmetre a la consulta dels òrgans i de les entitats públiques que estableixi la legislació substantiva o sectorial aplicable, així com de les administracions públiques afectades, el públic interessat, i en tot cas, l'òrgan ambiental, que disposaran d'un termini mínim de quaranta-cinc dies per examinar-los i formular-hi observacions. Un cop transcorregut el dit termini sense que s'hi formulin observacions, el procediment podrà continuar.

2. A aquests efectes, s'entén per públic interessat:

a) Les persones físiques o jurídiques en les quals concorri qualsevol de les circumstàncies previstes a l'article 31 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

b) Qualsevol persona jurídica sense ànim de lucre que tingui com a finalitats acreditades en els seus estatuts la protecció del medi ambient en general o la de qualsevol dels seus elements en particular i que les esmentades finalitats puguin resultar afectades pel pla o programa, que correspongui a l'àmbit territorial del pla o programa, i que dugui dos anys legalment constituïda i des d'aleshores exerceixi de manera activa les activitats necessàries per assolir les finalitats previstes en els seus estatuts.

Article 90**Consultes transfrontereres**

1. Quan l'òrgan promotor consideri que l'execució d'un pla o d'un programa pot tenir efectes significatius sobre el medi ambient d'un altre estat membre de la Unió Europea, o quan un estat membre d'aquesta que pugui resultar afectat significativament ho sol·liciti, correspon al Govern de les Illes Balears suspendre el procediment d'aprovació del pla o programa i comunicar-ho a l'òrgan de l'Administració General de l'Estat competent perquè ho notifiqui a les institucions europees, a fi de determinar el procediment de les consultes transfrontereres que corresponguin.

2. La comunicació de l'òrgan promotor s'ha d'acompanyar de la documentació següent:

- a) Un exemplar del projecte del pla o programa.
- b) Una còpia de l'informe de sostenibilitat ambiental.
- c) Una memòria succinta en la qual s'exposin de manera motivada els fonaments de fet i de dret que justifiquin la necessitat de posar en coneixement d'un altre estat membre el pla o programa de què es tracti i en la qual s'identifiquin els representants de l'administració pública promotora que, si s'escau, haurà d'integrar-se en la delegació de l'òrgan de l'Administració General competent.

Article 91**Fase de memòria ambiental**

1. Finalitzada la fase de consultes, l'òrgan promotor, en col·laboració amb l'òrgan ambiental, elaborarà una memòria ambiental amb l'objecte de valorar la integració dels aspectes ambientals en la proposta de pla o programa, en la qual s'analitzaran el procés d'avaluació, l'informe de sostenibilitat ambiental i la seva qualitat; s'avaluarà el resultat de les consultes realitzades i com s'han pres en consideració i s'analitzarà la previsió dels impactes significatius de l'aplicació del pla o programa.

La memòria ambiental contendrà les determinacions finals que hagin d'incorporar-se a la proposta del pla o programa. És preceptiva i es tindrà en compte en el pla o programa abans de la seva aprovació definitiva.

2. L'òrgan promotor ha de trametre la memòria ambiental a l'òrgan ambiental perquè en el termini de dos mesos manifesti la seva conformitat o disconformitat amb la memòria ambiental, prèvia proposta d'un comitè tècnic en els mateixos termes que estableix l'article 31.

En casos excepcionals degudament justificats, a proposta de l'òrgan ambiental, la persona titular de la conselleria competent en matèria de medi ambient pot ampliar el termini fins a quatre mesos.

3. L'òrgan ambiental publicarà el seu acord sobre la memòria ambiental al *Butlletí oficial de les Illes Balears*, per a coneixement general, en el termini màxim d'un mes a comptar des de la seva adopció.

Article 92**Fase de presa de decisió**

1. En l'elaboració de la proposta del pla o programa, abans de la seva aprovació o remissió a l'administració pública competent per a l'aprovació definitiva o al Parlament de les Illes Balears per a la seva tramitació pel procediment corresponent, si n'és el cas, l'òrgan promotor del pla o programa tindrà en compte l'informe de sostenibilitat ambiental, les al·legacions formulades en la fase de consulta i, si s'escau, les consultes transfrontereres, així com la memòria ambiental i l'acord de l'òrgan ambiental sobre la dita memòria.

2. En cas de discrepància entre l'òrgan promotor i l'òrgan ambiental, s'aplicarà el procediment de resolució de discrepàncies previst a l'article 36.

3. Una vegada aprovat el pla o programa, l'òrgan promotor posarà a disposició de l'òrgan ambiental, de les administracions públiques afectades, del públic i, si s'escau, dels estats membres consultats, la documentació següent:

- a) El pla o programa aprovat.
- b) Una declaració que indiqui la integració dels aspectes ambientals, la consideració de l'informe de sostenibilitat ambiental, els resultats de les consultes i, si s'escau, les consultes transfrontereres, la memòria ambiental i l'acord de l'òrgan ambiental sobre aquesta, així com les discrepàncies que hagin pogut sorgir en el procés i les raons de l'elecció de l'alternativa recollida al pla o programa aprovat, en relació amb les distintes alternatives considerades.
- c) Les mesures adoptades pel seguiment dels efectes en el medi ambient de l'aplicació del pla o programa.

4. La posada a disposició del públic a què es refereix l'apartat anterior es farà mitjançant anunci publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Article 93

Fase d'execució i seguiment ambiental

1. L'òrgan promotor del pla o programa, amb la participació de l'òrgan ambiental, haurà de realitzar un seguiment dels efectes sobre el medi ambient de l'aplicació o execució de plans i programes, amb l'objecte d'identificar amb promptitud els efectes adversos no previstos i permetre l'adopció de mesures correctores.

2. L'òrgan ambiental podrà recaptar informació i realitzar les comprovacions que estimi adients a fi de verificar la informació que figura a l'informe de sostenibilitat ambiental i a la memòria ambiental.

3. A fi d'evitar duplicitats es podran utilitzar instruments de seguiment ja existents

Article 94

Impugnabilitat

Els informes emesos per l'òrgan promotor o per l'òrgan ambiental en el procediment d'avaluació ambiental estratègica a què es refereix aquest títol i, especialment, l'acord de l'òrgan ambiental sobre la memòria ambiental, són actes de tràmit no impugnables separadament de la resolució d'aprovació del pla o programa, sense perjudici del que disposa la Llei de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

Capítol III

Procediment aplicable als plans o programes de reduït àmbit territorial, modificacions menors, i plans i programes no subjectes que estableixin un marc de futurs projectes

Article 95

Supòsits

1. Els plans o programes subjectes de reduït àmbit territorial o la introducció de modificacions menors en els plans o programes subjectes, així com els plans i programes no subjectes que estableixin un marc per a l'autorització futura de projectes, se sotmetran a avaluació ambiental estratègica quan l'òrgan ambiental ho decideixi pel fet de tenir efectes significatius sobre el medi ambient, prèvia consulta a les administracions públiques que puguin resultar afectades pel pla o programa, d'acord amb els criteris que s'estableixen a l'article 97 d'aquesta llei.

2. No obstant el que disposa l'apartat anterior, l'òrgan promotor d'un pla o programa inclòs a l'apartat anterior d'aquest article pot subjectar-lo directament a avaluació ambiental estratègica, sense seguir el procediment a què es refereixen els articles 96 i 97 d'aquesta llei, quan entengui que el pla o programa té efectes significatius sobre el medi ambient.

Article 96

Consulta a les administracions públiques afectades i informe de l'òrgan ambiental

1. L'òrgan promotor trametrà a les administracions ambientals afectades pel pla o programa una memòria-anàlisi sobre els possibles efectes significatius sobre el medi ambient del dit pla o programa, a partir dels criteris a què es refereix l'article 97 d'aquesta llei, així com una còpia de la documentació sobre l'orientació inicial o preliminar del pla o programa i els seus objectius concrets, indicant els factors o elements ambientals afectats pel pla o programa.

2. Les observacions de les administracions públiques afectades s'hauran de formular en el termini màxim d'un mes, a comptar des de l'entrada de la sol·licitud en el registre de l'òrgan competent per a la seva formulació. A falta de formulació i notificació d'observacions en el termini indicat, s'entendrà que el pla o programa no afecta el factor o element tutelat per la concreta administració pública i es podrà continuar la tramitació.

3. Formulades les observacions o, si s'escau, transcorregut el termini a què es refereix l'apartat anterior, l'òrgan promotor trametrà a l'òrgan ambiental la documentació a què es refereix l'apartat primer d'aquest article, així com la petició de consulta a les administracions públiques afectades, les observacions formulades i conclusions de l'òrgan promotor sobre la subjecció o no del pla o programa a avaluació ambiental estratègica.

4. La decisió de l'òrgan ambiental s'haurà de formular en el termini màxim de dos mesos, a comptar des de l'entrada de la sol·licitud i de la totalitat de documentació en el registre de l'òrgan competent per emetre-la. La falta d'emissió i notificació de la decisió en el termini indicat implicarà la subjecció del pla o programa a avaluació ambiental estratègica, sense perjudici d'una decisió posterior sobre la no subjecció.

Article 97

Criteris per determinar els efectes significatius sobre el medi ambient de determinats plans o programes

1. L'òrgan ambiental determinarà si un pla o un programa dels indicats a l'article 95 té efectes significatius sobre el medi ambient i, en conseqüència, si s'ha de subjectar o no a avaluació ambiental estratègica, en base als criteris següents:

a) Les característiques del pla o programa, considerant en particular:

1) La mesura en què el pla o el programa estableix un marc per a projectes o altres activitats en relació amb la ubicació, les característiques, les dimensions, les condicions de funcionament o mitjançant l'assignació de recursos.

2) El grau en què el pla o el programa influeix en altres plans i programes, inclosos els que estiguin jerarquitzats.

3) La pertinència del pla o programa per la integració d'aspectes mediambientals amb l'objecte, en particular, de promoure el desenvolupament sostenible.

4) Els problemes mediambientals significatius per al pla o programa i la possibilitat de corregir-los o compensar-los.

5) La pertinència del pla o programa per l'aplicació de la legislació comunitària europea en matèria de medi ambient, com els plans i programes relacionats amb la gestió de residus o la protecció dels recurs hídrics.

b) Les característiques dels efectes i de la zona d'influència probable, considerant en particular:

- 1) La probabilitat, la durada, la freqüència i la reversibilitat dels efectes.
- 2) El caràcter acumulatiu dels efectes.
- 3) La naturalesa transfronterera dels efectes.
- 4) Els riscos per a la salut humana o per al medi ambient.
- 5) La magnitud i l'abast espacial dels efectes, tenint en compte la zona geogràfica i la població que puguin afectar.
- 6) El valor i la vulnerabilitat de la zona probablement afectada a causa de les característiques naturals especials o el patrimoni cultural, la superació dels nivells o valors límit de qualitat del medi ambient o l'explotació intensiva del sòl.
- 7) Els efectes en zones o indrets amb un estatut de protecció reconegut en els àmbits autonòmic, nacional, comunitari o internacional.

2. Reglamentàriament, si n'és el cas, es fixarà si la determinació dels efectes significatius sobre el medi ambient a què es refereix aquest article s'haurà de realitzar cas per cas, especificant tipus de plans o programes o combinant ambdós mètodes, atesos els criteris a què es refereix l'apartat anterior d'aquest article.

3. La decisió la publicarà l'òrgan ambiental en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Capítol IV Disciplina ambiental

Article 98 Competències i contingut

La disciplina ambiental en matèria d'avaluació ambiental estratègica de plans i programes correspon a l'òrgan promotor i comprèn:

- a) L'execució i seguiment.
- b) La revisió d'ofici.
- c) El règim d'infraccions i sancions.

Article 99 Execució i seguiment

L'execució i el seguiment ambiental del pla o programa el realitzarà l'òrgan promotor amb participació de l'òrgan ambiental, d'acord amb el que estableix l'article 93 d'aquesta llei.

Article 100 Revisió d'ofici

Els plans o programes subjectes a avaluació ambiental estratègica, aprovats o adoptats per l'administració pública sense haver seguit el procediment establert en aquesta llei els revisarà d'ofici l'administració promotora, per pròpia iniciativa o a instàncies de l'òrgan ambiental o de qualsevol persona o entitat.

Article 101 Règim d'infraccions i sancions

1. La potestat sancionadora en matèria d'avaluació ambiental estratègica s'aplica només als plans i programes subjectes a avaluació ambiental estratègica d'iniciativa privada o d'execució privada quan el pla o programa comprèn la realització de projectes que no se subjecten a avaluació d'impacte ambiental de projectes, i en són persones responsables les que estableix l'article 60 d'aquesta llei.

2. Als efectes prevists a l'apartat anterior, constitueix infracció en matèria d'avaluació ambiental estratègica l'inici o l'execució d'obres, projectes o activitats incloses al pla o programa i no subjectes a avaluació d'impacte ambiental, incomplint les mesures adoptades pel seguiment del pla o, si s'escau, les mesures correctores, protectores o compensatòries, que se sancionaran en els termes que estableix l'article 66.1 d'aquesta llei.

3. Quan l'administració pública aprovi o adopti un pla o programa inclòs a l'annex III d'aquesta llei sense haver seguit el procediment d'avaluació ambiental estratègica, en la seva condició de promotora del pla o programa, s'aplicarà la normativa reguladora de la responsabilitat de l'administració i dels seus agents i funcionaris.

Disposició addicional primera Projectes subjectes a autorització ambiental integrada

En els supòsits de projectes subjectes conjuntament a avaluació d'impacte ambiental i a autorització ambiental integrada, el procediment d'avaluació d'impacte ambiental quedarà inclòs, en els termes que s'estableixin i com un tràmit més, dins del procediment d'autorització integrada, derivat de la Llei 16/2002, d'1 de juliol, de prevenció i control integrats de la contaminació i, si s'escau, de la normativa autonòmica.

Disposició addicional segona Aplicació supletòria de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú

En tot el que no preveu aquesta llei, serà aplicable el que disposa la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

Disposició addicional tercera Taxa d'avaluació d'impacte ambiental, informe ambiental i avaluació ambiental estratègica

Es modifica l'article 124 de la Llei 11/1998, de 14 de desembre, sobre el règim específic de taxes de la comunitat autònoma de les Illes Balears:

“Article 124
Quantia

1. Avaluació d'impacte ambiental:

- a) Avaluació d'impacte ambiental de projectes de l'annex I de la Llei d'avaluacions d'impacte ambiental i avaluacions ambientals estratègiques a les Illes Balears: 605 euros.

b) Avaluació d'impacte ambiental de projectes de l'annex II de la Llei d'avaluacions d'impacte ambiental i avaluacions ambientals estratègiques a les Illes Balears i projectes no inclosos a l'annex I que puguin afectar els espais de la Xarxa Ecològica Europea Natura 2000: 270 euros.

c) Avaluació d'impacte ambiental de projectes exigida per la normativa sectorial o els instruments d'ordenació territorial o mediambiental: 270 euros.

d) Decisió de l'òrgan ambiental de l'article 44 de la Llei d'avaluacions d'impacte ambiental i avaluacions ambientals estratègiques a les Illes Balears: 200 euros.

e) Informes ambientals: 135 euros.

f) Exoneració: 135 euros.

2. Avaluació ambiental estratègica:

a) Avaluació ambiental estratègica de plans i programes: 605 euros.

b) Decisió de l'òrgan ambiental sobre la subjecció a avaluació ambiental estratègica de plans i programes de reduït àmbit territorial, modificacions menors, i plans i programes no subjectes que estableixin un marc de futurs projectes: 200 euros."

Disposició addicional quarta

Modificació de la Llei 9/1990, de 27 de juny, d'atribució de competències als consells insulars en matèria d'urbanisme i habitabilitat

Es modifica l'apartat 5 de l'article 3 de la Llei 9/1990, de 27 de juny, d'atribució de competències als consells insulars en matèria d'urbanisme i habitabilitat, que queda redactat de la forma següent:

"5. La intervenció de l'òrgan ambiental en el procediment d'avaluació ambiental estratègica a què s'hauran de subjectar les figures de planejament urbanístic, de conformitat amb la normativa vigent en l'àmbit de la comunitat autònoma".

Disposició addicional cinquena

Modificació de la Llei 2/2001, de 7 de març, d'atribució de competències als consells insulars en matèria d'ordenació del territori

S'afegeix un apartat sisè a l'article 5 de la Llei 2/2001, de 7 de març, d'atribució de competències als consells insulars en matèria d'ordenació del territori, del tenor següent:

"La intervenció de l'òrgan ambiental en el procediment d'avaluació ambiental estratègica a què s'hauran de subjectar els instruments d'ordenació territorial, de conformitat amb la normativa vigent en l'àmbit de la comunitat autònoma."

Disposició addicional sisena

Desplaçament normatiu del text refós de la Llei del sòl del 1976 i modificació de la Llei 14/2000, de 21 de desembre, d'ordenació territorial

1. A l'àmbit de les Illes Balears, els instruments d'ordenació urbanística hauran d'integrar el component mediambiental en el seu procediment de preparació, elaboració, tramitació, aprovació i seguiment, en els termes que estableix la normativa reguladora de l'avaluació ambiental estratègica de plans i programes.

2. S'afegeix al capítol 4 -Disposicions comunes- del Títol II de la Llei 14/2000, de 21 de desembre, d'ordenació territorial, un article 13 bis que, sota la rúbrica d'"Integració ambiental dels instruments d'ordenació territorial", quedarà redactat de la següent forma:

"Article 13 bis

Integració ambiental dels instruments d'ordenació territorial

Els instruments d'ordenació territorial regulats en aquesta llei hauran d'integrar el component mediambiental en el seu procediment de preparació, elaboració, tramitació, aprovació i seguiment del pla, en els termes que estableix la normativa reguladora de l'avaluació ambiental estratègica de plans i programes".

Disposició transitòria primera

Comissió Balear de Medi Ambient

Fins que no es reguli l'òrgan ambiental de la comunitat autònoma en els termes que estableix l'article 19 d'aquesta llei, l'òrgan ambiental de la comunitat autònoma de les Illes Balears serà la Comissió Balear de Medi Ambient, regulada pel Decret 38/1985, de 16 de maig, de creació de la Comissió Balear de Medi Ambient.

Disposició transitòria segona

Procediments d'avaluacions d'impacte ambiental de projectes iniciats abans de l'entrada en vigor de la llei

Els procediments d'avaluació d'impacte ambiental de projectes i activitats iniciats abans de l'entrada en vigor d'aquesta llei es tramitaran d'acord amb el que estableix el Decret 4/1986, de 23 de gener, d'implantació i regulació dels estudis d'impacte ambiental.

Disposició transitòria tercera

Plans i programes iniciats amb anterioritat a l'entrada en vigor de la llei

1. L'obligació d'avaluació ambiental estratègica a què es refereix aquesta llei s'aplicarà als plans i programes en què el primer acte preparatori formal sigui posterior al 21 de juliol del 2004, en els tràmits que restin en tot cas i en els tràmits anteriors sempre que l'òrgan promotor ho decideixi, previ informe de l'òrgan ambiental, cas per cas i sempre que sigui viable.

2. L'obligació d'avaluació ambiental estratègica a què es refereix aquesta llei s'aplicarà als plans i programes en què el primer acte preparatori formal sigui anterior a 21 de juliol del 2004 i la seva aprovació, ja sigui amb caràcter definitiu, ja sigui com a requisit previ per a la seva remissió al Parlament de les Illes Balears per a la tramitació pel procediment corresponent, es produeixi amb posterioritat al 21 de juliol del 2006, llevat que l'òrgan promotor decideixi, previ informe de l'òrgan ambiental, cas per cas i de forma motivada, que això és inviable i, si n'és el cas, informi al públic de la decisió.

3. Als efectes prevists en aquesta disposició, s'entendrà pel primer acte preparatori formal el document oficial d'una administració pública competent en l'àmbit d'aplicació d'un pla o programa que manifesti la intenció de promoure l'elaboració o la redacció d'un pla o programa mobilitzant els

recursos econòmics i tècnics que facin possible la seva presentació a aprovació.

Disposició transitòria quarta **Nul·litat**

La nul·litat a què es refereix l'article 5 d'aquesta llei s'aplicarà, en tot cas, a les resolucions o als acords d'autorització o aprovació adoptats amb posterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta llei.

Disposició transitòria cinquena **Plans i programes cofinançats per la Unió Europea**

Aquesta llei no s'aplicarà als plans i programes cofinançats per la Comunitat Europea amb càrrec als respectius períodes de programació vigents pels reglaments del Consell CE 1257/1999 i 1260/1999.

Disposició derogatòria única

Queden derogades totes les disposicions del mateix rang o inferior que s'oposin al que estableix aquesta llei i, expressament, el Decret 4/1986, de 23 de gener, d'implantació i regulació dels estudis d'avaluació d'impacte ambiental, sense perjudici del que estableix la disposició transitòria segona d'aquesta llei.

Disposició final primera **Habilitació al Consell de Govern**

Es faculta el Consell de Govern per dictar les disposicions necessàries en desplegament i execució d'aquesta llei.

Disposició final segona **Entrada en vigor**

Aquesta llei entrarà en vigor el dia següent de la seva publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Palma, 24 de març del 2006.
El conseller de Medi Ambient:
Jaume Font i Barceló.
El president:
Jaume Matas i Palou.

ANNEX I **PROJECTES SUBJECTES A AVALUACIÓ** **D'IMPACTE AMBIENTAL**

Grup 1. Agricultura, silvicultura, aqüicultura i ramaderia

- a) Les repoblacions forestals amb espècies al·lòctones i les repoblacions de més de 10 hectàrees amb espècies que no siguin pròpies de l'indret.
- b) Els projectes per destinar a l'explotació agrícola intensiva terrenys incultes o àrees naturals o seminaturals, que ocupin una superfície de més de 5 hectàrees.
- c) Els nous regadius d'extensió superior a 50 ha i a partir de 5 ha quan es prevegi la utilització d'aigües residuals depurades encara que es tracti d'un regadiu existent.
- d) Les instal·lacions de ramaderia intensiva que superin les capacitats següents:
 1. Explotacions avícoles des de 5.000 caps de capacitat.

2. Explotacions de bestiar porcí des de 100 caps de capacitat.
3. Explotacions de bestiar oví i caprí des de 200 caps de capacitat.
4. Explotacions de bestiar boví des de 100 caps de capacitat.
5. Granges de conills des de 2.500 caps de capacitat.
- e) Instal·lacions per a l'aqüicultura intensiva.
- f) Pistes forestals a partir de 2 km o en pendents superiors al 15% i pistes agrícoles també en pendent superior al 15%.
- g) Introducció d'espècies exòtiques vegetals o faunístiques llevat de plantes de cultiu agrícola o de bestiar domèstic.
- h) Campanyes antiplagues (insecticides, fungicides i herbicides) a partir de 50 ha quan s'utilitzin productes tipus C o D.

Grup 2. Indústria extractiva

- a) Pedreres: restauració i/o extracció.
- b) Explotacions mineres.
- c) Extracció de petroli i de gas natural.

Grup 3. Energia

- a) Refineries de petroli brut, així com les instal·lacions de gasificació/ regassificació i de líquuefacció.
- b) Centrals tèrmiques i altres instal·lacions de combustió.
- c) Instal·lacions industrials per produir electricitat, vapor i aigua calenta amb potència tèrmica de, com a mínim, 50 MW.
- d) Canonades per transportar gas i petroli en sòl rústic a partir d'1 km de longitud.
- e) Oleoductes i gasoductes, inclosos els submarins.
- f) Subestacions de transformació d'energia elèctrica a partir de 10 MW.
- g) Línies de transport d'energia elèctrica entre 15 i 66 KW en sòl rústic protegit, amb la qualificació d'ANEI i ARIP, espais protegits a l'empara de la Llei 4/1989, de 27 de març, de conservació dels espais naturals i de la flora i fauna silvestres, i espais de rellevància ambiental de la Llei 5/2005, de 26 de maig, de conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO).
- h) Línies de transport d'energia elèctrica de tensió igual o superior a 66 kW.
- i) Instal·lacions per emmagatzemar productes petrolífers amb una capacitat superior a 500 m³.
- j) Producció i emmagatzematge de gasos combustibles, a partir de 100 m³ de capacitat.
- k) Instal·lacions eòliques de 100 kW o superiors, incloses les esteses de connexió amb la xarxa.
- l) Instal·lacions fotovoltaïques de 100 kW o superiors, incloses les esteses de connexió amb la xarxa.
- m) Centrals nuclears i altres reactors nuclears.

Grup 4. Indústria siderúrgica i del mineral. Producció i elaboració de metalls

- a) Plantes siderúrgiques integrals. Instal·lacions per produir metalls en brut no ferrosos a partir de minerals, de concentrats o de matèries primeres secundàries mitjançant processos metal·lúrgics, químics o electrolítics.
- b) Instal·lacions destinades a l'extracció d'amiant. Tractament i transformació de l'amiant i dels productes que en contenen.

c) Instal·lacions per produir lingots de ferro o acer (fusió primària o secundària), incloses les instal·lacions de fosa contínua.

d) Instal·lacions per elaborar metalls ferrosos on es faci alguna de les activitats següents:

1. Laminatge en calent.
2. Forjat amb martells.
3. Aplicació de capes protectores de metall fos.

e) Fonderies de metalls ferrosos.

f) Instal·lacions per fondre (inclòs l'aliatge) metalls no ferrosos llevat de metalls preciosos, incloent-hi els productes de recuperació (refinació, restes de fosa...).

g) Instal·lacions per tractar la superfície de metalls i materials plàstics mitjançant un procés electrolític o químic, quan el volum de les cubetes utilitzades pel tractament sigui superior a 5 m³.

h) Instal·lacions de calcinació i de sinterització de minerals metàl·lics, amb capacitat superior a 5.000 tones de mineral processat per any.

i) Instal·lacions per fabricar ciment, clínquer o formigó preparat.

j) Fabricació de guixos i calç a partir de 5.000 tones per any.

k) Instal·lacions per fabricar vidre o fibra de vidre.

l) Instal·lacions per fondre substàncies minerals, inclosa la producció de fibres minerals, amb una capacitat de fosa superior a 20 tones per dia.

m) Instal·lacions per fabricar productes ceràmics mitjançant forn; en particular teules, maons, rajoles, gres o porcellana.

n) Instal·lacions per fabricar aglomerats asfàltics en calent.

o) Plantes de tractament d'àrids i plantes de fabricació de materials de construcció.

Grup 5. Indústria química, petroquímica, tèxtil i paperera

a) Instal·lacions per a la fabricació a escala industrial de substàncies mitjançant transformació química, que s'utilitzin per a:

1. La producció de productes químics orgànics o inorgànics bàsics.
2. La producció de fertilitzants simples o composts que continguin fòsfor, nitrogen o potassi.
3. La producció de productes fitosanitaris bàsics i de biocides.
4. La producció de productes farmacèutics bàsics.
5. La producció d'explosius.

b) Canonades per a transport de productes químics amb un diàmetre de més de 800 mil·límetres i una longitud superior a 10 quilòmetres.

c) Instal·lacions per emmagatzemar productes petroquímics o químics, amb una capacitat mínima de 20.000 tones.

d) Plantes per al tractament previ (operacions com rentat, emblanquinat o mercerització) o per tenyir fibres o productes tèxtils quan la capacitat de tractament superi 1 tona diària.

e) Les plantes per adobar pells i cuirs quan la capacitat de tractament superi 1 tona de productes acabats per dia.

f) La producció de pasta de paper, paper i cartró, amb una capacitat de producció superior a 20 tones diàries.

g) Instal·lacions de producció i tractament de cel·lulosa amb una capacitat de producció superior a 2 tones diàries.

h) Plantes de biodièsel o similars.

Grup 6. Altres indústries

a) Instal·lacions industrials situades en sòl rústic o a menys de 500 metres d'una zona residencial.

b) Indústries de qualsevol tipus, quan produeixin residus líquids que no s'evacuin a través de la xarxa de clavegueram.

c) Centres autoritzats per a la recollida i descontaminació de vehicles.

d) Instal·lacions industrials per sacrificar i/o especejar animals, com també els escorxadors municipals en poblacions de més de 5.000 habitants.

Grup 7. Projectes d'infraestructures

a) Carreteres:

1. Construcció d'autopistes, autovies, vies ràpides i carreteres convencionals de nou traçat.
2. Actuacions que modifiquin el traçat d'autopistes, autovies, vies ràpides i carreteres convencionals preexistents en una longitud continuada de més d'1 quilòmetre.
3. Ampliació de carreteres convencionals que les transformi en autopistes, autovies o carreteres de doble calçada en una longitud continuada de més d'1 quilòmetre.
4. Variants per a la supressió de travesseres de nuclis urbans i túnels de més de 500 metres de longitud.

b) Construcció de línies de ferrocarril, tramvies, metros aeris o subterranis, línies suspeses o similars.

c) Electrificació de ferrocarrils.

d) Aeroports i aeròdroms.

e) Ports comercials, pesquers o esportius, o la seva ampliació.

f) Noves instal·lacions de recepció de combustibles ubicades fora de ports actuals.

g) Espigons i pantanans per càrrega i descàrrega connectats a terra que admetin vaixells d'arqueig superiors a 1.350 tones.

h) Obres costaneres destinades a combatre l'erosió i obres marítimes que puguin alterar la costa, per exemple, la construcció de dics, espigons i altres obres de defensa contra la mar, llevat del manteniment i la reconstrucció d'aquestes.

Grup 8. Projectes d'enginyeria hidràulica i de gestió de l'aigua

a) Embassaments i altres instal·lacions destinades a retenir l'aigua o emmagatzemar-la de manera permanent, quan el volum nou o addicional d'aigua emmagatzemada sigui superior a 500.000 m³.

b) Plantes de tractament d'aigües residuals amb una capacitat superior a 5.000 habitants equivalents.

c) Instal·lacions de dessalatge d'aigua amb un volum nou o addicional superior a 1.000 m³/dia de capacitat.

d) Aqüeductes i conduccions que suposin transvasaments d'unitats hidrogeològiques o d'aqüífers.

e) Projectes per a l'extracció d'aigües subterrànies o la recàrrega artificial d'aqüífers, si el volum anual d'aigua extreta o aportada és igual o superior a 500.000 m³.

f) Emissaris submarins d'aigües depurades i de plantes de dessalatge.

Grup 9. Projectes de tractament i gestió de residus

a) Instal·lacions d'incineració de residus perillosos (definites en l'article 3.c) de la Llei 10/1998, de 21 d'abril, de residus), així

com les d'eliminació dels esmentats residus mitjançant dipòsit en abocador, dipòsit de seguretat o tractament químic.

b) Instal·lacions d'emmagatzematge (definit en l'article 3.n) de la Llei 10/1998, de 21 d'abril, de residus) de residus perillosos, amb una capacitat superior a 100 tones.

c) Instal·lacions d'incineració de residus no perillosos o d'eliminació mitjançant tractament químic, amb una capacitat superior a 10 tones diàries.

d) Instal·lacions per tractar i/o eliminar els residus no perillosos en llocs diferents dels abocadors, amb una capacitat de més de 10 tones per dia.

e) Abocadors de qualsevol tipus de residus que rebin més d'1 tona per dia o que tinguin una capacitat total de més de 2.500 tones.

f) Clausura i segellament d'abocadors.

g) Plantes de compostatge, incloent-hi els dipòsits de llots.

h) Fabricació de productes derivats de residus sòlids.

Grup 10. Altres projectes

a) Parcs temàtics.

b) Totes les actuacions que d'acord amb el pla d'ordenació dels recursos naturals han de ser objecte d'un estudi d'avaluació d'impacte ambiental.

c) Instal·lacions de conducció d'aigua quan la longitud sigui superior a 2 quilòmetres i, en tot cas, les situades dins ANEI d'alt nivell de protecció.

d) Equipaments sanitaris i docents no prevists en el planejament urbanístic amb una ocupació de parcel·la superior a 1.500 m².

e) Equipaments esportius no prevists en el planejament urbanístic amb una ocupació de parcel·la superior a 1.000 m².

f) Equipaments comercials no prevists en el planejament urbanístic amb una superfície construïda superior a 400 m².

g) Camps de golf i *pitch & putt*.

h) Pistes d'esquí, remuntadors i telefèrics i construccions associades.

i) Drassanes per a vaixells superiors a 1.000 tones.

j) Dragatges marins per a obtenir arena.

k) Obres d'alimentació artificial de platges.

l) Pistes de curses i de proves per a vehicles amb motor.

m) Enfonsaments de vaixells d'eslora superior a 25 metres per crear esculls artificials

(Nota: El fraccionament de projectes d'igual naturalesa i fets en el mateix espai físic no impedeix l'aplicació dels llindars que estableix aquest annex, i a aquest efecte s'han d'acumular les magnituds o dimensions de cadascun dels projectes considerats.)

ANNEX II

PROJECTES SUBJECTES A AVALUACIÓ D'IMPACTE AMBIENTAL QUAN AIXÍ HO DECIDEIX L'ÒRGAN AMBIENTAL

Advertiment: S'exceptuen de la llista següent els projectes subjectes directament a avaluació d'impacte ambiental en l'annex I d'aquesta llei.

Grup 1. Agricultura, silvicultura, aqüicultura i ramaderia

a) Projectes no inclosos a l'annex I, per destinar àrees naturals o seminaturals a l'explotació agrícola intensiva.

b) Aprofitaments forestals que es facin en superfícies superiors a 5 hectàrees o que utilitzin maquinària pesant.

c) Instal·lacions ramaderes i avícoles d'espècies no incloses en l'apartat d) del grup 1 de l'annex I.

Grup 2. Energia

a) Línies de transport d'energia elèctrica inferiors a 15 kW ubicats en sòl rústic protegit, amb la qualificació d'ANEI i ARIP, espais protegits a l'empara de la Llei 4/1989, de 27 de març, de conservació dels espais naturals i de la flora i la fauna silvestres, i espais de rellevància ambiental de la Llei 5/2005, de 26 de maig, de conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO).

b) Instal·lacions fotovoltaiques de menys de 100 kW que ocupin una superfície de més de 500 m² en sòl rústic i 1.500 m² en sòl urbà o industrial, incloses les esteses de connexió amb la xarxa.

Grup 3. Indústria siderúrgica i del mineral. Producció i elaboració de metalls

a) Instal·lacions per fabricar fibres minerals artificials.

b) Drassanes per a vaixells de fins a 1.000 tones.

c) Instal·lacions per construir i reparar aeronaus.

d) Instal·lacions per fabricar material ferroviari.

Grup 4. Projectes d'infraestructures

a) Projectes de zones industrials.

b) Projectes de desenvolupament urbà, inclosa la construcció de centres comercials i aparcaments de vehicles.

c) Construcció d'instal·lacions de transbordament intermodal i de terminals intermodals.

Grup 5. Altres projectes

a) Instal·lacions de residus no previstes a l'annex I.

b) Campaments permanents per a tendes de campanya o caravanes.

c) Recuperació de terres a la mar.

d) Antenes de telefonia mòbil ubicades en sòl rústic protegit, amb la qualificació d'ANEI i ARIP, espais protegits a l'empara de la Llei 4/1989, de 27 de març, de conservació dels espais naturals i de la flora i la fauna silvestres, i espais de rellevància ambiental de la Llei 5/2005, de 26 de maig, de conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO).

e) Dragatges.

f) Jardins botànics i zoològics.

g) Obres de canalització i projectes de defensa de cursos naturals.

h) Urbanitzacions de vacances i establiments hotelers fora d'àrees urbanes i construccions associades.

i) Infraestructures de telecomunicació o energia que uneixen els diversos territoris insulars.

j) Infraestructures de telecomunicació ubicades en sòl rústic protegit, amb la qualificació d'ANEI i ARIP, espais protegits a l'empara de la Llei 4/1989, de 27 de març, de conservació dels espais naturals i de la flora i la fauna silvestres, i espais de

rellevància ambiental de la Llei 5/2005, de 26 de maig, de conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO).

k) Qualsevol projecte o actuació que pugui afectar els ecosistemes marins.

(Nota 1: El fraccionament de projectes d'igual naturalesa i fets en el mateix espai físic no impedeix l'aplicació dels llinars que estableix aquest annex, i a aquest efecte s'han d'acumular les magnituds o dimensions de cadascun dels projectes considerats.

Nota 2: En el cas dels projectes inclosos en el planejament territorial o urbanístic, l'avaluació d'impacte ambiental haurà de tenir en compte únicament els aspectes propis del projecte que no hagin estat avaluats a l'avaluació ambiental estratègica del planejament que els inclou.)

ANNEX III

PLANS I PROGRAMES SUBJECTES A AVALUACIÓ AMBIENTAL ESTRATÈGICA

Grup 1. Plans que suposin ordenació del territori urbà o rural, o utilització del sòl.

En tot cas, tindran aquesta consideració els següents:

1. Planificació territorial
 - a) Directrius d'ordenació territorial.
 - b) Plans territorials insulars.
 - c) Plans directors sectorials.
2. Planificació urbanística
 - a) Plans generals d'ordenació urbana i normes subsidiàries de planejament.
 - b) Plans parcials.
 - c) Plans especials.
3. La modificació, la revisió i/o l'adaptació dels instruments de planificació territorial i urbanística a què es refereix aquest grup, sense perjudici del que estableix l'article 17 d'aquesta llei.

Grup 2. Altres plans i programes

a) Plans i programes no inclosos en els grups anteriors, que estableixin el marc per a la futura autorització de projectes legalment sotmesos a avaluació d'impacte ambiental en les matèries següents:

1. Agricultura i ramaderia
2. Silvicultura
3. Aqüicultura
4. Pesca
5. Energia
6. Mineria
7. Indústria
8. Transport
9. Litoral
10. Gestió de residus
11. Gestió de recursos hídrics, incloent-hi el sanejament i la depuració

12. Telecomunicacions
13. Turisme

b) Els que requereixin una avaluació de conformitat amb la normativa reguladora de la Xarxa Ecològica Europea Natura 2000.

c) La modificació, la revisió i/o l'adaptació dels plans i programes a què es refereix aquest grup, sense perjudici del que estableix l'article 17 d'aquesta llei.

Ordre de Publicació

La Mesa del Parlament de les Illes Balears, en reunió de dia 12 d'abril del 2006, d'acord amb el que disposa l'article 112 del Reglament del Parlament, admeté a tràmit el Projecte de Llei RGE núm. 2962/06, municipal i de règim local de les Illes Balears.

Els Hbles. Srs. Diputats i els grups parlamentaris disposen d'un termini de quinze dies, que comptarà des del dia següent al de la seva publicació, per presentar davant la Mesa de la Comissió d'Assumptes Institucionals i Generals, esmenes al projecte esmentat, el text del qual s'insereix a continuació. Aquest termini finalitzarà dia 10 de maig del 2006.

Palma, a 12 d'abril del 2006.

El resident del Parlament:

Pere Rotger i Llabrés.

Maria Rosa Estarás i Ferragut, secretària del Consell de Govern de les Illes Balears

CERTIFIC

que el Consell de Govern de les Illes Balears, en sessió ordinària de dia 31 de març del 2006, adoptà, entre d'altres, el següent acord:

10. Acord pel qual s'aprova el Projecte de llei municipal i de règim local de les Illes Balears.

El Consell de Govern, a proposta del conseller d'Interior, adopta l'acord següent:

"Primer. Aprovar el Projecte de llei municipal i de règim local de les Illes Balears.

Segon. Trametre al Parlament de les Illes Balears el Projecte de llei municipal i de règim local de les Illes Balears, d'acord amb el que estableixen l'article 112 del Reglament de la Cambra i la instrucció vintena de les instruccions esmentades."

I perquè consti i tenguí els efectes que corresponguin, expedesc aquest certificat amb el vistiplau del president.

Palma, 31 de març del 2006.

La secretària del Consell de Govern.

Vistiplau, el president.

B)
PROJECTE DE LLEI MUNICIPAL I DE RÈGIM LOCAL DE LES ILLES BALEARS

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

L'entrada en vigor de la Llei de bases del règim local de 1985, a l'empara de l'article 149.1.18 de la Constitució del 1978, va suposar una nova concepció de l'Administració local.

Vint anys més tard sorgeix la necessitat d'aprofundir dins aquesta nova concepció, que permet fer realitat institucional el principi de l'autonomia local, consagrat als articles 137 i 140 a 142 de la Constitució i a la Carta europea de l'autonomia local, i en el qual es fonamenta el règim local espanyol. No basta garantir un mer concepte formal d'autonomia local, sinó que és necessari assolir una autèntica autonomia material, mitjançant la garantia de l'exercici efectiu de les competències legalment atribuïdes als ajuntaments.

Diverses comunitats autònomes van emprendre molt prest el desplegament de l'anomenada legislació bàsica de règim local, sobre el text de la Llei de bases del 1985 i del text refós del 1986. Després dels primers anys d'iniciatives legislatives, el Govern de la comunitat autònoma de les Illes Balears ha volgut elaborar un projecte de llei municipal i de règim local, dins aquest context, però en una perspectiva temporal més reposada, susceptible de recollir les darreres novetats tant en l'ordre de les idees com en l'aspecte legislatiu i jurisprudencial. Així sorgeix un nou text normatiu per a la comunitat autònoma de les Illes Balears, fruit de la reflexió i de l'experiència pròpies, adreçat a donar resposta a les necessitats actuals de les nostres illes, la singularitat geogràfica i humana de les quals és innegable.

Tot això, malgrat tot, sense menysprear les aportacions més interessants i noves de les comunitats autònomes que ens han precedit en aquesta tasca legislativa.

La filosofia d'aquesta nova llei balear es fonamenta en diferents puntals. En primer lloc, en la recerca de l'enfortiment de la institució municipal, tant en la seva actuació gestora, com en la seva participació pública en benefici de la qualitat de vida de la comunitat que representa. En segon lloc, en la necessitat de regular els aspectes participatius dels veïnats i dels seus representants a través dels canals organitzatius més moderns. Un tercer objectiu és, per altra banda, prevenir el minifundisme municipal i la consegüent disminució de la capacitat de gestió en aquest primer nivell de l'Administració pública, així com també el minvament injustificat dels recursos dels ajuntaments per atendre les seves competències municipals. Finalment, un repte important és la voluntat de simplificar la funció pública, mitjançant l'assimilació progressiva dels funcionaris locals als funcionaris autonòmics, per obrir d'aquesta manera noves perspectives de carrera a tots ells i possibilitar una major eficàcia pràctica en les seves funcions.

Amb la Sentència núm. 214/1989, del Tribunal Constitucional, amb la qual va ser anul·lat el precepte que preestablia la jerarquia de fonts en matèria local, sorgeix una de les novetats més suggestives, que és la consolidació definitiva del concepte de "bàsic" i, en conseqüència, ja només poden considerar-se com a normes bàsiques les normes estatals de règim local que hagin estat qualificades com a tals.

En virtut d'aquesta nova doctrina jurisprudencial es deixa lliure un ampli espai normatiu a les comunitats autònomes, que poden legislar lliurement sobre diferents matèries contingudes en els texts estatals, ja que aquests adquireixen un caràcter de mera supletòria.

L'Estat, a partir d'aquesta sentència, ha assumit aquesta situació ja que, amb posterioritat a la sentència esmentada, s'ha limitat a establir el caràcter bàsic d'alguns comptats preceptes de la nova normativa que d'alguna manera afecti el règim local, i encara que la competència estatal en moltes matèries continua essent exclusiva, en altres ha quedat constitucionalment limitada a la fixació de les bases, de manera que a les comunitats autònomes els correspongui el desplegament legislatiu.

Això determina l'aplicació de diferents criteris en cada una de les matèries locals: règim organitzatiu, activitats, serveis, funció pública, contractes, hisenda local, etc., en funció de les respectives competències.

La normativa estatal bàsica que s'ha de tenir present és, fonamentalment, la que recull la Llei de bases de règim local del 1985, el text refós del 1986 i la Llei d'hisendes locals de 5 de març del 2004, així com les seves modificacions. També ha estat objecte d'especial atenció la Llei 57/2003, de 16 de desembre, de mesures per a la modernització del govern local, no sols perquè introdueix modificacions a la Llei de bases, sinó també quan estableix un règim especial per a les grans ciutats, entre les quals està inclosa Palma, la voluntat de la qual de tenir una llei de capitalitat pròpia és ben coneguda.

Tot això sense oblidar les modificacions que ja es destrien a l'horitzó introduïdes pel nou Projecte de llei bàsica del govern i l'administració local, perquè el text de les Illes Balears no quedi desfasat al cap de pocs anys d'haver entrat en vigor.

Respecte de la competència autonòmica, els articles 10 a 17 de l'Estatut d'Autonomia delimiten les matèries en què la comunitat autònoma té la competència exclusiva, així com les altres matèries en les quals li correspon el desplegament legislatiu i la funció executiva. D'acord amb l'article 148.1.2 de la Constitució, l'article 11.2 de l'Estatut d'Autonomia determina que, en el marc de la legislació bàsica de l'Estat, correspon a la comunitat autònoma de les Illes Balears el desplegament legislatiu i l'execució de la matèria de règim local.

La competència de la nostra comunitat autònoma és, per tant, doble: legislativa, en matèria d'organització i de règim jurídic dels ens locals, i executiva, mitjançant funcions de coordinació de l'activitat d'aquests ens.

III

El títol de "Llei municipal i de règim local de les Illes Balears" s'estima apropiat per a una futura llei autonòmica de les Illes Balears tenint present el seu àmbit d'aplicació, fruit de la peculiar organització territorial de les nostres illes: per una part, hi ha els municipis i els ajuntaments i, per l'altra, la resta d'entitats locals, entre les quals hi ha els consells insulars.

El caràcter dual dels consells insulars ha determinat que es regeixin per una regulació paral·lela: una llei especial en consideració als seus aspectes politicoorganitzatius, que no és aconsellable reproduir en aquesta llei. Però també la llei pròpia municipal, per regular el règim jurídic del seu funcionament i de la seva activitat, que ha de ser el mateix que el dels municipis. Per això, és lògic que la futura llei sigui doblement municipal i de règim local, pel ventall dispar de destinataris que comprèn.

En el títol preliminar s'inclouen els principis informadors del règim local. Interessa destacar el caràcter representatiu de la col·lectivitat local, conseqüència de la legitimitat democràtica directa dels municipis. Ens trobam davant una representativitat objectiva, perquè el municipi representa de manera necessària tots els veïnats, independentment de la seva voluntat o del sentit del seu vot. Les conseqüències d'aquesta representativitat objectiva es projecten de manera natural a través de les competències atribuïdes als ajuntaments, no sols en l'exercici de l'autogovern, sinó també cap a l'exterior, canalitzant el dret de participació d'aquesta col·lectivitat en les decisions que l'afectin.

El títol I fa menció lògica dels consells insulars, dels quals ja s'ha indicat el doble caràcter d'institució municipal i alhora amb personalitat autonòmica. Com a conseqüència d'això, són sotmesos, d'una banda, a una llei especial que en regula els aspectes politicoorganitzatius i, de l'altra, són regits per aquesta llei municipal quant a l'activitat i al funcionament.

Per la seva banda, els municipis, recollits en el títol II, resulten enormement enfortits com a entitat política i administrativa, en la mesura que se'n potencia la capacitat de gestió i, juntament amb això, la capacitat d'incidir en l'entorn econòmic i social per promoure el benestar dels seus veïnats.

Es regulen els elements identificadors del municipi, els supòsits d'alteració de termes municipals i la creació de nous municipis; alhora que s'estableix l'obligació de prestar serveis bàsics en tots els nuclis tradicionals determinats pels municipis. Tot això, com s'ha dit, amb la finalitat de garantir l'exercici de les competències obligatòries amb la suficiència de recursos financers i evitar l'empobriment de la capacitat de gestió de l'Administració local. D'aquí ve la nova voluntat del Govern de les Illes Balears de contribuir al sosteniment econòmic dels municipis històricament més petits, sufragant la dedicació exclusiva dels batles quan sigui necessari.

Finalment, cal fer una referència a la possibilitat d'establir règims especials en determinats municipis, i una menció especial del municipi de la capital, Palma, que ja va ser objecte d'una proposta de Carta municipal aprovada unànimement pel seu ajuntament el juliol del 2000.

El títol III està dedicat als altres ens locals. Així, es refereix a les mancomunitats de municipis, incorporant els principis informadors i les normes essencials de la seva regulació; als consorcis, com a forma freqüent de l'associacionisme municipal amb altres administracions públiques; a les entitats locals menors i a les àrees metropolitanes. A més, també s'afavoreixen els mecanismes de descentralització i de desconcentració, amb figures com les juntes de veïnats, els districtes i les delegacions territorials, com també els mecanismes de participació ciutadana en la vida pública.

El títol IV, que s'ocupa de les relacions interadministratives, tracta d'incorporar qualsevol tipus de relacions entre les diferents administracions públiques implicades en la vida municipal, tant les que afecten la titularitat i l'exercici de les competències, com les de les diferents modalitats de control que encara subsisteixen, si bé amb un matís molt diferent del de l'antiga tutela administrativa.

El títol V recull disposicions comunes a totes les entitats locals amb certa minuciositat. L'estatut dels membres de les corporacions locals, el règim de funcionament dels seus òrgans col·legiats, la regulació dels seus actes i acords, com també la informació i participació ciutadana en la vida local. Es reproduïx la normativa bàsica, però es respecta l'autonomia municipal i la potestat d'autoorganització de cada corporació, plasmada generalment en el propi reglament orgànic, en què s'estableixen les peculiaritats organitzatives i de funcionament que cada entitat local estimi necessàries.

Encara que el títol VI, dedicat als béns municipals, està estretament subjecte al marc de la legislació estatal, s'hi inclou la normativa bàsica estatal complementada en les matèries que requereixen un tractament amb rang legal. D'aquesta manera es regula el que es refereix a la classificació dels béns i dels drets, l'alteració de la seva qualificació jurídica, l'adquisició, l'alienació i el gravamen dels béns, la permuta de béns patrimonials, la cessió gratuïta i les aportacions directes. Finalment, hi ha un capítol especial dedicat a l'aprofitament dels béns i a la seva tutela.

La regulació de les obres, els serveis i les activitats econòmiques de les entitats locals apareix en el títol VII. Es precisen el concepte i les classes d'obra pública, es regula la dualitat de les activitats i dels serveis públics municipals i es fixen unes normes generals sobre l'establiment dels serveis públics i les diferents modalitats de gestió directa i indirecta. Entre les primeres s'esmenta l'entitat pública empresarial incorporada per la Llei de modernització, i entre les segones s'al·ludeix a les figures de l'arrendament i de les fundacions.

Pel que fa a la iniciativa pública local en matèria econòmica, es recullen els requisits per exercir-la.

Un altre títol, el VIII, es dedica a la intervenció administrativa en l'activitat privada, amb referència en primer terme a l'acció de foment, tant pel que fa a les subvencions com a l'acció concertada, i s'estableixen després les modalitats d'intervenció, les classes d'autoritzacions i llicències, els diferents tipus d'infraccions i les sancions per incompliment en defecte de normativa sectorial específica.

El marge de moviment que permet la Llei estatal de contractes de les administracions públiques al legislador autonòmic és reduït, i a aquesta matèria es dedica el títol IX; però aquest marge és suficient perquè es puguin introduir algunes singularitats que la pràctica dels serveis municipals aconsella.

En el títol X, dedicat al personal dels ens locals, la primera característica de la regulació que es proposa és la unificació essencial del règim jurídic de la funció pública autonòmica i local, en un exercici de simplificació i d'aproximació de cossos i escales. Això comporta l'aplicació als funcionaris locals de la Llei balear de la funció pública en bloc, amb les especialitats

indispensables, com a resposta a la voluntat d'acostament de les dues funcions públiques de la comunitat balear, que implica l'obertura de noves perspectives de carrera a partir de l'assimilació progressiva dels funcionaris locals i autonòmics. Amb una intenció d'austeritat, s'incorporen només les previsions legals que requereixen una imposició normativa amb rang de llei i es formulen els preceptes en forma de principis generals, de manera que el text pugui resistir millor el temps i els canvis de context en els quals la norma s'ha d'aplicar. S'ha estimat que la regulació amb rang de llei s'ha de limitar a les matèries que estrictament requereixen aquest rang. La resta de la normativa es pot desplegar reglamentàriament i per mitjà de convenis o d'acords sindicals.

El títol XI atén les hisendes locals. Encara que aquesta matèria correspon a la competència exclusiva de l'Estat, en matèria tributària, actuació pressupostària, comptable i de fiscalització, la llei autonòmica pot incidir en la garantia dels principis de suficiència financera, en l'autonomia local i en el principi de participació municipal en la presa de decisions en aquesta matèria.

Hem d'afegir un altre aspecte en aquest camp normatiu, que és el que es refereix a la tutela financera dels ens locals, tutela que per mandat de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears correspon també a la comunitat autònoma.

Una conseqüència del que hem exposat és que s'ha centrat la regulació autonòmica de les hisendes locals en la regulació de la participació local en els ingressos de la comunitat autònoma, participació constitucionalment garantida i exercida mitjançant els fons autonòmics de cooperació. Cal destacar el fons de cooperació local, anual i incondicionat, juntament amb altres fons finalistes destinats al finançament estable d'infraestructures i serveis singulars, amb caràcter sovint pluriennal, per permetre als municipis programar la seva activitat i assumir les càrregues financeres de les obres i dels serveis de la seva competència.

TÍTOL PRELIMINAR

Article 1

Organització territorial

La comunitat autònoma de les Illes Balears articula la seva organització territorial en illes i municipis. Les institucions de govern de les illes són els consells insulars i les dels municipis, els ajuntaments.

Article 2

Altres entitats locals

També tenen la naturalesa d'ens locals les mancomunitats de municipis, les entitats locals menors, les àrees metropolitanes i els consorcis locals constituïts per ens locals entre si o amb altres administracions públiques que tinguin per objecte essencial la prestació de serveis i d'obres que siguin competència dels ens locals.

Article 3

Principis d'organització

1. Els ens locals serveixen amb objectivitat els interessos públics que siguin de la seva competència pròpia, delegada o encomanada, i actuen d'acord amb els principis d'eficàcia, jerarquia, descentralització, desconcentració, delegació, coordinació, autonomia i participació, amb submissió plena a l'ordenament jurídic.

2. Les lleis del Parlament de les Illes Balears, en regular els diferents sectors de l'acció pública, han d'atribuir als ens locals les competències que corresponguin en consideració a la seva capacitat de gestió i suficiència financera, de conformitat amb el principi de proximitat a la ciutadania.

Article 4

Representació objectiva dels interessos locals

Els ajuntaments i els consells insulars, cadascuns dins el seu àmbit, assumeixen la funció de representants objectius de la comunitat local a la qual serveixen, als efectes de la participació i la defensa d'aquesta comunitat en els assumptes del seu interès respectiu.

Article 5

Fonts del règim local

Els ens locals es regeixen per la legislació estatal bàsica, per aquesta llei, pels reglaments autonòmics sobre règim local i per les altres disposicions autonòmiques connexes o complementàries, així com també pels reglaments i les ordenances propis de cadascun. L'ordre de prelación d'aquestes normes és el que es deriva del sistema de distribució competencial establert per la Constitució Espanyola.

TÍTOL I

ELS CONSELLS INSULARS

Article 6

Consells insulars

El govern, l'administració i la representació de les illes de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera i les seves illes adjacents corresponen als consells insulars, els quals gaudeixen d'autonomia en la gestió dels seus interessos, d'acord amb la Constitució, l'Estatut d'Autonomia i la Llei dels consells insulars.

Article 7

Composició i competència

1. Cadascun dels consells insulars és integrat pels diputats elegits per al Parlament a les illes de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera.

2. Els consells insulars, a més de les competències atribuïdes per la comunitat autònoma, tenen les que els corresponen com a corporacions locals.

Article 8**Remissió a la llei específica**

Els consells insulars es regeixen per la seva llei autonòmica específica, i els són aplicables, amb caràcter supletori, les normes de la legislació bàsica sobre règim local que regulen l'organització i el funcionament de les diputacions provincials i el que preveu aquesta llei.

**TÍTOL II
ELS MUNICIPIIS****Capítol I****Els elements del municipi. Identificació****Article 9****Elements del municipi**

1. El municipi és l'entitat local bàsica de l'organització territorial de la comunitat autònoma de les Illes Balears. El municipi té personalitat jurídica i, com a tal, plena capacitat d'obrar en la defensa i la gestió dels interessos que li són propis. El territori, la població i l'organització són elements del municipi.

2. El terme municipal és l'àmbit en el qual l'ajuntament exerceix les seves competències, sense perjudici de les potestats que conformement a les lleis pugui exercir fora del terme municipal.

3. Els residents en un municipi en constitueixen la població. La condició de resident s'adquireix en el moment de fer-se la inscripció en el padró municipal d'habitants.

4. L'organització bàsica del municipi radica a l'ajuntament, integrat pel batle o la batlessa i els regidors.

Article 10**Identificació**

1. Cada municipi s'identifica pel seu nom oficial i pot tenir un escut o un distintiu, una bandera i un himne municipal.

2. Per acord de la majoria absoluta del ple es pot aprovar o modificar l'escut, l'himne o la bandera del municipi, o alterar-ne la denominació, i s'ha de seguir un procediment específic que s'ha de regular reglamentàriament. Els canvis de denominació només tindran caràcter oficial quan siguin inscrits en el registre corresponent i es publiquin en el *Boletín Oficial del Estado* i en el *Bulletí Oficial de les Illes Balears*.

3. Per modificar la capitalitat del municipi, en el cas que en el terme municipal hi hagi diversos nuclis de població, la corporació ha de determinar, amb el quòrum de la majoria absoluta del nombre legal de membres del ple, aquell on hagi de radicar l'ajuntament.

Capítol II**L'alteració de termes municipals****Article 11****Supòsits**

El terme municipal pot ser alterat en els supòsits següents:

a) Per a la creació d'un nou municipi, per fusió de dos o més municipis limítrofs, o bé per segregació de part d'un o més municipis per constituir-ne un altre d'independent.

b) Per a la supressió d'un o més municipis mitjançant la seva incorporació a un altre de limítrof.

c) Per a la segregació de part d'un o més municipis, el terme municipal dels quals es redueix, i la seva agregació a un altre de limítrof, el terme municipal del qual és ampliat.

Article 12**Requisits**

1. En cap cas no serà procedent l'alteració de termes municipals quan, després de fer-se, els municipis afectats no tinguin capacitat econòmica per prestar els serveis mínims obligatoris.

2. Només es pot fer l'alteració de termes municipals si aquesta implica la supressió d'un o més municipis, per fusió o per incorporació a un altre, quan es doni alguna de les circumstàncies següents:

a) Insuficiència de mitjans per prestar els serveis mínims obligatoris.

b) Que els nuclis urbans tinguin continuïtat.

c) Que ho aconsellin consideracions d'ordre geogràfic, econòmic o administratiu

Article 13**Creació d'un nou municipi**

Només es pot crear un nou municipi per segregació d'un altre quan concorrin tots els requisits següents:

a) Que es tracti de nuclis de població territorialment diferenciats, i que hi hagi una franja de com a mínim 5 km de terreny classificat com a sòl rústic entre aquest nucli i la capitalitat del terme municipal.

b) Que els nous municipis tinguin capacitat i mitjans econòmics suficients per a la prestació dels serveis de la competència municipal.

c) Que el municipi de nova creació tinguí una població mínima de 6.000 habitants sense que, com a resultat de la segregació, el municipi del qual procedeixi la porció segregada passi a tenir una població inferior a 9.000 habitants.

d) Que la segregació no disminueixi el nivell de qualitat en els serveis que es prestaven en el municipi inicial ni en el nou municipi que resulti de la segregació.

e) Que augmenti el nivell de qualitat dels serveis prestats en el nou municipi.

f) Que la creació d'un nou municipi a la zona sigui coherent amb els criteris d'ordenació del territori establerts legalment.

Article 14 Procediment

El procediment per alterar termes municipals comprèn els tràmits següents:

a) La potestat d'iniciativa correspon als ajuntaments interessats, conjuntament o separadament, al consell insular respectiu o a l'òrgan competent del Govern de les Illes Balears. L'expedient també es pot incoar, en el cas de segregació de part d'un municipi per agregar-se a un altre o per constituir un municipi independent, a iniciativa de la majoria dels veïnats amb dret a vot a les eleccions municipals, conformement a la inscripció del darrer cens electoral; en aquest cas, l'acord municipal, favorable o desfavorable, s'ha d'adoptar en el termini de tres mesos des de la presentació de la sol·licitud en el registre d'entrada de l'ajuntament.

b) La potestat d'iniciativa implica l'elaboració d'una memòria justificativa de l'alteració de termes que es projecta, en què s'acrediti que es compleix amb els requisits legalment exigits.

c) L'acord municipal inicial, d'ofici o a instància de part, relatiu a l'alteració del terme municipal s'ha d'adoptar amb el quòrum de la majoria absoluta del nombre legal de membres del ple, de conformitat amb el que preveu l'article 92.3 d'aquesta llei, i s'ha de sotmetre a informació pública dins el termini de quaranta-cinc dies.

d) L'acord municipal de resolució de les reclamacions presentades s'ha d'adoptar també amb la majoria esmentada a l'apartat anterior.

e) Tramès l'expedient al consell insular respectiu, aquest ha de donar audiència als municipis interessats i a l'òrgan competent del Govern de les Illes Balears. Posteriorment, ha de trametre al Consell Consultiu de les Illes Balears l'expedient amb la proposta de resolució, perquè n'emeti un dictamen, i ha de retre compte de la tramitació a l'Administració de l'Estat.

f) La resolució del procediment correspon al consell insular respectiu, ha de ser raonada, s'ha de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* i s'ha de trametre tant a l'Administració de l'Estat com a la de la comunitat autònoma. La resolució ha de fer referència expressa a la delimitació dels termes municipals afectats, a la divisió del patrimoni, si pertoca, i a l'assignació de personal.

Article 15 Contingut de la resolució

La resolució que es dicti en els procediments d'alteració de termes municipals ha de determinar el repartiment del patrimoni, l'assignació de personal, la manera de liquidar els crèdits i els deutes i, si s'escau, la fixació de capitalitat. També ha de recollir els convenis intermunicipals que s'hagin pogut formalitzar entre els ajuntaments interessats.

Article 16 Delimitació de termes municipals

1. Els ajuntaments poden promoure la delimitació i la fitació dels seus termes municipals mitjançant el procediment que reglamentàriament s'estableixi.

2. Els conflictes que puguin presentar-se entre els ajuntaments han de ser resolts pel consell insular competent.

Capítol III La població municipal

Article 17 Definició

1. El conjunt de persones inscrites en el padró municipal d'habitants constitueix la població del municipi. Cadascuna d'aquestes persones que resideix habitualment en el municipi té la condició de veïnat o veïnada.

2. La inscripció d'estrangers en el padró municipal no prova la residència legal a Espanya ni confereix cap dret que no confereixi la legislació vigent, especialment en matèria de drets i de llibertats dels estrangers a Espanya.

3. Mitjançant el reglament municipal, les corporacions locals poden especificar la manera d'acreditar les condicions d'inscripció en el padró municipal, conformement al que estableix la legislació estatal.

Article 18 Interdicció de la discriminació

1. Els drets reconeguts a la població del municipi, en especial el dret a gaudir dels serveis públics essencials, s'han d'exercir sense cap tipus de discriminació fonamentada en la raça, el sexe, la religió, l'opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.

2. Són drets i obligacions dels veïnats els que estableixen la legislació bàsica de règim local i aquesta llei. Els municipis poden regular-ne el desplegament mitjançant disposició reglamentària.

3. Els estrangers amb permís de residència i empadronats en el municipi tenen els drets i els deures propis dels veïnats i la resta de drets reconeguts a les lleis. Quant al dret de sufragi actiu i passiu, s'ha de seguir el que disposa la legislació electoral.

Article 19 Registre de la població estacional

Els municipis poden organitzar un registre en què s'inscriu voluntàriament la població estacional regular o la població vinculada al municipi per estades periòdiques i per la titularitat d'un habitatge, amb l'objectiu de fer-li arribar informació i oferir-li el tràmit d'audiència en relació amb els assumptes que la puguin afectar.

Capítol IV L'organització municipal

Article 20 Organització municipal

El govern i l'administració municipal correspon a l'ajuntament integrat pel ple, el batle o la batlessa i la junta de govern local, allà on n'hi hagi.

Article 21**Competències orgàniques**

Són competències dels òrgans municipals les que determina la legislació bàsica de règim local.

Article 22**Òrgans municipals de caràcter obligatori**

Són òrgans municipals en tots els ajuntaments: el ple, el batle o la batlessa i els tinentes de batle. També hi ha en tots els ajuntaments una comissió especial de comptes.

Article 23**La junta de govern local**

Hi ha una junta de govern local en els municipis de més de 5.000 habitants, i en aquells en què ho acordi així el ple de l'ajuntament, a través del reglament orgànic o mitjançant un acord independent. La junta de govern local, amb les funcions que li atribueix la legislació bàsica de règim local, és presidida pel batle o la batlessa i formada per un nombre de regidors no superior al terç del nombre legal d'aquests, designats i cessats lliurement pel batle o la batlessa, que n'ha de retre compte al ple.

Article 24**Òrgans de consulta, estudi i control**

1. En els municipis a què es refereix l'article anterior en què es constitueixi una junta de govern local, hi haurà les comissions informatives i de control dels òrgans executius municipals que acordi el ple de la corporació o el reglament orgànic, integrades per representants de tots els grups polítics en proporció al nombre dels membres de cada grup, amb la finalitat de facilitar l'exercici de la gestió municipal.

2. En els municipis de més de 5.000 habitants hi ha un consell social, òrgan consultiu de govern, amb representació dels veïnats i les entitats ciutadanes més representatives, amb la finalitat de garantir la participació ciutadana en la gestió municipal, al qual correspon l'estudi i la proposta en matèria de desenvolupament econòmic i social, la planificació estratègica del municipi i els grans projectes urbans. La composició, les competències i el funcionament d'aquest òrgan es regeixen pel que estableix el respectiu reglament orgànic municipal.

3. També hi pot haver una comissió especial de suggeriments i reclamacions quan així ho determini el reglament orgànic o ho acordi el ple amb el vot favorable de la majoria absoluta del nombre legal de membres de la corporació.

Article 25**Estructura orgànica de l'Administració municipal**

L'Administració municipal pot estructurar-se en departaments dirigits per un tinent o una tinenta de batle o per un regidor o una regidora delegats del batle, que actuen per delegació del batle o la batlessa en les matèries que se'ls atribueixi expressament.

Article 26**La gerència municipal**

Els municipis, per optimitzar la gestió dels seus recursos i serveis, poden crear, amb l'acord previ del ple i la modificació de la relació de llocs de feina, com a òrgan executiu sota la dependència immediata del batle o la batlessa o d'un tinent o una tinenta de batle o d'un regidor o una regidora delegats, una o més gerències municipals especialitzades, amb funcions delegades o instrumentals.

Capítol V**Règims especials****Article 27****Règim especial del municipi de Palma**

El municipi de Palma es regeix, en matèria d'organització, per la legislació bàsica sobre règim local, sense perjudici del que estableixen aquesta llei i la Llei de capitalitat aprovada pel Parlament de les Illes Balears amb intervenció de l'ajuntament interessat.

Article 28**Municipis de règim especial**

Els municipis on radiquin les seus dels consells insulars, així com els altres que per les seves circumstàncies ho aconsellin, han de gaudir, mitjançant llei del Parlament, d'un règim especial que tenguí present els serveis que presten a la ciutadania en un àmbit superior al del municipi.

TÍTOL III**ALTRES ENTITATS LOCALS****Capítol I****Mancomunitats****Article 29****Dret d'associació dels municipis**

1. Els municipis tenen el dret d'associar-se amb altres en mancomunitats per a l'execució en comú d'obres i serveis de la seva competència. Les mancomunitats es regeixen per aquesta llei, per la legislació bàsica de règim local i pels estatuts propis de cada entitat.

2. Perquè els municipis puguin mancomunar-se no és indispensable que hi hagi entre ells continuïtat territorial, si aquesta no es requereix per la naturalesa de les finalitats de la mancomunitat.

Article 30**Convenis intermunicipals**

Quan no es consideri necessari crear una persona jurídica nova, els ajuntaments afectats poden formalitzar convenis entre ells per a la prestació de serveis o d'activitats del seu interès respectiu.

Article 31**Competències de les mancomunitats**

1. Les mancomunitats gaudeixen de la naturalesa d'ens local i tenen capacitat plena i personalitat jurídica independent per al compliment de les seves finalitats pròpies. Per complir-les, les mancomunitats tenen totes les potestats a què es refereix la legislació bàsica de règim local. La potestat tributària es concreta en l'establiment de taxes per prestació de serveis o realització d'activitats, la imposició de contribucions especials i la fixació de preus públics i tarifes.

2. Les mancomunitats, en l'exercici de les seves competències i sempre que així ho acordin els municipis que les integren, poden exercir funcions de planificació i de desenvolupament per a la millora de les condicions de vida en el seu àmbit territorial.

Article 32**Procediment per crear una mancomunitat**

El procediment per crear una mancomunitat s'inicia mitjançant un acord del ple de cada ajuntament interessat. L'acord requereix el vot favorable de la majoria absoluta del nombre legal de membres de la corporació i ha d'incloure la designació de la persona que actuï com a representant de la corporació en la comissió gestora encarregada de tramitar l'expedient.

Article 33**Composició de la comissió gestora**

La comissió gestora, integrada per un representant per cada municipi interessat, ha d'elegir un president o una presidenta entre els seus membres. Ha d'actuar com a secretari o secretària el de l'ajuntament al qual pertanyi el president o la presidenta. La comissió gestora té la representació del grup de municipis interessats i s'extingeix quan s'han constituït els òrgans de la mancomunitat.

Article 34**Estatuts de les mancomunitats**

Els estatuts de les mancomunitats han d'expressar com a mínim les circumstàncies següents:

- a) Els municipis que voluntàriament s'integren en la mancomunitat.
- b) L'objectiu, les finalitats i les competències.
- c) La denominació.
- d) El lloc on radiquin els òrgans de govern i d'administració.
- e) Els òrgans de govern, la composició i la forma de designació i cessament dels seus membres. L'òrgan suprem de govern ha de ser un òrgan col·legiat del qual ha de formar part, com a mínim, un representant per cada municipi, sense perjudici de pretendre una certa proporcionalitat en relació amb els membres de cada corporació.
- f) Les normes de funcionament.
- g) El règim del personal.
- h) Els recursos econòmics i les aportacions i els compromisos dels municipis que la formen.
- i) El termini de vigència i les causes i el procediment per dissoldre-la.

j) L'adhesió de nous membres i la separació de municipis integrants de la mancomunitat.

k) El procediment per modificar-la.

l) Les normes per a la liquidació de la mancomunitat.

Article 35**Procediment per aprovar els estatuts**

El procediment per a l'aprovació dels estatuts és el següent:

a) El projecte d'estatut ha de ser elaborat per la comissió gestora i elevat a l'assemblea formada per tots els membres dels ajuntaments afectats perquè l'aprovi. L'assemblea ha de ser convocada i presidida pel batle o la batlessa del municipi de major població, a proposta del president o la presidenta de la comissió gestora, i ha d'actuar com a secretari o secretària el d'aquell municipi.

b) El quòrum de constitució de l'assemblea en primera convocatòria és el de les dues terceres parts dels seus membres i, en segona convocatòria, que ha de tenir lloc quaranta-vuit hores després, el quòrum és de la meitat. El quòrum de votació per a l'aprovació dels estatuts per l'assemblea és el de les dues terceres parts dels assistents, sempre que al seu torn representin les dues terceres parts dels municipis que es mancomunin.

c) Una vegada aprovats els estatuts, el president de l'assemblea l'ha de sotmetre a informació pública dins el termini d'un mes, mitjançant la inserció d'anuncis en els taulers d'edictes dels ajuntaments i en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*. Els expedients poden ser consultats a cada ajuntament.

d) Acabat el termini d'informació pública, l'expedient es remetrà als consells insulars afectats perquè emetin informe, no vinculant, sobre la legalitat del projecte d'estatuts i del procediment seguit. Els informes s'han de notificar al president de l'assemblea dins el termini d'un mes, a comptar des de la recepció de l'expedient. Si transcorre aquest termini sense haver estat evacuat, es podrà prosseguir el procediment.

e) Acabat el tràmit, i abans de l'aprovació definitiva, es remetran els estatuts i el certificat de la tramitació a la comunitat autònoma, la qual, en el termini d'un mes, podrà formular observacions sobre la seva adequació a la legalitat, així com suggeriments i informació sobre l'acomodació del projecte de mancomunitat a les directrius de política territorial.

f) En vista de totes les actuacions, el president de l'assemblea farà trasllat als ajuntaments interessats de l'emissió dels informes o, si s'escau, del transcurs del termini indicat, perquè puguin adoptar l'acord definitiu de constitució, d'aprovació dels estatuts de la mancomunitat i de designació dels seus representants a l'òrgan de govern. Tot això mitjançant el quòrum de la majoria absoluta legal dels membres que integren la corporació i d'acord amb el que es preveu en els estatuts. Passats tres mesos des de l'aprovació de la proposta d'aprovació definitiva sense que hi hagi hagut acord per part d'algun dels ajuntaments interessats, es pot entendre que desisteix d'adherir-se a la mancomunitat en constitució.

g) Una vegada adoptats els acords, els ajuntaments en remetran un certificat a la comunitat autònoma a fi que publiqui l'edecte corresponent al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

h) En el termini d'un mes des de la publicació de l'edecte anterior, s'ha de constituir l'òrgan suprem de govern de la mancomunitat.

i) Constituït l'òrgan de govern de la mancomunitat, se n'ha d'inscriure la constitució en el Registre d'Entitats Locals.

Article 36**Modificació dels estatuts**

La modificació dels estatuts de la mancomunitat s'ha d'ajustar al procediment següent:

a) Aprovació de la iniciativa de modificació per l'òrgan suprem de la mancomunitat.

b) Informació pública pel termini d'un mes.

c) Informe del consell insular que correspongui sobre la modificació.

d) Aprovació pel ple de cada ajuntament integrant de la mancomunitat, adoptada amb el vot de la majoria absoluta legal.

e) Acord definitiu de modificació dels estatuts per part de l'òrgan suprem de govern de la mancomunitat, suposant que l'acord d'iniciativa hagi sofert alteracions.

f) Publicació de l'edecte de modificació per la mancomunitat al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Article 37**Adhesió d'altres municipis**

Per a l'adhesió d'un o més municipis a una mancomunitat ja constituïda, aquest o aquests han d'adoptar un acord, amb el quòrum de la majoria absoluta del nombre legal de membres del ple, amb un període previ d'informació pública d'un mes. L'adhesió requereix, a més, l'acord favorable de l'òrgan suprem de govern de la mancomunitat i la publicació al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, sense perjudici de la resta de tràmits que puguin establir els estatuts de la mancomunitat.

Article 38**Separació de municipis**

Per a la separació d'un o més municipis, els ajuntaments respectius han d'adoptar un acord amb el quòrum indicat a l'article anterior, amb la informació pública prèvia pel mateix termini, i amb la comunicació a la mancomunitat i a la comunitat autònoma per a la publicació de l'edecte corresponent al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, sense perjudici de la resta de tràmits que puguin establir els estatuts de la mancomunitat.

Article 39**Dissolució de la mancomunitat**

La dissolució de la mancomunitat s'ha d'ajustar al que disposen els seus estatuts. L'acord de dissolució, una vegada adoptat estatutàriament, s'ha de publicar al *Butlletí Oficial de les Illes Balears* perquè se'n prengui coneixement i s'ha de traslladar al consell insular que correspongui, al Govern de les Illes Balears i al Registre d'Entitats Locals.

Article 40**Mesures de foment**

El Govern de la comunitat autònoma i els consells insulars han de prestar especial assessorament i suport a la constitució de les noves mancomunitats, així com al funcionament de les que ja existeixen.

Article 41**Competència específica**

Els plans territorials que s'aprovin en desplegament de les directrius d'ordenació territorial de les Illes Balears poden assignar l'execució i la gestió d'una part del territori a una mancomunitat quan l'objectiu del pla estigui comprès entre les finalitats i competències de la mancomunitat.

Capítol II**Consortis locals****Article 42****Dret d'associació mitjançant consorcis**

Els municipis poden associar-se amb altres ens locals entre si o amb altres administracions públiques per constituir consorcis locals, a fi de dur a terme obres, activitats o prestar serveis que siguin competència dels ens locals.

Article 43**Formalització de convenis**

Quan no es consideri necessari crear una nova persona jurídica, les administracions afectades poden formalitzar convenis entre elles i amb entitats privades sense ànim de lucre per a la prestació de serveis o d'activitats del seu interès respectiu.

Article 44**Competències**

Els consorcis locals gaudeixen de la naturalesa d'ens local i tenen plena capacitat i personalitat jurídica independent per complir les seves finalitats pròpies. Per complir-les, estan dotats de totes les potestats previstes a la legislació bàsica de règim local. La potestat tributària es concreta en l'establiment de taxes per prestació de serveis o realització d'activitats i la imposició de contribucions especials. Així mateix, poden fixar preus públics i tarifes.

Article 45**Règim jurídic**

1. Per determinar el contingut dels estatuts dels consorcis locals s'ha de seguir el que estableix aquesta llei per a les mancomunitats de municipis, amb les modificacions derivades per la diferent composició dels consorcis locals. L'òrgan decisor superior del consorci ha d'estar integrat per representants de tots els membres que integren el consorci local, en la proporció que convenguin entre ells.

2. Els acords i les resolucions dels òrgans dels consorcis locals poden ser impugnats en la forma prevista per als ens locals.

Article 46**Forma de constitució**

1. Els consorcis locals es constitueixen mitjançant un conveni entre els ens locals i les altres administracions públiques i els membres que han d'integrar-los.

2. Els acords dels ens locals per crear, adherir-se, modificar, separar-se o dissoldre els consorcis, com també per aprovar-ne o modificar-ne els estatuts, s'han d'adoptar amb el vot de la majoria absoluta del nombre legal de membres de la corporació. Els acords esmentats, juntament amb els estatuts, s'han de sotmetre a informació pública pel termini d'un mes, com a tràmit previ a l'aprovació definitiva.

3. El procediment per constituir un consorci local no pot excedir els sis mesos.

4. Els ens locals i les institucions interessades han de trametre un certificat dels acords definitius adoptats a la comunitat autònoma, a fi que publiqui l'edecte corresponent al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, que ha d'incloure el text definitiu dels estatuts.

5. En el termini d'un mes des de la publicació de l'edecte anterior s'ha de constituir l'òrgan suprem de govern del consorci. En estar constituït l'òrgan de govern del consorci local, se n'ha d'inscriure la constitució en el Registre d'Entitats Locals.

Article 47 **Hisenda**

La hisenda, el règim financer, pressupostari i comptable dels consorcis locals es regeixen pel que estableix la legislació reguladora de les hisendes locals.

Article 48 **Patrimoni**

Els consorcis locals poden tenir béns de domini públic o patrimonials propis o adscrits pels membres que integren el consorci.

Article 49 **Personal**

Els estatuts del consorci local han de regular el règim del seu personal.

Capítol III

Entitats locals menors, ens autònoms locals, districtes i delegats territorials de la batlia

Article 50 **Creació d'entitats locals menors**

1. De conformitat amb el que estableix aquesta llei, poden crear-se entitats locals menors d'àmbit territorial inferior al del municipi, per iniciativa de l'ajuntament en ple, o bé per petició de la majoria dels veïnats amb dret a vot residents en el territori que hagi de ser la base de l'entitat, i sempre que es tracti de nuclis urbans de població separats d'aquest en què resideixi l'ajuntament, que tinguin un mínim de cinquanta anys d'existència i que tinguin recursos suficients per atendre els serveis mínims que se li atribueixin.

2. El nombre mínim d'habitants i la distància de l'entitat local menor al nucli principal on radiqui la capitalitat del municipi s'han de determinar reglamentàriament. En tot cas, no es pot constituir una entitat local menor que abasti més d'un nucli urbà.

3. La creació d'entitats locals menors és subsidiària respecte de les altres figures descentralitzadores que es regulen en aquest mateix capítol d'aquesta llei.

Article 51 **Procediment de creació, modificació i supressió d'entitats locals menors**

1. La creació d'entitats locals menors s'ha d'ajustar al procediment següent:

a) Acord inicial del ple per majoria absoluta.

b) Informació pública pel termini d'un mes.

c) Aprovació provisional pel ple per majoria absoluta amb resolució de les al·legacions presentades.

d) Tramesa de l'expedient al consell insular que correspongui perquè s'aprovi definitivament. Aquest acord s'ha de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

e) Inscripció de l'entitat local menor en el Registre d'Entitats Locals una vegada constituïts els seus òrgans de govern.

2. La proposta d'inici d'expedient de constitució d'entitats locals menors ha de contenir els documents següents:

a) Memòria justificativa tant dels motius de la iniciativa com de la impossibilitat de recórrer a altres mecanismes que permetin la participació per a la defensa dels seus interessos en una gestió descentralitzada.

b) Informe economicofinancer sobre la viabilitat de l'entitat local menor, amb expressió dels ingressos, degudament justificats, que integren el pressupost, i de l'import de despeses previstes.

c) Proposta dels serveis que han de ser a càrrec de l'ajuntament i dels que han de passar a l'entitat local menor.

d) Projecte de delimitació territorial i de divisió patrimonial amb el municipi.

3. La modificació i la supressió de les entitats locals menors pot tenir lloc a través del mateix procediment que la creació d'entitats o a iniciativa del Govern de la comunitat autònoma, basat en la insuficiència financera de l'entitat per atendre els serveis mínims atribuïts o bé quan s'observin motius notoris de necessitat econòmica o administrativa.

Article 52 **Naturalesa de les entitats locals menors**

1. Els ens locals menors gaudeixen de la naturalesa d'ens local i tenen capacitat plena i personalitat jurídica independent per complir les seves finalitats pròpies. Per complir-les, els ens locals menors estan dotats de totes les potestats a què es refereix la legislació bàsica de règim local, excepte la potestat d'expropiació i la d'aprovació de plans d'urbanisme. La potestat tributària es concreta en l'establiment de taxes per prestació de serveis o realització d'activitats, l'aprofitament de la via pública, la imposició de contribucions especials i la fixació de preus públics i de tarifes.

2. L'ajuntament ha de garantir a les entitats locals menors que no disminueixi la qualitat dels serveis que es prestin en el seu àmbit territorial amb l'aportació dels ingressos que siguin necessaris, a càrrec del pressupost municipal, per complir les seves funcions i exercir les seves competències.

3. L'ajuntament ha d'atribuir a les entitats locals menors, d'acord amb el nombre d'habitants i a càrrec del pressupost municipal, la dotació de recursos adequats per a l'exercici de les competències transferides, així com les inversions necessàries d'acord amb el que es determini reglamentàriament.

Article 53

Competències de les entitats locals menors

Les entitats locals menors tenen competència, en coordinació amb el municipi, sobre les matèries següents:

a) L'administració i la conservació del seu patrimoni i la regulació i l'ordenació del seu aprofitament i de la seva utilització.

b) La conservació, el manteniment i la vigilància de les vies, els camins i la resta de béns d'ús o de servei públic d'interès exclusiu de l'entitat local menor.

c) La concessió de llicències d'obres menors.

d) La millora, la conservació i la reparació de vies urbanes.

e) La neteja viària.

f) L'enllumenat públic.

g) Les festes locals.

h) El proveïment d'aigua i el manteniment de clavegueram.

i) La recollida de residus.

j) L'execució d'obres i la prestació de serveis compresos en la competència municipal, d'interès exclusiu de l'entitat local menor i que no siguin a càrrec del municipi respectiu.

k) Les altres que delegui l'ajuntament.

Article 54

Òrgans de govern de l'entitat local menor

1. El president o la presidenta i la junta veïnal de l'entitat local menor exerceixen les seves competències sobre la part del terme municipal que ha estat assignada a l'entitat, sense perjudici de la general del municipi al qual pertanyi.

2. El president o la presidenta de l'entitat local menor ha de designar, entre els vocals de la junta veïnal, qui l'hagi de substituir en els supòsits d'absència o malaltia, i amb els efectes que preveu la legislació de règim local.

3. La junta veïnal, com a òrgan col·legiat de govern, té les atribucions següents:

a) L'aprovació dels pressuposts, de les ordenances i dels acords d'establiment i de modificació de serveis.

b) L'administració del patrimoni i l'adquisició, l'alienació i la cessió de béns.

c) El control i la fiscalització de les actuacions del president o la presidenta o del batle o la batlessa pedanis, i de la gestió econòmica.

d) En general, totes les que li assigni la llei o el ple de l'ajuntament respecte de la seva administració en l'àmbit de l'entitat.

e) El règim de funcionament s'ha d'ajustar al que disposa el propi reglament orgànic, si n'hi ha, o a les disposicions generals aplicables als ajuntaments.

Article 55

Àrees metropolitanes

1. Les àrees metropolitanes són entitats locals integrades per grans aglomeracions urbanes entre els nuclis de població de les quals hi ha vincles urbanístics, econòmics i socials que fan necessàries la planificació conjunta i la gestió coordinada de determinades obres i serveis.

2. Les àrees metropolitanes tenen personalitat jurídica pròpia i plena capacitat per a l'exercici de les seves competències. Per això tenen les potestats establertes a la legislació bàsica de règim local per als municipis.

Article 56

Ens autònoms locals, districtes i delegats territorials

1. Els ajuntaments, en la forma que es regula en aquest article, poden crear ens autònoms locals, districtes i delegats territorials que, sense tenir la condició d'entitats locals, són formes d'organització descentralitzada o desconcentrada del municipi.

2. Quan ho sol·liciti la majoria dels veïnats amb dret a vot en les eleccions municipals, els ajuntaments poden crear, en els nuclis de població separats de la capitalitat del municipi i d'acord amb el procediment que s'assenyala a l'apartat següent, ens autònoms locals denominats juntes de veïnats, com a òrgans territorials de participació. Aquestes juntes de veïnats s'han de regir pel que hagi disposat el ple en l'acord de creació.

3. El procediment per crear-les és el següent: elaboració del projecte, aprovació inicial, informació pública pel termini de trenta dies i aprovació definitiva. El projecte ha de comprendre la delimitació territorial; el nombre de membres de la junta de veïnats, siguin o no regidors, que han de ser designats pel ple de l'ajuntament a proposta dels grups polítics municipals i en proporció al nombre de membres de cadascun d'aquests; la forma de designació del president o la presidenta, i les funcions que s'encomanen a l'ens autònom local. Els ens autònoms locals tenen personalitat jurídica amb competència limitada a les funcions assignades pel ple, que poden ser modificades mitjançant el procediment establert en l'acord de creació.

4. Els districtes són òrgans territorials desconcentrats del municipi per gestionar de manera més eficaç els assumptes de competència municipal i per facilitar la participació ciutadana en l'àmbit territorial respectiu. Tenen l'organització, les funcions i les competències que cada ajuntament els confereix, ateses les característiques singulars de les diferents porcions del terme municipal.

5. Els batles poden establir delegacions territorials en els nuclis de població separats o en els barris amb les funcions que, en cada cas, se'ls encomanin. Els delegats poden ser o no regidors.

6. En tot cas, els batles han d'establir en aquests nuclis l'organització adequada per a la prestació dels serveis mínims que es determinin reglamentàriament.

TÍTOL IV
RELACIONS INTERADMINISTRATIVES

Capítol I
Transferència, delegació i encàrrec de gestió de les
competències autonòmiques a les entitats locals

Article 57
Transferència de competències

1. Els consells insulars i els ajuntaments poden rebre competències transferides de l'Administració de l'Estat i de la comunitat autònoma sobre matèries de la seva competència mitjançant llei, que ha de respectar les seves normatives respectives, quan amb això es garanteixi el millor exercici de la competència o una prestació dels serveis més eficaç, es faciliti la proximitat de la gestió administrativa als seus destinataris i s'assoleixi una major participació dels ciutadans.

2. L'efectivitat de la transferència de competències requereix l'acceptació per part de l'entitat local corresponent, tret del cas d'imposició legal obligatòria; en aquest cas, requerirà la dotació dels mitjans materials, personals i econòmics necessaris per exercir-la.

Article 58
Delegació de l'exercici de la competència i encàrrec de gestió d'activitats i serveis

Per les mateixes raons que s'exposen a l'article anterior o quan l'Administració de la comunitat autònoma no tenguí els mitjans necessaris per exercir-les en els àmbits territorials afectats, el Govern de les Illes Balears podrà delegar l'exercici de les seves competències o encomanar la realització d'activitats de caràcter material, tècnic o de serveis de la seva competència a les entitats locals.

Article 59
Règim de la delegació

1. La delegació es fa en règim d'autonomia i sota la pròpia responsabilitat de l'ens local, sense perjudici dels controls que puguin establir-se en el decret de delegació. Per a l'efectivitat de la delegació es requereix l'acceptació de l'entitat local delegada, tret que per llei s'imposi obligatòriament; en aquest cas, haurà d'anar acompanyada de la dotació dels mitjans materials, personals i econòmics necessaris per exercir-la.

2. Les competències delegades no poden ser objecte de delegació.

Article 60
Direcció i control de l'ens delegant

L'Administració de la comunitat autònoma conserva, en els supòsits de delegació, les facultats de direcció i control, de dictar instruccions tècniques de caràcter general, d'enviar comissionats amb funcions informatives, de fer requeriments amb vista a la millor prestació dels serveis delegats i, fins i tot, de revocar justificadament la delegació.

Article 61
Règim de l'encàrrec de gestió

L'encàrrec de gestió no suposa una cessió de la titularitat de la competència ni dels elements substantius del seu exercici, i és responsabilitat de l'òrgan competent de l'Administració de la comunitat autònoma dictar tots els actes o les resolucions de caràcter jurídic que legitimin les activitats materials concretes objecte de l'encàrrec. L'efectivitat de l'encàrrec requereix que vagi acompanyat de la dotació dels mitjans econòmics per dur-lo a terme. L'encàrrec de gestió s'ha de formalitzar mitjançant un conveni interadministratiu.

Article 62
Delegació de l'exercici de la competència i encàrrec de gestió per consells insulars i ajuntaments

1. En els mateixos termes que l'Administració de la comunitat autònoma, els consells insulars poden delegar les seves competències o encomanar-ne la gestió als ajuntaments. Aquesta delegació de competències o encàrrec de gestió es pot fer dels ajuntaments a altres administracions.

2. El Govern de les Illes Balears ha d'adoptar les mesures descentralitzadores adequades perquè els consells insulars compleixin, a través dels ajuntaments, el principi d'acostament màxim dels serveis a la ciutadania, dotant-los, si s'escau, dels mitjans necessaris per aconseguir-ho.

Article 63
Dispensa de la prestació de serveis obligatoris

Reglamentàriament s'ha d'establir la possibilitat, degudament justificada, de sol·licitar la dispensa de la prestació d'algun o alguns serveis municipals obligatoris, així com els mecanismes de substitució de la dita inactivitat.

Capítol II
Supervisió o control d'actes dels ens locals en exercici de la competència pròpia

Article 64

1. La supervisió o el control dels actes dels ens locals, compatible amb la seva autonomia, s'ha de fonamentar en una norma legal i té per objecte tant la garantia de legalitat com la d'assegurar el respecte dels interessos generals supraordenats als interessos locals.

2. Poden ser utilitzades com a tècniques de supervisió i de control, a més de les establertes en la legislació bàsica de règim local, i sempre que així ho disposi una disposició amb rang de llei, l'aprovació i l'autorització, la coordinació, la integració de competències locals i autonòmiques en un mateix procediment, l'exigència de facilitar informació i la substitució funcional en supòsits d'inactivitat.

Capítol III Tècniques de cooperació

Article 65

Cooperació interadministrativa

Les administracions públiques actuen i es relacionen d'acord amb el principi de cooperació. La cooperació es manifesta, en la intercomunicació competencial a què es refereix el capítol I d'aquest títol i, a més, en l'assistència tècnica i financera.

Article 66

Convenis, societats instrumentals i consorcis

1. Els ens locals poden subscriure, entre ells i amb altres administracions, convenis interadministratius i constituir societats instrumentals per a la millor prestació dels serveis públics.

2. Els ens locals poden constituir consorcis entre ells, amb altres administracions i, si és procedent, amb entitats privades sense ànim de lucre amb finalitats d'interès públic concurrent amb els de les administracions públiques.

TÍTOL V DISPOSICIONS COMUNES A LES ENTITATS LOCALS

Capítol I

Estatut dels membres de les corporacions locals

Secció 1a Drets i deures

Article 67

Règim jurídic

Els membres de les corporacions locals, una vegada presa la possessió del seu càrrec i fins a l'acabament del mandat, gaudeixen dels honors, les prerrogatives i les distincions propis del càrrec i són obligats al compliment estricte dels deures que els són inherents.

Article 68

Assistència a les sessions i incompliment de deures

1. Els membres de les corporacions locals tenen el dret i el deure d'assistir a totes les sessions del ple, de les comissions i de la resta d'òrgans col·legiats locals dels quals formen part, respectant les normes de funcionament d'aquests organismes i guardant secret sobre els debats que tenguin aquest caràcter.

2. Quan, sense prou justificació, no assisteixin a dues reunions consecutives del ple o de les comissions de les quals formen part, o a tres alternatives durant el període d'un any, poden ser sancionats pel president o la presidenta, amb audiència prèvia de la persona interessada, amb una sanció econòmica que no pot excedir els 150 euros per cada falta no justificada.

3. També, en cas d'incompliment per part dels membres de la corporació dels deures del seu càrrec, el president o la presidenta pot sancionar-los en les mateixes condicions indicades a l'apartat anterior, en la forma que es determini mitjançant reglament municipal.

Article 69

Intervenció en debats i votacions

Els membres de les corporacions locals tenen dret a intervenir i votar lliurement en el ple i en les comissions de les quals formen part. Mitjançant reglament orgànic es pot regular el dret dels regidors a intervenir en els debats, individualment o a través del seu portaveu, i també els criteris relatius a l'ordenació dels debats entre altres qüestions.

Article 70

Accés a la informació

1. Tots els membres de les corporacions locals tenen dret a accedir a tots els antecedents, les dades i les informacions de què disposin els serveis de la corporació i siguin necessaris per a l'exercici de la seva funció, i han de guardar confidencialitat respecte de la informació obtinguda.

2. Els serveis de la corporació han de facilitar aquesta informació als seus membres en els casos següents:

a) Quan exerceixin funcions delegades i la informació es refereixi a assumptes propis de la responsabilitat de la dita delegació.

b) Quan es tracti d'assumptes inclosos a l'ordre del dia de les sessions dels òrgans col·legiats dels quals formen part, des del mateix moment d'haver-se convocat i en relació amb els documents que necessàriament hagin de constar a l'expedient. Si un assumpte hi és inclòs per declaració d'urgència, s'ha de distribuir, com a mínim, la documentació indispensable per informar dels aspectes essencials de la qüestió sotmesa a debat.

c) Quan es tracti d'informació continguda en els llibres de registre, o en suport informàtic, així com també en els llibres d'actes i de resolucions de la batlia.

d) Quan es tracti d'informació de lliure accés als ciutadans.

3. En els altres casos, la sol·licitud d'informació s'entendrà acceptada si no es dicta resolució denegatòria en el termini de cinc dies naturals des de la presentació de la sol·licitud. La denegació ha de ser motivada i fundar-se en el respecte als drets constitucionals, a l'honor, a la intimitat personal o familiar i a la pròpia imatge, o per tractar-se de matèries afectades per secret oficial o sumarial.

4. Els membres de la corporació tenen dret a obtenir una còpia de la documentació a la qual tenen accés, en format paper o bé en el suport tècnic que permeti accedir a la informació requerida, i han d'abonar, si s'escau, les taxes establertes reglamentàriament.

Article 71

Incompatibilitats

1. Els membres de les corporacions locals no poden invocar ni fer ús de la seva condició en l'exercici de qualsevol activitat mercantil, industrial o professional relacionada amb l'entitat local a la qual pertanyin, ni col·laborar en l'exercici per terceres persones de les dites activitats.

2. En l'exercici del càrrec, han d'observar en tot moment les normes sobre incompatibilitats establertes a l'ordenament vigent i s'han d'abstenir de participar en la deliberació, la votació, la decisió i l'execució de qualsevol assumpte en el qual tenguin interès directe o quan es produeixi alguna de les causes

a què es refereix la legislació de procediment administratiu i la de contractes de les administracions públiques.

3. L'actuació dels membres de les corporacions locals en els quals concorrin les circumstàncies esmentades implica, si ha estat determinant, la invalidesa dels actes en què hagin intervingut.

Article 72

Retribucions i indemnitzacions

1. Els batles o presidents de les entitats locals o, si s'escau, un membre electe del govern d'aquestes entitats que compleixin els requisits establerts reglamentàriament, entre els quals s'han d'incloure els de població i pressupost, poden ser retribuïts a càrrec de les ajudes finalistes que atorgui el Govern de les Illes Balears en la forma i la quantia que disposi el reglament o, si pertoca, la resolució del Govern que ho reguli, i sempre que exerceixin el seu càrrec amb la dedicació i en els termes fixats en el mateix reglament. La percepció d'aquesta retribució a càrrec del Govern és voluntària i renunciàble.

2. Els membres de les corporacions locals tenen dret a percebre retribucions per l'exercici dels seus càrrecs quan els exerceixin en règim de dedicació exclusiva, i en aquest cas han de ser donats d'alta en el règim general de la Seguretat Social i les corporacions han d'assumir el pagament de les quotes empresarials que correspongui.

3. Els membres de les corporacions locals que exerceixin els seus càrrecs amb dedicació parcial per dur a terme funcions de presidència, de vicepresidència o per tenir delegacions o desenvolupar responsabilitats que ho requereixin així, han de percebre retribucions pel temps efectiu que hi hagin dedicat; en aquest cas, han de ser igualment donats d'alta en el règim general de la Seguretat Social en aquest concepte i les corporacions han d'assumir les quotes empresarials que corresponguin. Aquestes retribucions no poden superar els límits que es fixin, si s'escau, a les lleis de pressuposts generals de l'Estat. En els acords plenaris de determinació dels càrrecs que comportin aquesta dedicació parcial i de les seves retribucions, s'ha d'establir el règim de la dedicació mínima necessària per a la percepció de les dites retribucions.

4. Només els membres de les corporacions que no tinguin dedicació exclusiva ni dedicació parcial poden percebre indemnitzacions per assistència per la concurrència efectiva a les sessions dels òrgans col·legiats dels quals formin part, en la quantia i les condicions que acordi el ple.

5. Els membres de les corporacions locals han de percebre indemnitzacions per les despeses efectives, documentalment justificades, ocasionades en l'exercici del seu càrrec.

6. Les corporacions locals han de consignar en els seus pressuposts les retribucions, indemnitzacions i assistències a què es fa referència en els números anteriors, dins els límits establerts amb caràcter general o fixats en el reglament orgànic de la corporació.

Article 73

Registre d'interessos

1. Tots els membres de les corporacions locals tenen el deure de formular una declaració sobre causes de possible incompatibilitat i sobre qualsevol activitat que afecti l'àmbit de les competències de la corporació i que els proporcioni o pugui proporcionar ingressos econòmics. També han de formular la declaració dels seus béns patrimonials. Ambdues declaracions, efectuades en els models aprovats pels plens respectius, s'han de fer abans de la presa de possessió o, en tot cas, abans que hagi passat un mes des d'aquesta data, com també en cas de cessament o quan es modifiquin significativament les circumstàncies declarades.

2. Aquestes declaracions s'han d'inscriure en els registres d'interessos constituïts a la secretaria de cada corporació local, on s'ha de fer una anotació de cada declaració que es presenti.

3. El registre de causes de possible incompatibilitat i d'activitats té caràcter públic. Del registre de béns patrimonials se'n poden expedir certificats únicament a petició de la persona declarant, del ple o del batle o la batlessa, del partit o de la formació política per la qual hagi estat elegida i d'un òrgan jurisdiccional.

Secció 2a **Grups polítics**

Article 74

Creació i composició

1. Per al millor funcionament dels òrgans de govern de les corporacions locals, els seus membres es constitueixen en grups polítics, les funcions i atribucions dels quals no impliquen en cap cas detriment de les que la legislació atribueix als òrgans municipals i als membres de la corporació.

2. Els grups es corresponen amb els partits polítics, les federacions, les coalicions o les agrupacions, les llistes dels quals hagin obtingut llocs a la corporació. No poden formar grup propi els membres de formacions polítiques que no s'hagin presentat com a candidatura independent davant l'electorat. Tampoc no es pot pertànyer simultàniament a més d'un grup.

3. La constitució del grup i els drets i les obligacions dels seus membres ha de ser regulada pel reglament orgànic o per acord del ple, que poden exigir un nombre mínim per a la constitució de grup polític, cas en el qual s'haurà de regular el grup mixt.

4. Els grups polítics es constitueixen mitjançant un escrit adreçat al president o la presidenta de la corporació, subscrit per tots els integrants, en què expressin la seva voluntat de formar part d'un grup, la denominació, el nom del seu portaveu i de qui, si n'és el cas, pugui substituir-lo. L'escrit s'ha de formalitzar abans del primer ple ordinari després de la constitució de la corporació.

5. Els membres de les corporacions locals que no s'integrin en un grup en el termini assenyalat o els que abandonin el grup format per la candidatura per la qual es van presentar a les eleccions locals, no es poden integrar en el grup mixt, sinó que queden com a regidors no adscrits. Els regidors exclosos contra la seva voluntat del seu grup d'origen s'integren en el grup mixt. També poden acordar formar el seu propi grup si ho

decideixen així voluntàriament quan disposin del nombre mínim de membres que determini el reglament municipal.

6. El membre de la corporació que deixa de pertànyer al seu grup d'origen perd el lloc que ocupa a les comissions per a les quals ha estat designat pel dit grup.

7. Els regidors no adscrits tenen els drets i els deures individuals, inclosos els de caràcter material i econòmic, que segons les lleis formen part de l'estatut dels membres de les corporacions locals, i participen en les activitats pròpies de l'ajuntament de manera anàloga a la de la resta de regidors. A aquests regidors no els correspon el dret d'assistència a les comissions informatives i altres òrgans col·legiats en què estiguin representats els grups polítics municipals.

Article 75

Funcionament i mitjans

1. Correspon als grups polítics, mitjançant un escrit del portaveu, designar els components que hagin de representar-los en tots els òrgans col·legiats integrats per membres de la corporació. Els membres no adscrits, atès que no pertanyen a cap grup polític, no tenen portaveu.

2. Cada corporació local, de conformitat amb el seu reglament i en la mesura de les seves possibilitats, ha de posar a disposició de cada grup els mitjans econòmics i materials adequats per a l'exercici de les seves funcions.

Article 76

Junta de portaveus

1. Els portaveus dels grups polítics, presidits pel president o la presidenta de la corporació, poden constituir la junta de portaveus, que té les funcions següents:

- a) Accedir a les informacions que li proporcioni per difondre-les entre els membres del seu grup.
- b) Encaminar les peticions dels grups en relació amb el seu funcionament i amb la seva participació en els debats corporatius.
- c) Consensuar el règim dels debats en sessions determinades.

2. La junta de portaveus té sempre caràcter deliberant i en les seves sessions no s'han d'adoptar acords ni resolucions amb força d'obligar davant terceres persones.

Capítol II

Règim de funcionament

Secció 1a

Règim de sessions

Article 77

Sessions

Els òrgans col·legiats de les entitats locals funcionen en règim de sessions ordinàries el dia i amb la periodicitat que hagi preestablert el ple. També es reuneixen en sessions extraordinàries que, si convé, poden ser urgents.

Article 78

Sessions ordinàries i extraordinàries

1. El ple ha de dur a terme una sessió ordinària, com a mínim, cada mes en els ajuntaments de municipis de més de 20.000 habitants; cada dos mesos en els de municipis amb població entre 5.001 i 20.000 habitants, i cada tres mesos en els de municipis de fins a 5.000 habitants, llevat dels casos en què hi hagi també junta de govern local, en els quals la periodicitat del ple ha de ser cada dos mesos com a mínim.

2. Ha de dur a terme una sessió extraordinària quan ho estableixi així una disposició legal o quan el president o la presidenta ho decideixi, per iniciativa pròpia o a sol·licitud d'una quarta part, com a mínim, del nombre legal de membres de la corporació, sense que cap d'ells no en pugui sol·licitar més de tres anualment. En aquest supòsit, la sessió del ple ha de tenir lloc dins els quinze dies hàbils des que hagi estat sol·licitada. Si la presidència no la convoca dins aquest termini, quedarà convocada automàticament per al desè dia hàbil següent al de la finalització d'aquest termini, a les dotze hores, cosa que ha de ser notificada pel secretari o la secretària de la corporació a tots els membres l'endemà de l'acabament del termini establert. En absència del president o la presidenta o de qui legalment l'hagi de substituir, el ple quedarà vàlidament constituït si hi concorre el quòrum que fixa l'article 82.1 d'aquesta llei, i en aquest cas serà presidit pel membre de la corporació de més edat entre els presents.

Article 79

Convocatòria

1. Les sessions plenàries ordinàries i extraordinàries han de ser convocades pel president o la presidenta, com a mínim, amb dos dies hàbils d'antelació a la data prevista per dur a terme la sessió.

2. La convocatòria ha de contenir la data, l'hora i el lloc per dur a terme la sessió, així com l'ordre del dia corresponent. La documentació completa dels assumptes inclosos a l'ordre del dia que hagi de servir de base al debat i, si s'escau, a la votació, ha d'estar a disposició dels membres de la corporació, a la secretaria, des del mateix dia de la convocatòria i durant el termini dels dos dies hàbils computats en horari d'oficina efectiu.

3. A les sessions extraordinàries, convocades a sol·licitud de membres de la corporació, la convocatòria ha d'incloure l'assumpte o els assumptes de l'ordre del dia proposats per les persones que els hagin sol·licitat. Aquesta previsió no minva la facultat de la batlia o la presidència per determinar els punts de l'ordre del dia, si bé l'exclusió d'algun dels assumptes proposats haurà de ser motivada. A la batlia o la presidència també li correspon la facultat per determinar l'ordre en què s'han de debatre els punts de la sessió.

4. Són sessions extraordinàries urgents les convocades sense l'antelació mínima dels dos dies hàbils que preveu l'apartat primer. La urgència de la convocatòria ha de ser ratificada pel ple per majoria simple.

Article 80

Ordre del dia

1. L'ordre del dia ha de fixar la relació dels assumptes que s'han de tractar per ser objecte de debat i, si n'és el cas, de votació.

2. En els plens ordinaris, llevat dels casos d'urgència reconeguda, que ha de ser necessàriament motivada i ratificada per la corporació per majoria absoluta, no s'han de tractar altres assumptes que els inclosos a l'ordre del dia, i s'ha de garantir, tant en el funcionament de les sessions com en la seva regulació, la participació de tots els regidors, mitjançant portaveu o individualment quan no en tinguin, en la formulació de prec, preguntes i mocions.

3. A les sessions extraordinàries no s'han de tractar altres assumptes que els inclosos a l'ordre del dia, si no és que siguin de caràcter urgent, hi siguin presents tots els membres de la corporació i s'acordi així amb el vot favorable de la majoria absoluta.

Article 81

Publicitat de les sessions

1. Les sessions del ple són públiques. Malgrat tot, poden ser secrets el debat i la votació dels assumptes que puguin afectar el dret fonamental dels ciutadans a què es refereix l'article 18.1 de la Constitució, quan s'acordi així per majoria absoluta.

2. No són públiques les sessions de les juntes de govern local ni les de les comissions informatives, llevat que el ple de la corporació acordi el contrari.

Article 82

Quòrum d'assistència

1. Per a la constitució vàlida del ple es requereix l'assistència d'un terç del nombre legal de membres de la corporació, que no pot ser mai inferior a tres. Aquest quòrum s'ha de mantenir durant tota la sessió. En tot cas, es requereix l'assistència del president o la presidenta i del secretari o la secretària de la corporació, o de les persones que legalment els substitueixin.

2. Quan per a l'adopció d'un acord sigui preceptiva la votació favorable per una majoria absoluta del nombre legal de membres de la corporació i el nombre d'assistents a la sessió sigui inferior, l'assumpte ha de quedar sobre la taula per ser debatut i decidit en una sessió posterior en la qual s'assoleixi el nombre d'assistents requerit.

Article 83

Informes previs d'adequació a la legalitat

1. És necessari l'informe previ del secretari o la secretària i, si s'escau, de l'interventor o la interventora o de les persones que legalment els substitueixin, per a l'adopció d'acords en els casos següents:

a) Quan es refereixin a matèries per a les quals s'exigeix una majoria absoluta o qualificada.

b) Sempre que ho ordeni el president o la presidenta de la corporació o ho sol·liciti un terç dels membres que la integren, amb antelació suficient a la realització de la sessió.

c) Imposició i ordenació dels recursos propis de caràcter tributari.

d) En els altres supòsits establerts per les lleis.

2. Els informes preceptius als quals es refereix el número anterior s'han d'emetre per escrit amb indicació de la legislació que hi sigui aplicable i l'adequació de les propostes d'acord amb la legalitat.

3. Els acords que autoritzin l'exercici de les accions necessàries per a la defensa dels béns i dels drets de les entitats locals, com també per aplanar-se a les demandes judicials o per transigir-hi, s'han d'adoptar amb el dictamen previ del secretari o la secretària o d'un lletrat o una lletrada.

Article 84

Esmenes i vots particulars

Els membres de les corporacions que formin part de les comissions d'estudi, informe o consulta que hi hagi a les entitats locals poden formular vots particulars als dictàmens o informes elaborats per aquestes comissions. Els altres membres de la corporació poden formular esmenes abans que l'assumpte se sotmeti a votació en el ple.

Article 85

Propostes

1. Els grups polítics o un mínim de tres membres de la corporació poden presentar al ple propostes de resolució per a debat i votació.

2. Poden incloure's a l'ordre del dia les propostes presentades abans de la convocatòria del ple ordinari. Si la proposta es presenta després, només pot procedir-se al debat i a la votació mitjançant l'acord previ del ple que n'apreciï la urgència, adoptat per majoria absoluta.

Article 86

Règim de sessions de la junta de govern local

1. La junta de govern local, per exercir les seves competències resolutòries, ha de dur a terme sessions ordinàries amb la periodicitat acordada pel ple de la corporació, i sessions extraordinàries quan el president o la presidenta ho decideixi o ho sol·liciti la quarta part dels membres de la junta. Hi ha d'assistir el secretari o la secretària de la corporació o qui legalment el substitueixi.

2. Per a l'exercici de les seves funcions d'assistència i d'assessorament, s'ha de reunir quan el president o la presidenta de la corporació ho determini.

Article 87

Periodicitat de sessions dels òrgans complementaris

La periodicitat de les sessions ordinàries de les comissions d'estudi, informe o consulta i dels òrgans de participació és la que acorda el ple. Correspon a les mateixes comissions fixar el lloc, el dia i l'hora de realització de forma coordinada, perquè no en coincideixin diverses, amb la finalitat de facilitar la participació dels membres dels grups municipals. Malgrat tot, poden dur a terme sessions extraordinàries quan el president o

la presidenta ho decideixi o quan ho sol·liciti la quarta part, com a mínim, del nombre legal de membres.

Article 88

Funcionament de la comissió especial de comptes

1. La comissió especial de comptes s'ha de reunir necessàriament abans de dia 1 de juny de cada any, per examinar i informar els comptes generals de la corporació. No obstant això, pot dur a terme reunions preparatòries si el president o la presidenta ho decideix o si ho sol·licita una quarta part, com a mínim, del nombre legal de membres de la comissió.

2. Els comptes generals, així com els justificants i la documentació complementària, han d'estar a disposició dels membres de la comissió perquè els puguin examinar i consultar, com a mínim, quinze dies abans de la primera reunió de la dita comissió. En aquest termini o dins els vuit dies posteriors a l'acabament de la sessió poden presentar reclamacions i observacions sobre els comptes generals.

3. L'informe de la comissió especial de comptes, amb els vots particulars i les esmenes presentades, juntament amb els comptes generals de la corporació, han de ser objecte d'informació pública per termini de quinze dies, abans de ser sotmesos a l'aprovació del ple. Durant l'esmentat termini d'informació pública i els vuit dies següents, els interessats poden presentar reclamacions, esmenes o observacions sobre els comptes generals, que seran examinats i comprovats per la comissió especial, que emetrà, si pertoca, nou informe.

4. La comissió especial de comptes pot actuar com a comissió informativa permanent per als assumptes d'economia i hisenda de l'entitat local, amb la regulació prèvia per reglament municipal o acord de ple.

Secció 2a *Debat i votacions*

Article 89

Debat i votacions plenàries

1. Els assumptes han de ser objecte de debat abans de ser sotmesos a votació, llevat que ningú no demani la paraula.

2. Corresponen a la presidència les facultats d'ordenació i de direcció dels debats. També li correspon decidir sobre la procedència de les intervencions sol·licitades per rectificacions o per al·lusions.

3. Si s'han formulat vots particulars o esmenes, s'han de debatre en primer lloc i després passar a la discussió del dictamen o informe.

4. Es consideren aprovades per unanimitat les proposicions que no suscitin objecció o oposició. En cas contrari, s'haurà de fer una votació d'acord amb les regles establertes en aquesta secció.

5. Una vegada realitzada la votació, els grups que no hagin intervingut en el debat de l'assumpte i els membres de la corporació que hagin votat en sentit contrari al del seu grup, poden explicar el seu vot.

Article 90

Forma d'expressió del vot

1. Els acords s'adopten per votació dels membres de la corporació assistents a la sessió corresponent.

2. El vot es pot emetre en sentit afirmatiu o negatiu, i els membres de la corporació poden abstenir-se de votar. Als efectes de la votació corresponent, es considera que s'abstenen els membres de la corporació que s'hagin absentat de la sala de sessions una vegada iniciada la deliberació d'un assumpte i no siguin presents en el moment de la votació. Si s'han reintegrat abans de la votació poden, sens dubte, prendre-hi part.

3. Les votacions, una vegada iniciades, no es poden interrompre, i mentre durin cap membre de la corporació no pot incorporar-se a la sessió ni abandonar-la.

Article 91

Classes de votacions

1. Les votacions poden ser ordinàries, nominals o secretes.

2. Com a sistema normal s'ha d'utilitzar la votació ordinària, llevat que el ple de la corporació, per majoria simple, acordi per a un cas concret la votació nominal. Les votacions tant de la moció de censura com de la qüestió de confiança són nominals.

3. Pot ser secreta la votació per a l'elecció o la destitució de persones i quan així ho acordi el ple de la corporació per majoria absoluta.

Article 92

Quòrum d'adopció d'acords

1. Els acords s'adopten, com a norma general, per majoria simple dels membres presents. Hi ha majoria simple quan els vots afirmatius són més que els negatius. S'entén per majoria absoluta quan els vots afirmatius són més de la meitat del nombre legal de membres de la corporació.

2. Quan es produeixin votacions amb resultat d'empat, s'haurà de fer una nova votació i, si persisteix l'empat, decidirà el vot de qualitat del president o la presidenta, sense perjudici del deure d'abstenció en els supòsits que preveu la llei.

3. Es requereix el vot favorable de la majoria absoluta del nombre legal de membres de la corporació per a l'adopció dels acords següents:

- a) Creació i supressió de municipis i alteració de termes municipals.
- b) Creació, modificació i supressió d'entitats d'administració descentralitzada.
- c) Aprovació de la delimitació del terme municipal.
- d) Alteració del nom o de la capitalitat del municipi.
- e) Aprovació i modificació del reglament orgànic propi de la corporació.
- f) Creació i regulació dels òrgans complementaris.
- g) Creació, modificació o dissolució de mancomunitats o altres organitzacions associatives, així com adhesió a aquestes i l'aprovació i la modificació dels seus estatuts.
- h) Transferència de funcions o activitats a altres administracions públiques, així com acceptació de les

delegacions o dels encàrrecs de gestió fets per altres administracions, llevat que per llei s'imposin obligatòriament.

i) Aprovació de les ordenances reguladores dels aprofitaments de béns comunals, així com cessió, per qualsevol títol, de l'aprofitament.

j) Concessió de béns o serveis per més cinc anys, sempre que la quantia excedeixi el vint per cent dels recursos ordinaris del seu pressupost.

k) Exercici d'activitats econòmiques en règim de monopoli i aprovació de la forma concreta de gestió del servei corresponent.

l) Aprovació d'operacions financeres o de crèdit i concessió de quitaments o esperes si l'import excedeix el deu per cent dels recursos ordinaris del pressupost, així com operacions de crèdit previstes excepcionalment per finançar operacions corrents conformement al que preveu la legislació de les hisendes locals, a excepció de les operacions de tresoreria.

m) Acords que correspongui adoptar a la corporació en la tramitació dels instruments de planejament general prevists en la legislació urbanística.

n) Alienació de béns si la quantia excedeix el vint per cent dels recursos ordinaris del pressupost.

o) Alteració de la qualificació jurídica dels béns demaniais o comunals.

p) Cessió gratuïta de béns a altres administracions o institucions públiques.

q) Sol·licitud de la dispensa de serveis obligatoris.

r) En els altres casos en què així ho exigeixin les lleis.

Article 93

Precs i preguntes

1. Els membres de les corporacions poden formular en els plens ordinaris, oralment o per escrit, prec i preguntes.

2. A l'ordre del dia de les sessions esmentades s'ha de reservar un temps per formular preguntes. Les preguntes formulades oralment en el transcurs d'una sessió han de ser contestades en la sessió següent, llevat que la persona interpellada doni una resposta immediata.

3. Si la pregunta es formula per escrit quaranta-vuit hores abans, com a mínim, de l'inici de la sessió, s'ha de contestar en el transcurs d'aquesta sessió, llevat que la persona a la qual es destina la pregunta sol·liciti que s'ajorni per a la sessió següent.

4. També poden formular-se preguntes que s'hagin de contestar per escrit. En aquest cas, han de ser contestades en el termini màxim d'un mes i posteriorment se n'haurà de retre compte al ple en la primera sessió que es faci.

Article 94

Règim de funcionament dels altres òrgans col·legiats

1. Les regles i els requisits generals relatius a la convocatòria i al sistema de votació del ple són aplicables als altres òrgans col·legiats.

2. El funcionament de les mancomunitats de municipis i altres entitats locals és subjecte al que preveuen els estatuts pels quals es regeixin o les disposicions que les creïn i, supletòriament, al que preveu aquesta llei amb caràcter general.

Secció 3a

Actes

Article 95

Actes

1. De totes les sessions dels òrgans col·legiats se n'ha d'estendre acta en la qual ha de constar, com a mínim, el lloc de la reunió, la data i l'hora de començament i acabament de la sessió, els noms de qui la presideix i de la resta de membres que hi assisteixen, el caràcter ordinari o extraordinari, els assumptes debatuts, amb expressió succinta, a les sessions plenàries, les opinions emeses, la indicació del sentit dels vots i els acords adoptats, així com també les altres incidències ocorregudes o els detalls que es considerin necessaris per reflectir el que ha succeït a la sessió.

2. Ha d'estendre acta de la sessió el secretari o la secretària de la corporació o qui legalment el substitueixi i s'ha de sotmetre a aprovació a la sessió següent, sense que sigui necessari que es llegeixi quan hagi estat prèviament distribuïda entre els membres dels òrgans col·legiats corresponents de la corporació. A l'acta de la sessió s'ha de fer constar l'aprovació de l'acta de la sessió anterior i també les rectificacions que siguin pertinents, sense que en cap cas no puguin modificar-se el fons dels acords.

Article 96

Llibre d'actes

1. Les actes de les sessions, una vegada aprovades, s'han de transcriure en el llibre d'actes o en els plec de fulls habilitats en la forma que reglamentàriament s'estableixi, i el president o la presidenta de la corporació i el secretari o la secretària les han d'autoritzar amb les seves signatures.

2. El llibre d'actes o els plec de fulls degudament habilitats tenen la consideració d'instrument públic solemne i han de dur en tots els fulls, degudament foliats, la signatura del president o la presidenta, la del secretari o la secretària i el segell de la corporació.

3. Els requisits i les formalitats que s'hagin de complir per a l'habilitació de plec de fulls i la posterior enquadernació els ha d'establir reglamentàriament el Govern de les Illes Balears.

4. Les entitats locals han de garantir la conservació en suport digital dels llibres d'actes dels òrgans col·legiats

Article 97

Llibre de decrets i resolucions

1. Les resolucions del president o la presidenta de les corporacions locals i d'altres òrgans unipersonals s'han de transcriure també en el llibre especial destinat a aquest efecte o en els plec de fulls habilitats reglamentàriament, que tenen igualment el valor d'instrument públic solemne. El llibre de decrets ha de dur en tots els fulls, degudament foliats, la signatura del president o la presidenta, la del secretari o la secretària i el segell de la corporació.

2. Les entitats locals han de garantir la conservació en suport digital dels llibres de decrets i resolucions.

Capítol III Reglaments, ordenances i bans

Article 98 Reglaments i ordenances

1. Les disposicions generals aprovades per les entitats locals en l'exercici de la potestat reglamentària i en l'àmbit de la seva competència adopten la denominació de reglaments, si tenen per objectiu regular l'organització, el funcionament de l'entitat local i la prestació dels serveis públics, i, altrament, la d'ordenances.

2. Les ordenances i els reglaments de les entitats locals s'integren a l'ordenament jurídic amb subjecció als principis de jerarquia normativa i competència.

3. El que disposen les ordenances i els reglaments vincula per igual els ciutadans i l'entitat local, sense que aquesta pugui dispensar individualment de la seva observança.

Article 99 Procediment d'elaboració de reglaments i ordenances

1. L'aprovació d'ordenances i de reglaments locals s'ha d'ajustar al procediment següent:

a) Aprovació inicial pel ple de l'entitat local.

b) Informació pública, amb un anunci previ a la secció corresponent del *Butlletí Oficial de les Illes Balears* i en el tauler d'anuncis de l'entitat de l'acord d'aprovació inicial, pel termini mínim de trenta dies, en què els veïnats i les persones legítimament interessades poden examinar l'expedient i formular reclamacions, objeccions o observacions.

c) Audiència prèvia a les associacions de veïnats i de defensa dels consumidors i usuaris establertes en el seu àmbit territorial que estiguin inscrites en el registre municipal d'associacions de veïnats i les finalitats de les quals guardin relació directa amb l'objecte de la disposició.

d) Resolució de les reclamacions, objeccions o observacions i aprovació definitiva pel ple. Si no s'ha presentat cap reclamació o suggeriment, l'acord inicialment adoptat s'ha d'entendre definitivament aprovat sense necessitat d'un nou acord exprés.

e) Per modificar les ordenances i els reglaments s'han de seguir els mateixos tràmits que per aprovar-los.

Article 100 Entrada en vigor

1. Els reglaments i les ordenances, incloent-hi els continguts normatius dels plans urbanístics, no entren en vigor fins que no s'hagin publicat íntegrament en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, i fins que no hagi transcorregut el termini que assenyalava l'article 110 d'aquesta llei.

2. Les ordenances fiscals entren en vigor quan s'hagin publicat íntegrament l'acord definitiu i el text d'aquestes en el *Butlletí esmentat*, llevat que se n'ajorni l'aplicació a una data posterior.

Article 101 Bans

Els bans dictats pels batles tenen com a finalitat exhortar els ciutadans a l'observança de les obligacions i els deures establerts a les lleis i a les ordenances i als reglaments municipals, recordar-los el contingut precís de les dites obligacions i els terminis establerts per complir-les, així com fer convocatòries populars amb motiu d'esdeveniments ciutadans. S'han de publicar conformement als usos i costums de la localitat, si bé en els casos de catàstrofe o infortuni públics o risc greu, els batles poden adoptar les mesures necessàries i adequades, però n'han de retre compte al ple immediatament.

Capítol IV Règim jurídic dels actes, acords i recursos

Article 102 Procediment i règim jurídic dels actes i acords

1. El procediment, el règim jurídic dels actes i acords de les entitats locals, incloses l'execució forçosa i la invalidesa, el règim del silenci administratiu i la responsabilitat patrimonial s'han d'ajustar a la legislació reguladora del procediment administratiu comú, amb les especialitats contingudes en aquesta llei i les que puguin establir les lleis sectorials reguladores de l'acció pública.

2. Els actes administratius de les entitats locals són immediatament executius, llevat dels supòsits en els quals una disposició legal estableixi el contrari o quan se'n suspengui l'eficàcia d'acord amb la llei.

Article 103 Revisió d'actes i acords

1. Les entitats locals poden declarar la nul·litat dels seus actes o acords o revocar-los, en els termes establerts a la legislació reguladora del procediment administratiu comú, sense perjudici de les peculiaritats establertes en la legislació bàsica de règim local i en aquesta llei.

2. La declaració de lesivitat quan correspongui d'acord amb la legislació reguladora del procediment administratiu comú, l'ha d'acordar el ple de la corporació o l'òrgan col·legiat superior de l'entitat.

Article 104 Recursos

1. Contra els actes i acords de les entitats locals que posin fi a la via administrativa, les persones interessades poden interposar recurs de reposició potestatiu en el termini d'un mes davant el mateix òrgan que va dictar l'acte o recórrer directament davant l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu.

2. Posen fi a la via administrativa les resolucions i els acords dels òrgans i les autoritats següents:

a) Els del ple, els dels batles o presidents i els de les juntes de govern local, llevat dels casos excepcionals en què la llei requereixi l'aprovació posterior d'una altra administració o quan sigui procedent un recurs davant aquesta.

b) Els d'altres autoritats i òrgans inferiors en els casos en què resolguin per delegació del batle o la batlessa, president o presidenta o altres òrgans les resolucions dels quals posin fi a la via administrativa

c) Els de qualssevol altres autoritat o òrgan quan ho estableixi així una disposició legal.

3. L'exercici pels particulars d'accions fundades en el dret privat o laboral contra les entitats locals requereix la presentació prèvia d'una reclamació per via administrativa davant l'entitat interessada.

4. El termini de resolució i notificació de les reclamacions prèvies a la via judicial civil és de tres mesos. Una vegada transcorregut aquest termini, la persona interessada pot considerar desestimada la reclamació a l'efecte de formular la demanda judicial corresponent.

5. Les reclamacions prèvies a la via judicial laboral s'entenen desestimades si transcorre un mes sense que s'hagi notificat a la persona interessada cap resolució, i quedarà expedida l'acció judicial laboral.

Article 105

Òrgans especials per a reclamacions i recursos

1. Les entitats locals amb població superior a deu mil habitants poden, mitjançant acord del ple, crear òrgans col·legiats de composició tècnica que coneguin i informin dels recursos i les reclamacions que es formulin contra els seus actes i acords en matèria de sancions, personal, urbanisme i acció social. La resolució final correspon, en tot cas, a l'òrgan competent.

2. Periòdicament, aquests òrgans han d'elaborar una memòria en la qual s'analitzi de manera global el funcionament dels serveis de la corporació en relació amb les matèries de les quals coneguin, i han de proposar, si pertoca, les reformes de procediment i d'organització que considerin oportunes.

Capítol V

Conflictes d'atribucions i de competències

Article 106

Conflictes d'atribucions

1. Els conflictes d'atribucions, positius o negatius, que sorgeixin entre òrgans i entitats dependents d'una mateixa corporació local, han de ser resolts:

a) Pel ple, quan es tracti de conflictes que afectin òrgans col·legiats, membres d'aquests òrgans o entitats locals menors.

b) Pel batle o la batlessa o el president o la presidenta de la corporació, en la resta de supòsits.

2. El conflicte s'ha de resoldre d'acord amb el procediment següent:

a) L'òrgan que es consideri competent ha de requerir d'inhibició el que conegui de l'assumpte. En el cas de no acceptar-ho, ha de suspendre les actuacions i remetre-les

immediatament, juntament amb el requeriment formulat i l'informe, a l'òrgan al qual correspongui la resolució del conflicte, perquè adopti la decisió que sigui procedent.

b) En el cas que un òrgan o una entitat es consideri incompetent per conèixer d'un assumpte, ha de remetre les actuacions al que consideri competent, el qual ha de decidir sobre la seva competència en el termini de vuit dies. Si també es considera incompetent, ha de trametre l'expedient de manera immediata, juntament amb l'informe, al que correspongui decidir el conflicte.

Article 107

Conflictes de competència

1. Els conflictes positius de competència plantejats entre diferents entitats locals de les Illes Balears s'han de resoldre amb subjecció a les regles següents:

a) El plantejament del conflicte correspon al ple de l'entitat local.

b) L'entitat local que conegui d'un assumpte i sigui requerida d'inhibició ha de suspendre les actuacions i ha de resoldre sobre la seva competència.

c) En el cas que ambdues entitats es declari competents quedarà plantejat el conflicte positiu de competències, i hauran de remetre les actuacions respectives al consell insular corresponent quan es tracti d'entitats locals de la mateixa illa o a la comunitat autònoma en altre cas. El consell insular o el Govern de les Illes Balears ha de resoldre el que correspongui en el termini d'un mes.

2. S'ha de seguir un procediment anàleg al mencionat en el número anterior si el conflicte és negatiu.

Capítol VI

Impugnació d'actes i d'acords locals i exercici d'accions

Article 108

Obligació de tramesa d'informació

1. Sense perjudici del que disposi la legislació bàsica de règim local quant a la tramesa a altres organismes, les entitats locals han de trametre al Govern de les Illes Balears, al consell insular que correspongui i a la Delegació del Govern, en la forma i els terminis determinats reglamentàriament, una còpia literal o, si és procedent, un extracte adequat i suficient dels seus actes i acords. Els presidents de les entitats i, de manera immediata, els secretaris, són responsables del compliment d'aquest deure.

2. Les administracions públiques esmentades poden sol·licitar a les entitats locals l'ampliació de la informació, que s'ha de trametre en el termini màxim de vint dies hàbils. Fins que no es rebí aquesta informació, quedarà interromput el termini per formular el requeriment o per impugnar directament l'acte o l'acord davant la jurisdicció contenciosa administrativa. Atesa la informació tramesa, es podran formular les advertències de legalitat que es considerin pertinents.

Article 109**Mesures davant infraccions de l'ordenament jurídic**

Quan el Govern de les Illes Balears, el consell insular o la Delegació del Govern considerin, en l'àmbit de les seves competències, que un acte o un acord d'alguna entitat local infringeix l'ordenament jurídic, poden adoptar alguna de les mesures següents:

a) Requerir l'entitat local que anul·li l'acte o l'acord o els punts que constitueixin una infracció de l'ordenament jurídic.

b) Impugnar directament davant la jurisdicció contenciosa administrativa l'acte o l'acord, una vegada rebuda la comunicació d'aquest acte.

Article 110**Requeriment d'anul·lació**

1. Quan el Govern de les Illes Balears, el consell insular o la Delegació del Govern decideixin fer ús del requeriment al qual es refereix l'apartat a) de l'article anterior, l'hauran de formular, amb invocació expressa d'aquest article, en el termini de quinze dies hàbils a partir de la recepció de la comunicació de l'acte o l'acord. El requeriment ha de ser motivat i ha d'expressar l'acord sobre el qual s'ha de resoldre en el termini màxim d'un mes.

2. Si l'entitat local no atén el requeriment en el termini assenyalat, pot impugnar l'acte o l'acord davant la jurisdicció contenciosa administrativa en el termini de dos mesos, comptats des de l'endemà del venciment de l'assenyalat per a l'anul·lació o des de la recepció de la comunicació que li remeti l'ens local.

Article 111**Impugnació d'actes i d'acords locals**

1. El Govern de les Illes Balears, el consell insular o la Delegació del Govern poden impugnar davant la jurisdicció contenciosa administrativa els actes i acords de les entitats locals, en el termini de dos mesos a partir de l'endemà de la recepció de la comunicació de l'acte o l'acord corresponent, quan consideri que infringeixen l'ordenament jurídic o vagin en detriment de les competències de la respectiva administració, interfereixin el seu exercici o excedeixin la competència d'aquestes entitats. Malgrat tot, poden optar per requerir prèviament l'ens local en els termes que estableix l'article 109 a).

2. La impugnació ha de precisar l'extralimitació competencial que la motiva i les normes legals vulnerades en què es funda. Si la integritat i l'efectivitat dels interessos de l'administració pública afectada ho requereixen, pot formular petició expressa de suspensió de l'acte o l'acord impugnat. De conformitat amb la Llei reguladora de les bases de règim local, si el Tribunal la considera fundada, n'ha d'acordar la suspensió en el primer tràmit subsegüent a la presentació de la impugnació. Acordada la suspensió, el Tribunal pot aixecar-la en qualsevol moment, en tot o en part, a instància de l'entitat local i oïda prèviament l'administració pública afectada, en el cas que se n'hagi de derivar perjudici a l'interès local no justificable per les exigències de l'interès comunitari al·legat en la impugnació.

3. També estan legitimats per impugnar-los els membres de les corporacions locals que hagin votat en contra d'aquests acords.

Article 112**Impugnació per les entitats locals d'actes d'altres administracions**

Els municipis poden impugnar, de conformitat amb el que preveu la legislació bàsica de règim local, les disposicions i els actes de les administracions de l'Estat i de la comunitat autònoma i dels consells insulars respectius que afectin els seus interessos o els de la col·lectivitat local com a tal.

Capítol VII**Informació i participació ciutadanes****Article 113****Principis generals**

1. Les corporacions locals han de facilitar la més àmplia informació sobre la seva activitat i han de promoure la participació de tota la ciutadania en la vida local.

2. La participació ciutadana s'ha de fer efectiva pels mecanismes establerts per cada corporació local, conformement a les normes de participació contingudes en aquesta llei i en les disposicions reglamentàries que la despleguin.

3. Les formes, els mitjans i els procediments de participació que les corporacions estableixin en exercici de la seva potestat d'autoorganització no poden, en cap cas, menyscar les facultats de decisió que corresponguin als òrgans representatius regulats per la llei.

Article 114**Cartes de serveis**

En relació amb els serveis públics de competència municipal i de conformitat amb el que estableixi el corresponent reglament de la corporació, els ajuntaments han d'elaborar cartes de serveis en què s'estableixin els drets dels ciutadans, així com les obligacions i responsabilitats concretes que la corporació assumeixi per garantir aquests drets i els nivells de qualitat adequats en la prestació dels serveis corresponents.

Article 115**Drets fonamentals dels ciutadans**

Els ajuntaments han de vetllar perquè en el respecte municipal no es produeixin conductes discriminatòries per raó de raça, religió, color, ascendència, edat, gènere, sexe, discapacitat o lloc de naixement. L'ajuntament ha de fer extensiu el seu zel en la defensa i la protecció d'aquests drets fonamentals a totes les persones que es trobin en el municipi sense ser residents.

Article 116**Dret d'informació en relació amb l'Administració local**

Tots els ciutadans, en la seva relació amb les corporacions locals, tenen dret a estar informats de les activitats municipals i a utilitzar tots els mitjans d'informació general que estableixi l'ajuntament respectiu, mitjançant l'ús de qualsevol tecnologia al servei de la comunicació, en els terminis i les condicions i amb l'abast que determinin la legislació general sobre la matèria, el reglament orgànic corresponent i les ordenances municipals.

La corporació local ha de garantir l'exercici dels drets dels ciutadans següents:

a) Conèixer, en qualsevol moment, l'estat de la tramitació dels procediments en els quals tenen la condició de persones interessades, i obtenir còpies dels documents que contenen.

b) Identificar les autoritats i el personal al servei de les administracions públiques sota la responsabilitat dels quals es tramiten els procediments.

c) Obtenir una còpia segellada dels documents que presentin, que han d'aportar juntament amb els originals, i també que els siguin retornats, llevat que els originals hagin de figurar en el procediment.

d) Formular al·legacions i aportar documents en qualsevol fase del procediment anterior al tràmit d'audiència, que han de ser tinguts en compte per l'òrgan competent en redactar la proposta de resolució.

e) No presentar documents no exigits per les normes aplicables al procediment de què es tracta, o que ja es trobin en poder de l'administració actuant.

f) Obtenir informació i orientació sobre els requisits jurídics o tècnics que les disposicions vigents imposin als projectes, a les actuacions o a les sol·licituds que es proposin dur a terme i siguin de competència municipal.

g) Accedir als registres i arxius públics en els termes prevists a la legislació sobre règim jurídic de les administracions públiques. La denegació o la limitació d'aquest accés s'ha de verificar mitjançant una resolució motivada.

h) Obtenir còpies i certificats acreditatius dels acords de les corporacions locals, i els seus antecedents, respecte dels quals tenguin la condició de persones interessades.

i) Ser tractats amb respecte i deferència per les autoritats i els funcionaris, que han de facilitar-los l'exercici dels seus drets i el compliment de les seves obligacions.

j) Obtenir la resolució expressa de les sol·licituds que formulin en matèries de competència de les entitats locals, o que se'ls comuniquin, si s'escau, els motius per no fer-ho.

k) Ser informats dels resultats de la gestió municipal.

l) Exigir responsabilitats de les corporacions locals i del personal al seu servei, quan així correspongui legalment.

m) Requerir l'entitat local en la qual tenguin la condició de veïnats que exerceixi les accions i els recursos necessaris per a la defensa dels seus drets.

4. Els reglaments i les ordenances locals, així com els plans generals d'ordenació urbana i altres instruments de planejament urbanístic general, amb la seva documentació completa, poden ser consultats en qualsevol moment per tots els ciutadans.

5. Tots els ciutadans tenen dret a ser informats de les dades que l'ajuntament tenguí sobre les condicions ambientals en el terme municipal, especialment sobre les relatives als nivells de contaminació de l'aire, del sòl i de l'aigua, i sobre la contaminació de caràcter acústic.

6. L'exercici del dret de petició pot ser individual o col·lectiu. Per a l'exercici del dret de petició s'ha de seguir el que disposen les lleis generals sobre la matèria.

Article 117**Assistència a les sessions**

1. Les sessions del ple de les corporacions locals són públiques tret dels casos legalment establerts. Hi poden tenir accés els mitjans de comunicació per a l'exercici de la seva funció, en les condicions que fixi el reglament orgànic o, si no n'hi ha, la batlia.

2. A les sessions de la junta de govern local i de les comissions informatives es poden convocar, als únics efectes d'escoltar el seu parer o rebre el seu informe respecte d'un tema concret, representants de les associacions de veïnats o entitats de defensa d'interessos sectorials.

3. Poden ser públiques les sessions dels altres òrgans complementaris que puguin ser establerts, en els termes que prevegin els reglaments o acords plenaris pels quals es regeixin.

Article 118**Mitjans de participació ciutadana**

Les corporacions locals han de facilitar la participació ciutadana a través dels diferents mitjans al seu abast i, en especial, en les formes següents:

a) Tramesa als mitjans de comunicació de la localitat acreditats davant la corporació de les convocatòries i els ordres del dia de les sessions que siguin públiques.

b) Difusió adequada i suficient de les exposicions públiques d'actuacions i projectes d'interès i de repercussió social.

c) Oficines d'informació a la ciutadania i implantació de mitjans tecnològics que en facilitin la participació.

Article 119**Associacions de veïnats**

1. Les associacions constituïdes per a la defensa dels interessos generals o sectorials dels veïnats tenen la consideració d'entitats de participació ciutadana, sempre que estiguin inscrites en el Registre Municipal d'Associacions, que té per objecte permetre a l'ajuntament conèixer el nombre d'entitats existents en el municipi, les finalitats i la representativitat, sense perjudici que s'hagin d'inscriure també en el Registre d'Associacions de la comunitat autònoma.

2. En relació amb el municipi, les associacions poden:

a) Sol·licitar informació directa dels assumptes que afectin l'interès de l'associació respectiva.

b) Elevar propostes d'actuació en l'àmbit de les matèries de competència municipal.

c) Formar part dels òrgans de participació i intervenir en les sessions del ple i de les comissions d'estudi, informe o consulta, d'acord amb el que es disposi, si s'escau, mitjançant reglament.

3. Els municipis poden aprovar reglaments per regular els procediments més adequats per facilitar la informació ciutadana.

4. També, i d'acord amb les seves possibilitats econòmiques, poden concedir ajudes econòmiques a les associacions. L'assignació d'ajudes s'ha de fer amb criteris objectius, d'acord amb la importància i la representativitat de les associacions.

Article 120 **Consultes populars**

1. Els batles, amb l'acord previ del ple per majoria absoluta, poden sotmetre a consulta popular els assumptes de la competència pròpia municipal i de caràcter local que siguin d'especial importància per als interessos dels veïnats, llevat dels relatius a les hisendes locals.

2. El batle o la batlessa ha de sotmetre al ple les sol·licituds de consulta popular quan siguin subscrietes per un nombre de veïnats amb dret a vot que, com a mínim, sigui:

a) El 20% dels habitants en poblacions de menys de 5.000 habitants.

b) 1.000 habitants més el 10% dels habitants que excedeixin els 5.000, en les poblacions de 5.000 a 100.000 habitants.

c) 10.000 habitants més el 5% dels habitants que excedeixin els 100.000, en poblacions de més de 100.000 habitants.

3. En el supòsit que preveu l'apartat anterior, les signatures dels veïnats s'han de formalitzar davant el secretari o la secretària municipal o han d'estar autenticades per un fedatari públic.

4. En tot cas, l'autorització de la convocatòria de consulta popular s'ha d'ajustar a les regles següents:

a) La corporació local ha de trametre a la comunitat autònoma una còpia literal de l'acord adoptat pel ple de l'ajuntament, la qual ha de contenir els termes exactes de la consulta.

b) El Govern de les Illes Balears ha d'enviar la sol·licitud municipal al Govern de l'Estat.

c) Correspon al Govern de l'Estat autoritzar la consulta.

5. Una vegada concedida l'autorització, l'ajuntament ha de convocar la consulta popular. La convocatòria ha de contenir el text íntegre de la disposició o la decisió objecte de consulta i expressar clarament la pregunta o les preguntes que hagi de respondre el cos electoral. També ha de fixar la data de la consulta, que ha de tenir lloc entre els trenta i els seixanta dies posteriors a la publicació de la convocatòria al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*. L'ajuntament, igualment, l'ha de difondre a través dels mitjans de comunicació local.

6. L'ajuntament ha d'adoptar les mesures necessàries per garantir el dret de participació de tots els electors i la transparència de la consulta.

TÍTOL VI **BÉNS DE LES ENTITATS LOCALS**

Capítol I **Disposicions generals**

Article 121 **Béns de les entitats locals**

1. El patrimoni de les entitats locals està constituït pel conjunt dels béns, els drets i les accions que els pertanyen per qualsevol títol.

2. Els béns de les entitats locals es classifiquen en béns de domini públic i patrimonials o de propis.

3. No s'entenen inclosos en el patrimoni de les entitats locals, ni en el dels organismes autònoms i les entitats públiques empresarials que en depenen, els doblers, els valors, els crèdits i la resta de recursos financers que en constitueixen la tresoreria.

Article 122 **Béns de domini públic**

1. Són béns de domini públic els destinats a un ús o un servei públics, i també els comunals.

2. S'entén que són afectes a l'ús públic els béns destinats a ser directament utilitzats pels particulars.

3. S'entén que són afectes al servei públic els béns que, per la seva naturalesa o per les disposicions particulars d'organització, s'adeqüin essencialment o exclusivament a la finalitat particular del servei.

4. Tenen la consideració de comunals aquells la utilització, l'aprofitament i el gaudi dels quals correspongui al comú dels veïnats.

Article 123 **Béns patrimonials**

Tenen la consideració de béns patrimonials o de propis els que, essent propietat de l'ens local, no estan destinats directament a l'ús públic ni afectats a algun servei públic de competència local o a l'aprofitament pel comú dels veïnats.

Article 124 **Règim jurídic**

1. Els béns de domini públic, mentre conservin aquest caràcter, són inalienables, inembargables i imprescriptibles, i no són subjectes a cap tipus de tribut.

2. Als béns comunals els és aplicable el règim jurídic dels béns de domini públic, sense perjudici de les normes específiques que en regulin l'aprofitament.

3. Els béns patrimonials es regeixen per la seva regulació específica i, si no n'hi ha, per les normes de dret privat.

Article 125

Prerogatives

Les entitats locals gaudeixen, respecte dels seus béns, de les prerogatives següents:

- a) La d'investigar la situació dels que es presumeixin de la seva propietat, per determinar-ne la titularitat.
- b) La de recuperar-ne per elles mateixes la possessió i l'ús en qualsevol moment quan es tracti dels de domini públic, i en el termini d'un any en el cas dels patrimonials.
- c) La de promoure i executar la delimitació entre els béns de la seva pertinença i els dels particulars, els límits dels quals siguin imprecisos o sobre els quals hi hagi indicis d'usurpació.
- d) La d'exercir la potestat sancionadora per a la defensa del seu patrimoni i per assegurar-ne la utilització adequada.
- e) El desnonament administratiu, quan s'extingeixin els drets constituïts sobre béns de domini públic en virtut d'autorització, concessió o qualsevol altre títol.

Article 126

Alteració de la qualificació jurídica

1. Per alterar la qualificació jurídica dels béns dels ens locals es requereix la incoació d'expedient, en el qual s'acrediti l'oportunitat i la legalitat de la mesura.

2. També s'entén com a efectuada automàticament l'afectació dels béns al domini públic en els supòsits següents:

- a) Per l'aprovació definitiva dels plans d'ordenació urbana i els projectes d'obres i serveis.
- b) Per l'adscripció de béns patrimonials durant més de vint-i-cinc anys a un ús o un servei públic.
- c) Quan l'ens local adquireixi per usucapió el domini d'un bé que hagi estat destinat a un ús o un servei públic comunal.
- d) Quan els béns s'adquireixen per cessió obligatòria amb la finalitat de ser destinats a l'ús públic o a la prestació d'un servei públic.
- e) Quan els béns s'adquireixen per expropiació forçosa i queden en aquest supòsit afectats a l'ús o al servei determinants de la declaració d'utilitat pública o d'interès social.

3. La resolució dels expedients d'alteració de la qualificació jurídica dels béns dels ens locals correspon al ple, amb la informació pública prèvia pel termini d'un mes. L'acord d'alteració s'ha d'adoptar amb el vot favorable de la majoria absoluta del nombre legal de membres de la corporació.

Article 127

Mutació demanial

1. La mutació demanial és l'acte en virtut del qual es fa la desafectació d'un bé o un dret amb afectació simultània a un altre ús o servei públic de les entitats locals o dels organismes públics que en depenen. Les mutacions demanials requereixen un acord de la corporació local en què s'acrediti la utilitat pública de l'alteració.

2. En els immobles qualificats de domini públic es pot atorgar una qualificació jurídica distinta al subsòl respecte del sòl, mitjançant la desafectació parcial del subsòl per qualificar-lo com a bé patrimonial diferenciat. En tot cas, s'ha d'acreditar en el procediment la no existència de perjudici o minvament en el servei o ús públic del bé demanial, i que no hi ha contradicció amb el plantejament urbanístic aprovat.

Article 128

Desafectació

1. Pot procedir-se a la desafectació de béns de domini públic i comunals, que passaran a la condició de patrimonials, si durant un període de vint anys no s'ha utilitzat en el sentit de la seva afectació pública.

2. En aquest cas, és necessari que es constati així per acord del ple adoptat per majoria absoluta del nombre legal de membres de la corporació, amb la informació pública prèvia pel termini d'un mes.

3. Els acords de cessió d'ús i de transmissió del domini de béns comunals desafectats han d'incloure sempre una clàusula de reversió per al supòsit que desapareguin els fins que els van motivar o s'incompleixin les condicions a les quals estiguin subjectes. Produïda la reversió, tornaran a formar part del patrimoni de l'entitat local corresponent com a béns comunals.

Article 129

Inventari

1. Els ens locals tenen l'obligació de formar un inventari valorat de tots els béns que els pertanyin, que ha de comprendre els béns de domini públic, els patrimonials, els drets i els valors mobiliaris, descrits amb el detall necessari per identificar-los.

2. L'inventari ha de ser objecte d'actualització continuada, sense perjudici que s'hagi de rectificar anualment i que s'hagi de comprovar cada vegada que es renovi la corporació.

3. Corresponen al ple de la corporació l'aprovació, la rectificació i la comprovació de l'inventari.

4. Els organismes autònoms locals i les entitats públiques empresarials han de formalitzar també inventaris separats dels seus béns i drets, les còpies dels quals s'han d'adjuntar com a annex de l'inventari general de l'ens local.

Article 130

Inscripció en el Registre de la Propietat

1. Els ens locals han d'inscriure en el Registre de la Propietat els seus béns immobles i drets reals, conformement al que disposa a la legislació hipotecària.

2. Són exempts d'inscripció els béns de domini públic d'ús general.

3. Per a la immatriculació i per al recomençament del tracte successiu interromput dels seus béns és suficient el certificat que, amb relació a l'inventari aprovat per la corporació respectiva, expedeixi el secretari o la secretària, amb el vistiplau del batle o la batlessa o president o presidenta, i produeix els mateixos efectes que una escriptura pública, respectant les condicions i els requisits que preveu la Llei del patrimoni de les administracions públiques i la legislació hipotecària.

4. Els béns adquirits per organismes autònoms locals o per entitats públiques empresarials a càrrec dels seus pressuposts respectius s'han d'inscriure a nom seu, mentre que els béns dels ens locals adscrits a aquests ens autònoms no es poden inscriure

a nom d'aquests, sense perjudici que es faci constar aquesta adscripció.

Capítol II Adquisició i alienació

Article 131

Capacitat de les entitats locals en relació amb els seus béns

Les entitats locals tenen plena capacitat jurídica per adquirir, transmetre, gravar i posseir tot tipus de béns i drets, així com també per exercir les accions i els recursos procedents en defensa del seu patrimoni.

Article 132

Adquisició de béns

1. L'adquisició de béns per les entitats locals es pot fer per qualsevol dels mitjans admesos per l'ordenament jurídic, i comprèn la cessió, la transferència, la successió de béns entre municipis per alteració dels seus termes municipals i l'exercici de la potestat expropiatòria quan la tinguin atribuïda.

2. L'adquisició de béns a títol onerosos requereix la valoració pericial pels tècnics competents i el compliment, si pertoca, de les normes sobre contractació.

3. L'adquisició de béns immobles o drets sobre aquests béns a títol onerosos i de caràcter voluntari es regeix per les disposicions d'aquesta llei, amb el compliment previ de les regles de publicitat i concurrència, i supletòriament per les normes de dret privat, civil o mercantil.

4. L'import del preu d'adquisició pot ser objecte d'ajornament amb subjecció als tràmits que regulen els compromisos de despeses de caràcter plurianual en els termes que preveu la legislació reguladora de les hisendes locals.

5. L'adquisició a títol lucratiu no és subjecta a cap tipus de limitació. No obstant això, si l'adquisició comporta l'assumpció d'alguna càrrega, alguna condició o algun gravamen, només pot acceptar-se si el valor dels béns és superior a les obligacions assumides. Les herències s'han d'acceptar sempre a benefici d'inventari.

Article 133

Alienació o gravamen de béns patrimonials

1. L'alienació, el gravamen o la permuta de béns patrimonials el valor dels quals excedeixi el 25% dels recursos ordinaris del pressupost anual de la corporació requereix l'autorització del consell insular que correspongui. En els altres casos s'ha de fer la comunicació corresponent al consell insular de l'operació realitzada.

2. L'alienació exigeix una valoració pericial prèvia que acrediti el valor dels béns.

3. L'alienació de béns patrimonials s'ha de fer mitjançant subhasta pública, llevat que es tracti d'una permuta. Per raons motivades o legalment previstes es pot dur a terme l'alienació per concurs. També es pot procedir a l'alienació directa en els casos legalment prevists.

4. En cap cas no pot procedir-se a l'alienació de béns patrimonials per finançar despeses corrents, llevat que es tracti de parcel·les sobrants de vies públiques no edificables, o de béns no utilitzables en serveis locals.

5. Els habitatges de promoció pública municipal s'han d'adjudicar d'acord amb la seva normativa específica, tenint en compte criteris de caràcter social.

Article 134

Alienació de parcel·les sobrants

1. Els terrenys que per la seva extensió reduïda, forma irregular o emplaçament no siguin susceptibles d'un ús adequat i siguin qualificats per majoria absoluta del ple de l'ajuntament com a parcel·les sobrants, amb l'obertura prèvia d'un expedient amb informació pública per un mes, poden ser alienats, d'acord amb la valoració pericial, mitjançant la venda directa al propietari o als propietaris confrontants, o permutats amb terrenys d'aquests propietaris.

2. Si són diversos els confrontants, la venda s'ha de fer de manera que les parcel·les resultants s'ajustin al criteri d'ordenació del sòl més racional, segons dictamen tècnic.

3. Si algun propietari es nega a adquirir la parcel·la que li correspon, la corporació pot expropiar-li el seu terreny.

4. La venda directa o la permuta a favor dels propietaris confrontants de parcel·les no utilitzables i sobrants de vies públiques requereix l'autorització del consell insular que correspongui quan el valor dels béns excedeixi el 25% dels recursos ordinaris del pressupost anual de la corporació. En els altres casos s'ha de comunicar al consell insular que correspongui l'operació realitzada.

Article 135

Ajornament

L'òrgan competent per alienar els béns o drets pot admetre el pagament diferit del preu de venda, per un període no superior a deu anys i sempre que el pagament de les quantitats diferides es garanteixi a bastament mitjançant condició resolutòria explícita, hipoteca, aval bancari, seguretat de caució o una altra garantia suficient. L'interès de l'ajornament no pot ser inferior a l'interès legal dels doblers.

Article 136

Permuta

1. La permuta de béns patrimonials requereix un expedient en què s'acrediti la necessitat o la conveniència d'efectuar-la, i l'equivalència de valors entre els béns. La permuta també pot fer-se si la diferència de valors entre els béns no és superior al 50% del que tenguí el valor més alt i s'estableix la compensació econòmica pertinent.

2. Si la diferència de valors és més elevada, pot procedir-se a la permuta que en el cas dels municipis requereix l'informe previ del consell insular corresponent, que s'ha d'emetre en el termini de trenta dies. Si es tracta d'un consell insular l'informe previ ha de ser emès en el mateix termini per la conselleria competent en matèria de règim local. Transcorregut aquest termini, l'informe s'ha d'entendre favorable per silenci positiu.

Si l'informe no és favorable, l'acord de permuta només es pot adoptar si s'eleva la proposta al ple, que ha adoptar l'acord amb el vot a favor de la majoria absoluta del seu nombre legal de membres.

Article 137

Dret de superfície

1. Les entitats locals poden constituir sobre els seus béns patrimonials, i d'acord amb les disposicions de la Llei sobre contractes de les administracions públiques, un dret de superfície destinat a la construcció d'habitatges, serveis complementaris, instal·lacions industrials o comercials, o altres edificacions determinades en el planejament urbanístic.

2. El dret de superfície es regeix pel títol de la seva constitució i pel que disposa la Llei hipotecària i s'ha de formalitzar en escriptura pública com a requisit constitutiu de la seva eficàcia, així com inscriure's en el Registre de la Propietat.

3. La durada del dret de superfície no pot excedir els cinquanta anys i, transcorregut el termini fixat, l'edificació construïda passarà a ser propietat de l'entitat local, sense que hagi de satisfer cap tipus d'indemnització.

4. En l'acord de l'òrgan competent de la corporació s'ha de determinar el cànon o el preu que hagi de satisfer el superficiari, que pot consistir en el pagament d'una suma alçada o d'un cànon periòdic, o bé en l'adjudicació d'habitatges o locals o en drets d'arrendament.

5. L'acord municipal ha de determinar també el termini assenyalat per fer l'edificació, que no pot excedir els quatre anys, les característiques generals de l'edificació, la destinació, l'import del pressupost i les garanties que corresponguin.

Article 138

Cessions gratuïtes

Els béns immobles patrimonials no poden cedir-se gratuïtament, excepte a entitats o institucions públiques o a institucions privades sense ànim de lucre declarades d'interès públic, sempre que els fins que justifiquin la cessió redundin en benefici dels habitants del terme municipal.

En tot cas, la cessió s'ha d'efectuar amb l'expedient previ en què s'acrediti la finalitat concreta que la justifiqui, amb la fixació del termini per dur-la a terme, i es produirà la reversió automàtica en cas d'incompliment o de falta d'ús.

Article 139

Adscripció i aportació de béns

1. Les entitats locals poden adscriure directament als organismes autònoms i a les entitats públiques empresarials que en depenen els béns i drets necessaris per complir els seus fins.

2. Els béns i drets adscrits han de conservar la qualificació jurídica originària que els correspongui com a béns del patrimoni de l'entitat local, sense que els organismes que els rebien n'adquireixin la propietat, i se'ls atribuirà únicament facultats amb vista a les seves conservació i utilització per al compliment dels fins que es determinin en l'adscripció.

3. Les entitats locals poden aportar directament béns patrimonials, drets concessional i altres drets reals, amb la prèvia valoració tècnica, a les societats creades per aquestes entitats o en les quals tinguin participació, per a la prestació de serveis i l'exercici d'activitats econòmiques.

Capítol III Aprofitament i tutela

Article 140

Aprofitament dels béns d'ús i servei públic

1. La utilització dels béns d'ús públic pot adoptar les modalitats d'ús comú, general o especial, i ús privatiu.

a) L'ús comú general s'exerceix lliurement d'acord amb la naturalesa dels béns i amb les disposicions que el reglamentin.

b) L'ús comú especial és aquell en què concorren circumstàncies singulars d'intensitat, perillositat o altres de similars. Pot subjectar-se a llicència, d'acord amb la naturalesa del bé i les seves ordenances reguladores. Aquestes llicències són de caràcter temporal i són revocables en tot cas per raons d'interès públic.

c) L'ús privatiu és aquell pel qual s'ocupa una porció de domini públic de manera que es limita o s'exclou la utilització per part d'altres persones interessades. Està subjecte a concessió administrativa quan requereix la implantació d'instal·lacions fixes i permanents, sempre que la utilització excedeixi el termini d'un any. Altrament, es pot subjectar a llicència.

2. La utilització dels béns de servei públic es regeix pel reglament del servei corresponent.

Article 141

Aprofitament dels béns comunals

1. L'aprofitament i el gaudi dels béns comunals s'han de fer preferentment en règim d'explotació col·lectiva o comunal. Quan aquests aprofitament i gaudi general simultani de béns comunals siguin impracticables, regirà el costum o l'ordenança local pel que fa al cas i, si no n'hi ha, s'hauran de fer adjudicacions de lots o sorts als veïnats, en proporció directa al nombre de familiars a càrrec seu i inversa a la seva situació econòmica. Les ordenances locals poden establir condicions de residència habitual i efectiva i de permanència en el municipi, per accedir al gaudi, així com també els requisits que considerin necessaris per acreditar el fet del cultiu en forma directa i personal i les seves modalitats. Si aquestes condicions suposen l'exclusió de determinats veïnats de l'aprofitament, les ordenances han de ser aprovades pel consell insular corresponent.

2. Si aquesta forma d'aprofitament i gaudi és impossible, el consell insular corresponent pot autoritzar-ne l'adjudicació en subhasta pública, mitjançant preu, i ha de donar preferència en igualtat de condicions als postors que siguin veïnats.

Article 142**Utilització dels béns patrimonials**

1. Correspon a les entitats locals regular la utilització dels seus béns patrimonials d'acord amb criteris de rendibilitat. La utilització pot fer-la directament l'entitat o es pot acordar amb els particulars.

2. L'arrendament i qualsevol altra forma de cessió d'ús dels béns patrimonials es regeix per la normativa reguladora de la contractació.

3. Malgrat el que disposa l'apartat anterior, les corporacions locals poden tenir en compte motius que facin prevaler criteris de rendibilitat social sobre els de rendibilitat econòmica, en els casos en què l'ús del bé es destini a la prestació de serveis socials, activitats culturals i esportives i altres d'anàlogues que redundin en benefici dels veïnats. En aquests supòsits poden cedir l'ús dels béns patrimonials directament o per concurs, de forma gratuïta o amb la contraprestació que es pugui acordar, a altres administracions o entitats públiques o privades sense ànim de lucre per destinar-los a fins d'utilitat pública o d'interès social. L'acord ha de determinar la finalitat concreta a la qual han de destinar-se els béns, la durada o el caràcter de cessió en precari.

Article 143**Defensa dels béns**

1. Els ens locals tenen l'obligació d'exercir tot tipus d'accions i de recursos en defensa dels seus drets i del seu patrimoni. L'exercici de les accions administratives en defensa dels seus béns i drets és competència del ple de la corporació, llevat de les de caràcter urgent, que poden ser exercides pel president o la presidenta.

2. Qualsevol veïnat o veïnada que es trobi en el ple ús dels seus drets civils i polítics pot requerir-ne l'exercici a l'ens interessat. Aquest requeriment ha de ser comunicat als qui poden resultar afectats per les actuacions corresponents i suspèn el termini per exercir aquestes accions durant un període de trenta dies hàbils. Si a l'esmentat termini de trenta dies hàbils l'ens local no acorda exercir les accions sol·licitades, els veïnats poden exercir-les en nom i interès de la corporació. En el cas que l'acció prosperi, l'actor té dret a ser rescabalat per l'ens local de les costes processals, i a la indemnització dels danys i perjudicis que se li hagin produït.

3. Els ens locals poden recuperar ells mateixos, en qualsevol moment, la possessió dels seus béns de domini públic.

4. Igualment, poden recuperar els béns patrimonials al cap d'un any a comptar des de l'endemà de la data en què s'ha produït l'ocupació. Passat aquest període, només poden fer-ho acudint davant la jurisdicció ordinària.

5. Els ens locals no poden aplanar-se a les demandes judicials que afectin el domini i altres drets reals integrants del seu patrimoni, ni acceptar transaccions ni sotmetre a arbitratge les conteses que se suscitin sobre els seus béns o drets, si no és mitjançant acord del ple adoptat per majoria absoluta del nombre legal de membres de la corporació.

6. En els supòsits a què es refereixen els apartats 3 i 4 no es poden admetre interdictes contra les actuacions dels ens locals.

Article 144**Extinció de drets**

L'extinció de drets constituïts sobre els béns de domini públic o comunals en virtut d'autorització, concessió o qualsevol altre títol, i de les situacions possessòries a què hagin pogut donar lloc, l'han de declarar per via administrativa els mateixos ens locals, una vegada instruït l'expedient i oïdes les persones interessades, i pot donar lloc a indemnització si és procedent.

TÍTOL VII**OBRES, SERVEIS I ACTIVITAT ECONÒMICA DE LES ENTITATS LOCALS****Capítol I****Disposicions generals****Article 145****Obres públiques locals**

1. Són obres públiques locals les que, tenint les característiques establertes a la legislació general de contractes de les administracions públiques, duguin a terme els ens locals, tant amb fons propis com amb auxilis d'altres entitats públiques o particulars, per a la prestació efectiva dels serveis i les activitats de la seva competència.

2. Les obres que facin els ens locals poden ser ordinàries o d'urbanització. Aquestes darreres es regeixen pel que disposa la legislació urbanística.

Article 146**Requisits per executar les obres públiques locals**

1. L'execució de les obres públiques locals requereix l'elaboració, l'aprovació i el replantejament previs del projecte tècnic corresponent, llevat dels casos en què no sigui exigible per la naturalesa de l'obra i la legislació aplicable. Aquests projectes, quan siguin obres de primer establiment o reforma estructural, s'han d'exposar al públic per un termini no inferior a 15 dies.

El contingut dels projectes tècnics s'ha d'ajustar als requisits mínims que estableix la legislació general de contractes de les administracions públiques, així com als que complementàriament puguin establir-se reglamentàriament en desplegament d'aquesta llei i de les especialitats que pugui establir la legislació sectorial urbanística, la de protecció mediambiental, la de patrimoni històric o d'altres.

2. Les obres s'han d'executar conformement amb el projecte tècnic i la dotació pressupostària corresponent. La competència per aprovar el projecte correspon, llevat de previsió contrària de la llei, a l'òrgan que sigui competent per contractar, sense perjudici de les autoritzacions d'altres administracions públiques quan així ho estableixin expressament les lleis reguladores dels diferents sectors de l'acció pública.

Article 147**Declaració d'utilitat pública**

1. L'aprovació dels projectes d'obres inclosos en els plans d'obres i serveis locals, inclosos els plans autonòmics o insulars de cooperació, implica la declaració d'utilitat pública i la necessitat d'ocupació dels terrenys i edificis que hi estiguin compresos, a l'efecte d'expropiació forçosa.

2. Té els mateixos efectes l'aprovació dels plans de cooperació a les obres i serveis locals per les administracions competents, o dels plans sectorials que aquestes puguin aprovar i que incloguin obres locals.

Article 148**Serveis públics locals**

1. Són serveis públics locals els que presten les entitats locals en l'àmbit de les seves competències.

2. Les entitats locals tenen plena llibertat per constituir, regular, modificar i suprimir els serveis de la seva competència d'acord amb les lleis. Han de garantir en tot cas el funcionament dels serveis obligatoris municipals, llevat dels supòsits de dispensa.

Article 149**Creació de serveis públics**

1. Les entitats locals han d'acordar de manera expressa la creació del servei públic local i han d'aprovar el reglament pel qual es reguli abans de començar a prestar-lo. També han de determinar les modalitats de prestació i el règim estatutari dels usuaris.

2. Els serveis essencials que han estat reservats per llei als ens locals poden prestar-se en règim de lliure concurrència o en règim de monopoli.

Article 150**Serveis en règim de monopoli**

1. Quan els serveis reservats es prestin en règim de monopoli l'acord del ple ha d'adoptar-se per majoria absoluta del nombre legal de membres de la corporació, i requereix l'aprovació del consell insular, que s'ha d'atorgar si hi concorren les circumstàncies d'interès públic legitimadores de l'exclusió de la iniciativa privada, o ho aconsellin raons de seguretat, salubritat o ordre públic, d'acord amb la legislació vigent.

2. L'acord aprovatori de la prestació dels serveis en règim de monopoli comporta la declaració d'utilitat pública i la necessitat d'ocupació dels béns o l'adquisició dels drets afectats pel servei.

Article 151**Direcció i control del servei**

Correspon als ens locals la potestat de direcció i de control del servei públic, que comporta l'exercici de la potestat de modificació, i la inclusió implícita de la clàusula d'actualització del servei d'acord amb els estàndards econòmics i socials.

Article 152**Accés als serveis públics**

1. Tots els ciutadans que compleixin els requisits establerts en cada cas tenen el mateix dret a la utilització dels serveis públics locals, sense que hi pugui haver discriminació en la prestació d'aquests serveis que no derivi de la capacitat del mateix servei.

2. Els veïnats dels distints nuclis de població dels municipis tenen accés als diferents serveis públics en condicions d'igualtat.

3. La reglamentació del servei pot establir avantatges econòmics en benefici dels grups socials de menor capacitat econòmica o que necessiten una protecció especial.

Article 153**Continuïtat de la prestació**

1. La prestació dels serveis públics s'ha de fer amb la continuïtat prevista en el seu reglament regulador. En els supòsits de gestió indirecta, el contractista no la pot interrompre a causa de l'incompliment en què hagi pogut incórrer l'entitat local, sense menyscar el seu dret al rescabament dels danys i perjudicis ocasionats.

2. Les entitats locals estan facultades per adoptar les mesures necessàries per garantir el funcionament adequat dels serveis mínims locals de caràcter públic en el cas d'exercici del dret de vaga del personal que hi estigui adscrit.

Article 154**Recepció obligatòria**

La recepció i l'ús dels serveis reservats a les entitats locals poden ser declarats obligatoris per als ciutadans mitjançant una disposició reglamentària o un acord, quan la seguretat, la salubritat i altres circumstàncies d'ordre públic o econòmic ho requereixin.

Capítol II**Formes de gestió dels serveis públics locals****Article 155****Gestió directa i indirecta**

1. Els serveis públics locals poden gestionar-se en forma directa o indirecta.

2. En cap cas no poden prestar-se per gestió indirecta, ni mitjançant societat mercantil de capital social exclusivament local, els serveis públics que impliquin exercici d'autoritat.

Article 156**Modalitats**

1. La gestió directa ha d'adoptar alguna de les modalitats següents:

a) Gestió per la mateixa entitat local, a través dels seus òrgans ordinaris o mitjançant un òrgan especial d'administració.

b) Organisme autònom local.

c) Entitat pública empresarial local.

d) Societat mercantil el capital de la qual pertanyi íntegrament a l'entitat local o a un ens públic que en depengui.

2. La gestió indirecta ha d'adoptar alguna de les formes previstes per al contracte de gestió de serveis públics en la normativa sobre contractació de les administracions públiques.

Article 157

Gestió per la mateixa entitat

1. En la gestió directa sense un òrgan especial d'administració, l'entitat local interessada assumeix el seu propi risc i exerceix sense intermediaris i de manera exclusiva tots els poders de decisió i de gestió. Els mitjans personals i materials s'adscriuen i s'integren en el pressupost de l'entitat local.

2. La gestió directa de serveis per l'entitat local es pot fer per mitjà d'una organització especial, amb un consell d'administració i una gerència, encara que sense personalitat jurídica. L'acord pel qual s'estableixi ha de regular els aspectes orgànics i de funcionament. Ha de disposar d'una secció pròpia en el pressupost i d'una comptabilitat diferenciada. Els actes del consell d'administració són impugnables davant l'òrgan corresponent de l'ens local mitjançant recurs d'alçada.

Article 158

Organismes autònoms locals

1. Els organismes autònoms són entitats de dret públic, amb personalitat jurídica i patrimoni propis, creats per les entitats locals per a la gestió descentralitzada de les seves activitats i serveis de naturalesa administrativa. Actuen sotmesos plenament al dret públic.

2. Es regeixen pel seu propi estatut, aprovat pel ple de l'entitat local i publicat amb caràcter previ a l'entrada en funcionament efectiu, que ha de determinar els fins de la seva creació, els béns i recursos econòmics afectats al seu compliment, l'organització i el règim de funcionament, els òrgans de govern, el sistema de designació del personal directiu, la regidoria, l'àrea o l'òrgan equivalent on queden adscrits, així com les facultats de tutela que l'entitat es reserva. Aquest estatut s'ha de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* amb caràcter previ a l'entrada en funcionament efectiu de l'organisme autònom local.

3. Els organismes autònoms han d'elaborar un pressupost propi adaptat a l'estructura dels pressuposts de les entitats locals, que s'ha d'integrar al general de l'entitat local de la qual depenguin d'acord amb la legislació reguladora de les hisendes locals.

Article 159

Entitats públiques empresarials locals

1. Les entitats públiques empresarials són entitats de dret públic amb personalitat jurídica i patrimoni propis, creades per les entitats locals per a la gestió descentralitzada de les seves activitats i dels seus serveis de naturalesa econòmica. Actuen sotmeses al dret privat excepte en la formació de la voluntat dels seus òrgans, en l'exercici de les potestats administratives que tenen atribuïdes i en els aspectes específicament regulats en la llei o en els seus estatuts.

2. Les seves creació, modificació i supressió corresponen al ple de l'entitat local, el qual ha d'aprovar-ne els estatuts, publicats amb caràcter previ a la seva entrada en funcionament efectiu, i ha de determinar els fins de la seva creació, el patrimoni i els recursos econòmics afectats al seu compliment, l'organització i el règim de funcionament, la composició del consell d'administració, els òrgans als quals es confereixi l'exercici de les potestats administratives, el sistema de designació dels òrgans i el personal directiu, la regidoria, l'àrea o l'organisme autònom on queden adscrites, així com també les facultats de tutela que l'entitat es reserva. Els règims pressupostari, de comptabilitat, d'intervenció i de control financer s'han d'ajustar al que preveu la legislació de les hisendes locals.

3. Excepcionalment, poden crear-se entitats públiques empresarials, els estatuts de les quals els assignin la funció de dirigir o coordinar altres ens d'igual o diferent naturalesa.

Article 160

Gestió directa mitjançant societat mercantil

1. Els serveis locals de caràcter econòmic es poden gestionar directament a través de la constitució d'una societat mercantil el capital de la qual pertanyi íntegrament a l'entitat local o a un ens públic que en depengui. La societat ha d'adoptar alguna de les formes de la societat mercantil de responsabilitat limitada i actuar en règim d'empresa privada subjecta al dret mercantil, excepte en les matèries en les quals sigui aplicable la normativa pressupostària, comptable, de control financer i de contractació.

2. En l'escriptura de constitució de la societat ha de constar l'objecte, el capital social aportat per l'entitat local o per un ens públic que en depengui, la forma de constituir el consell d'administració i els estatuts per al seu funcionament.

3. El personal de la societat no adquireix en cap cas la condició de funcionari i resta subjecte al dret laboral.

4. Les societats públiques locals han d'elaborar anualment un programa d'actuació, d'inversions i de finançament.

Article 161

Gestió indirecta

1. Poden gestionar-se indirectament els serveis que tinguin un contingut econòmic que els faci susceptibles d'explotació per empresaris particulars.

2. L'entitat local manté sobre els serveis la gestió dels quals es contracta la titularitat i les potestats de direcció i de control que es deriven de la mateixa ordenació legal del servei, per garantir-ne el bon funcionament.

3. La gestió indirecta en les seves diferents formes no pot ser atorgada per temps indefinit, i se n'ha de fixar el terme d'acord amb les característiques del servei i amb el temps necessari per amortitzar les inversions realitzades, sense que en cap cas el termini no excedeixi, incloent-hi les pròrrogues, el que preveu la legislació general de contractes de les administracions públiques.

4. En els casos de concessió i de societat d'economia mixta, reverteixen al patrimoni local, en acabar el termini i en condicions d'ús adequades, els béns, les instal·lacions i el material afectes al servei.

Article 162

Gestió interessada

1. En la gestió interessada el servei es presta a través d'una empresa gestora, i l'entitat local i l'empresari participen en els resultats de l'explotació del servei en la proporció que s'estableixi en el contracte. L'empresa gestora actua davant terceres persones amb la seva pròpia denominació i sota la seva responsabilitat.

2. La participació en els resultats que el gestor percebi de l'entitat local pot consistir, conjuntament o separatament, en una assignació fixa o proporcional als resultats de l'explotació. També es pot estipular un benefici mínim tenint en compte els resultats.

3. Són d'aplicació a aquesta forma de gestió les regles generals de selecció de contractistes.

4. En cap cas el gestor no pot assumir la condició de funcionari, i la relació no pot ser considerada com a societària o de capital compartit.

Article 163

Concessió

1. La concessió de serveis locals comporta que el concessionari assumeixi la gestió i l'explotació del servei i apporti els mitjans materials, personals i tècnics necessaris. La concessió pot comprendre la realització de les obres necessàries per establir el servei, o solament la prestació d'aquest servei quan no requereixi obres o instal·lacions permanents o ja estiguin establertes.

2. La concessió del servei s'ha d'atorgar mitjançant els procediments i les formes d'adjudicació establerts a la legislació de contractes de les administracions públiques. En les clàusules de la concessió s'ha d'establir, entre altres, la retribució del concessionari que, en tot cas, ha de garantir l'equilibri econòmic de la concessió, així com la reversió dels béns locals i dels béns adquirits pels concessionaris que estiguin amortitzats al final de la concessió.

Article 164

Concert

1. Les entitats locals poden concertar la prestació de serveis amb altres ens públics o privats, utilitzant els que aquests tinguin establerts, mitjançant el pagament d'un preu alçat predeterminat i inalterable per la totalitat del servei o per unitats o actes.

2. El concert es pot establir amb persones o entitats radicades fora del territori de l'entitat local.

3. L'entitat local pot repercutir en els usuaris el cost dels serveis concertats.

Article 165

Societats mercantils d'economia mixta

1. Els ens locals poden gestionar els serveis de naturalesa econòmica mitjançant la constitució de societats mercantils d'economia mixta, societats anònimes o de responsabilitat limitada, o la participació en les ja constituïdes. La participació en la societat pot ser directa de l'ens local o per mitjà d'un organisme autònom, d'una entitat pública empresarial o d'una societat de capital íntegrament públic.

2. En el procés de fundació d'aquestes societats s'ha d'assegurar la lliure concurrència i la igualtat d'oportunitats del capital privat, per mitjà de subscripció pública o per concurs d'iniciatives.

3. En el cas d'una societat ja constituïda el plec de condicions ha d'establir, si s'escau, la necessitat de modificar els estatuts de la societat per adaptar-los a les exigències del plec.

Article 166

Participació en el capital social de la societat d'economia mixta

1. La participació de l'ens local en el capital social pot ser majoritària o minoritària, i és necessària l'autorització de l'ens local per a les modificacions estatutàries que alterin la posició participativa de l'entitat local.

2. En l'escriptura de constitució, o en la d'ampliació de capital, s'ha de fixar el valor de l'aportació de l'ens local, que pot consistir exclusivament en la concessió del servei degudament valorada.

3. El capital privat s'ha d'amortitzar dins el període de la gestió del servei. Acabat aquest període, l'actiu i el passiu de la societat reverteixen a l'ens local.

Article 167

Arrendament

1. Les entitats locals també poden gestionar els serveis de la seva competència mitjançant l'arrendament d'instal·lacions de la seva pertinença per ser utilitzades per l'arrendatari i prestar-hi el servei contractat.

2. Les clàusules del contracte han de determinar-ne l'objecte, les obres i les instal·lacions arrendades, els efectes del contracte, els drets i les obligacions de les parts, el preu o cànon, les tarifes que han de satisfer els usuaris i les causes d'extinció. En tot cas, els arrendataris són obligats a conservar en perfecte estat les obres o instal·lacions i a destinar-les exclusivament a l'ús pactat. La durada no pot excedir els vint-i-cinc anys.

Article 168

Cooperatives

1. Els ens locals, per prestar els serveis públics de la seva competència, poden promoure la creació de cooperatives, d'acord amb el que estableixen aquesta llei i les que regulen aquestes entitats.

2. Els ens locals poden participar també en les cooperatives ja constituïdes que duen a terme activitats d'interès públic, amb la finalitat assenyalada a l'apartat anterior.

Article 169

Fundacions

Les entitats locals, per a la realització de fins de la seva competència, poden constituir fundacions privades i participar en la seva creació amb altres entitats, públiques o privades, amb particulars, d'acord amb la legislació general sobre fundacions. Els acords corresponents s'han d'adoptar amb el vot favorable de la majoria absoluta del nombre legal de membres de la corporació, i han de complir els requisits legals establerts per disposar dels seus béns.

Capítol III

Activitats econòmiques

Article 170

Activitats econòmiques

1. Les entitats locals poden prestar els serveis i dur a terme les activitats econòmiques que estimin pertinents, de conformitat amb el que preveu l'article 128.2 de la Constitució.

2. També poden adoptar mesures de protecció i de promoció de l'aprofitament dels recursos naturals i industrials ubicats en el seu territori, de manera coordinada amb l'acció de l'Estat, de la comunitat autònoma i dels consells insulars, en l'àmbit de les seves competències respectives.

Article 171

Requisits per a l'exercici d'activitats econòmiques

1. L'exercici pels ens locals d'activitats econòmiques requereix la tramitació d'un expedient previ en què s'acreditin la conveniència i l'oportunitat de la iniciativa pública.

2. L'expedient s'ha de tramitar d'acord amb el procediment següent:

a) Acord inicial del ple. L'adopció de l'acord requereix l'elaboració prèvia, per una comissió nomenada a aquest efecte, d'una memòria comprensiva dels aspectes socials, financers, tècnics i jurídics de l'activitat, de la forma de gestió, de la previsió dels ingressos i del preu dels serveis oferts, i dels supòsits de cessament de l'activitat.

b) Exposició pública per un termini no inferior a un mes, als efectes de reclamacions i al·legacions.

c) Aprovació del projecte pel ple de l'entitat.

TÍTOL VIII

INTERVENCIÓ ADMINISTRATIVA EN L'ACTIVITAT PRIVADA

Capítol I

Acció de foment

Article 172

Principis generals

L'activitat de foment s'ha de fer d'acord amb els principis de publicitat, objectivitat, lliure concurrència, igualtat i respecte de les normes de lliure competència, i amb adequació a la legalitat pressupostària.

Article 173

Subvencions

1. Les entitats locals poden atorgar ajudes econòmiques a entitats públiques o privades i als particulars que duguin a terme activitats d'interès públic que complementin o supleixin les de l'entitat local.

2. En l'atorgament de subvencions s'han de tenir en compte, si pertoca, els criteris, les directrius i les prioritats que estableixin els plans sectorials de coordinació aprovats per l'Administració de l'Estat o de la comunitat autònoma.

3. Les entitats locals han de comprovar l'aplicació efectiva de les ajudes rebudes a la finalitat prevista.

Article 174

Acció concertada

1. El foment i la promoció de les activitats socials o econòmiques d'interès públic es pot exercir a través de l'acció concertada.

2. Les bases dels concerts que s'hagin de subscriure han de ser aprovades pel ple, i s'hi han de determinar, com a mínim, les obligacions que assumiran les parts, així com també les ajudes que hagi d'atorgar l'entitat local.

3. L'incompliment pels particulars dels compromisos assumits determina la suspensió de l'aplicació dels beneficis establerts i el reintegrament, si és procedent, de les ajudes econòmiques rebudes.

Capítol II

Modalitats d'intervenció

Article 175

Modalitats d'intervenció

1. Els ens locals poden intervenir en l'activitat dels ciutadans pels mitjans següents:

a) Aprovació de reglaments, ordenances i bans.

b) Submissió a llicència i actes de control preventiu.

c) Ordres individuals constitutives de mandat per executar un acte o per prohibir-lo.

d) Potestat sancionadora.

2. L'activitat d'intervenció ha de respectar els principis de legalitat, igualtat, proporcionalitat i congruència amb els motius i els fins que justifiquen la potestat i el respecte a la llibertat individual.

3. Les llicències o autoritzacions atorgades per altres administracions públiques no eximeixen els seus titulars d'obtenir les llicències corresponents dels ens locals, i s'ha de respectar en tot cas el que disposen les lleis sectorials corresponents.

Article 176

Subjecció a autoritzacions i llicències

1. Les entitats locals poden subjectar els seus administrats al deure d'obtenir llicència prèvia per a l'exercici de les seves activitats en els supòsits que preveuen la llei, les disposicions que la despleguin i els reglaments i les ordenances municipals.

2. L'atorgament d'autoritzacions i llicències s'ha d'ajustar a les regles següents:

a) La competència per atorgar-les correspon als òrgans que es determinin per la legislació bàsica de l'Estat i per la legislació sectorial vigent.

b) Quan l'exercici d'una activitat pels particulars requereixi l'obtenció de la corresponent autorització o llicència municipal i la de l'administració autonòmica, pot establir-se un procediment de gestió coordinada que comportarà una sola autorització de l'Administració de la comunitat autònoma o municipal. L'administració a la qual no correspongui l'adopció de l'autorització final ha d'informar amb caràcter previ en relació amb l'exercici de les seves competències pròpies.

c) En els expedients en què hagin d'emetre informe o hagin d'intervenir altres administracions i la resolució final correspongui a l'entitat local, aquesta ha de sol·licitar-los la realització de les actuacions pertinents conformement a la competència que tinguin atribuïda. Quan l'informe hagi de ser emès per l'Administració de la comunitat autònoma, el termini per emetre'l, llevat que n'hi hagi un altre d'establert, és de dos mesos. Si no s'emeta, s'entén que és favorable.

d) Les autoritzacions o llicències s'entenen concedides si transcorregut el termini de tres mesos des de la sol·licitud no hi ha resolució expressa de l'entitat local, si no és que hi ha un termini legal específic diferent o aquest resulta de la tramitació del procediment aplicable al cas.

e) Això no obstant, sense perjudici del que disposi la normativa sectorial, no s'entendran atorgades per falta de resolució expressa les sol·licituds d'autorització o llicència el contingut de les quals sigui contrari a l'ordenament jurídic ni les relatives a la utilització o l'ocupació de béns del domini públic local.

Article 177

Classes d'autoritzacions i llicències

Les autoritzacions i llicències poden ser de les classes següents:

a) Llicències urbanístiques per a la realització d'actes d'edificació i ús del sòl d'acord amb la normativa urbanística que hi sigui aplicable.

b) Llicència ambiental per a les activitats i instal·lacions que siguin susceptibles de causar molèsties o danys a les persones, als béns o al medi ambient, quan estiguin subjectes a intervenció municipal d'acord amb la legislació aplicable.

c) Llicències integrades d'activitats.

d) Llicències d'ocupació, que s'han d'exigir per a la primera utilització dels edificis i la modificació del seu ús, quan no sigui necessària la d'obertura.

e) Autoritzacions o llicències per a la utilització o l'ocupació de béns del domini públic local.

f) Aquelles altres establertes per imposició legal, o que els municipis estableixin per a finalitats diferents de les anteriors de conformitat amb les lleis, les ordenances i els reglaments locals.

Article 178

Efectes

Les llicències, les autoritzacions i els altres actes de control produeixen efectes entre l'entitat local i la persona sol·licitant, i s'entenen atorgades llevat del dret de propietat i sense perjudici de terceres persones.

Article 179

Revocació i anul·lació de llicències

1. Les autoritzacions o llicències queden sense efecte quan acaba el termini pel qual van ser atorgades, així com quan el seu titular incompleix les condicions a les quals estan subordinades, i han de ser revocades quan desapareixen les circumstàncies que en van motivar l'atorgament o quan en sobrevenen d'altres que, si s'haguessin produït en el moment d'atorgar-la, haurien justificat la denegació de la llicència.

2. També poden revocar-se les llicències quan la corporació adopti nous criteris d'apreciació en l'exercici de les potestats discrecionals conferides per la normativa aplicable, cas en el qual s'haurà d'indemnitzar el particular pel perjudici causat.

3. En cap cas no correspon indemnització quan l'atorgament de la llicència o l'autorització hagi estat degut a dol, culpa o negligència greu imputable a la persona interessada.

4. Les llicències són anul·lables en els supòsits que preveu la legislació sobre procediment administratiu comú, sense perjudici dels supòsits prevists respecte de les llicències urbanístiques a la legislació específica.

Article 180

Companyies subministradores de serveis públics

1. Amb caràcter general, les instal·lacions de les companyies de serveis públics han de ser subterrànies i han de transcórrer pel lloc establert pel que fa al cas en el pla o en la disposició urbanística municipal corresponent. Tan sols poden transcórrer per la superfície amb l'autorització prèvia i expressa de l'ajuntament respectiu.

2. Les companyies de serveis públics les instal·lacions de les quals estiguin emplaçades totalment o parcialment en el subsòl d'un terme municipal, han d'elaborar i lliurar a l'ajuntament respectiu un pla de situació de les seves instal·lacions, el qual ha de ser actualitzat periòdicament.

3. L'ajuntament afectat ha de determinar els supòsits en els quals els diferents serveis han de ser instal·lats obligatòriament en galeries d'utilització conjunta per les diferents companyies subministradores.

Article 181

Condicions mínimes dels edificis i solars

Els propietaris dels edificis, a més de les obligacions que els atribueixen les normes aplicables, han de mantenir les façanes visibles des del domini públic en bon estat de conservació tant per mantenir la bona imatge com per evitar qualsevol perill per als usuaris de les vies públiques. Les ordenances municipals poden regular aquestes obligacions, incloent-hi la d'acreditar periòdicament la seguretat de l'immoble i l'existència d'una pòlissa d'assegurances de l'edifici que sigui suficient per cobrir aquestes contingències. L'ajuntament respectiu ha de vetllar pel compliment de les normes establertes sobre conservació i rehabilitació d'edificis.

Article 182**Infraccions i sancions**

1. Les ordenances locals, en les matèries de competència de les entitats locals, poden completar i adaptar el sistema d'infraccions i sancions previst a les lleis, i també establir, en defecte de normativa sectorial específica o quan aquesta sigui insuficient i sigui indispensable complementar-la, les infraccions i sancions que corresponguin per l'incompliment de deures, prohibicions o limitacions continguts a les ordenances esmentades.

2. La classificació de les infraccions en lleus, greus i molt greus s'ha d'ajustar als criteris establerts a la legislació bàsica de règim local.

3. Llevat que hi hagi una previsió legal diferent a la llei sectorial aplicable per raó de la matèria, les multes per infraccions d'ordenances locals no poden excedir les quanties següents: infraccions lleus, fins a 750 euros; greus, fins a 1.500; i molt greus, fins a 3.000 euros.

4. Les ordenances locals, a més de les multes, poden establir altres mesures de caràcter sancionador, com la prohibició d'ús o accés a béns i instal·lacions de les entitats locals, la pèrdua de l'autorització que permeti l'exercici d'una activitat o el tancament d'instal·lacions o serveis, graduant el caràcter temporal o definitiu d'aquestes mesures, atesa la gravetat de la infracció. Aquestes sancions, quan tenen caràcter temporal, no poden superar els sis mesos de durada.

5. Els procediments sancionadors poden determinar, si s'escau, l'abast dels danys produïts i l'obligació de reposició o restauració dels béns afectats per la conducta infractora. Les obligacions de reposició o de restauració han de ser independents de les sancions que es puguin imposar i es pot acudir per complir-les efectivament als procediments d'execució forçosa prevists en la normativa en vigor.

6. Correspon al president o a la presidenta de la corporació la iniciació i la resolució dels procediments sancionadors, llevat que la llei o, si pertoca, les ordenances locals, ho atribueixin a un altre òrgan de la corporació.

7. La instrucció dels procediments sancionadors correspon al funcionari o a la funcionària, a la unitat administrativa o a l'òrgan que es determini a l'acord d'iniciació o, amb caràcter general, a les ordenances locals.

8. Les infraccions i sancions prescriuen segons el que disposen les lleis que les estableixen. Si aquestes no fixen terminis de prescripció, les infraccions molt greus prescriuen als tres anys, les greus als dos anys i les lleus als sis mesos; les sancions imposades per faltes molt greus prescriuen als tres anys, les imposades per faltes greus als dos anys i les imposades per faltes lleus a l'any.

TÍTOL IX CONTRACTACIÓ

Article 183**Contractes locals i normativa reguladora**

1. Els ens locals i els organismes i les entitats vinculats o que en depenen poden concertar els contractes, els pactes o les condicions que considerin adequats, sempre que no siguin

contraris a l'interès públic, a l'ordenament jurídic o als principis de bona administració, i els han de complir d'acord amb el seu contingut, sense perjudici de les prerrogatives establertes, si s'escau, a favor d'aquests ens.

2. Els contractes que subscriuguin els ens locals i els organismes i les entitats vinculats o dependents es regeixen per la legislació general de contractes de les administracions públiques, amb les particularitats que estableixen la legislació general de règim local i aquesta llei.

Article 184**Normes generals**

Per a l'aplicació a les entitats locals de la legislació general de contractes de les administracions públiques s'han de tenir en compte les regles següents:

1. L'acord aprovatori de l'expedient de contractació i d'obertura del procediment d'adjudicació correspon a l'òrgan que sigui competent per autoritzar la despesa. Ha de comprendre l'aprovació del plec de clàusules economicoadministratives i ha d'anar precedit dels informes del secretari o la secretària i de l'interventor o la interventora de la corporació.

2. És president o presidenta de la mesa de contractació qui ho sigui de la corporació o el membre d'aquesta en el qual delegui, i en formen part el secretari o la secretària i l'interventor o la interventora de la corporació i els vocals que reglamentàriament es determinin.

3. Els plecs de clàusules administratives particulars, després de ser aprovats per l'òrgan competent, s'han d'exposar al públic durant el termini de deu dies naturals i s'han d'anunciar així en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* perquè puguin presentar-s'hi reclamacions, les quals han de ser resoltes pel mateix òrgan. Aquesta previsió no és aplicable en el supòsit que, prèviament, s'hagin aprovat plecs generals. Es poden anunciar els plecs de clàusules administratives simultàniament amb l'anunci per a la presentació de proposicions. Si dins el termini esmentat es produeixen reclamacions contra el plec, s'ha de suspendre la licitació i també el termini per a la presentació de proposicions, en els casos en què sigui necessari per resoldre la qüestió plantejada, i s'ha de reprendre el que resti d'aquest termini a partir de l'endemà de la resolució de les reclamacions.

4. És potestativa la constitució d'una junta de compres en les entitats locals en les quals la importància dels subministraments ho justifiqui. L'acord de constitució l'ha d'adoptar el ple, que també ha de determinar-ne la composició.

5. Llevat del cas dels contractes menors, els contractes subscrits per les entitats locals s'han de formalitzar en un document administratiu autoritzat pel secretari o la secretària de la corporació.

6. Per raó de la quantia, i llevat dels casos de contractes menors, el procediment negociat sense publicitat només es pot acordar en els contractes d'obres, de gestió de serveis, de subministraments i en els de consultoria i assistència, serveis i treballs específics, quan no excedeixin el deu per cent dels recursos ordinaris del pressupost, i sense que pugui superar-se,

en cap cas, el límit establert per al procediment negociat sense publicitat en la legislació general de contractes de les administracions públiques.

7. Les garanties, siguin provisionals o definitives, s'han de constituir en metàl·lic o en valors públics o privats, mitjançant aval o per contracte de seguretat de caució. El metàl·lic, els valors o els certificats corresponents s'han de dipositar a la caixa de la corporació contractant. La garantia definitiva en els contractes de consultoria i assistència i en els de serveis pot dur-se a terme mitjançant la retenció del preu.

8. A la recepció de les obres, inclosa la parcial de les parts susceptibles de ser executades per fases que puguin ser lliurades al públic, hi han de concórrer el president o la presidenta o els membres de la corporació o els funcionaris en qui delegui; l'interventor o la interventora, quan així ho determini la legislació vigent; el facultatiu encarregat de la direcció i, si no és el mateix, el tècnic municipal i el contractista.

TÍTOL X

RÈGIM DEL PERSONAL DE LES ENTITATS LOCALS DE LES ILLES BALEARS

Article 185

Personal al servei de les entitats locals

1. Tenen la consideració de personal al servei de les entitats locals de les Illes Balears el personal funcionari, el personal eventual i el personal laboral al servei de les entitats locals.

2. El personal al servei de les entitats locals de les Illes Balears es classifica en:

- a) Personal funcionari de carrera.
- b) Personal funcionari interí.
- c) Personal laboral fix.
- d) Personal laboral temporal.
- e) Personal eventual.

3. El personal al servei de les entitats locals de les Illes Balears depèn, orgànicament, del president o la presidenta de la corporació, que n'exerceix el comandament, i funcionalment, del responsable últim de la unitat administrativa a la qual s'integra el lloc de feina que ocupa.

Article 186

Règim jurídic del personal al servei de les entitats locals

1. El personal funcionari i el personal eventual al servei de les entitats locals es regeix per la Llei de funció pública de les Illes Balears, en les matèries no reservades a la legislació bàsica de l'Estat ni regulades per aquesta llei; per la normativa de desplegament d'aquesta llei i per la que dictin les entitats locals i pels acords i pactes aprovats per aquestes entitats. La normativa de desplegament de la Llei de funció pública de les Illes Balears dictada per l'Administració de la comunitat autònoma serà d'aplicació supletòria.

2. El personal laboral al servei de les entitats locals es regeix pel conveni col·lectiu que correspongui, per la resta de normativa laboral i pels preceptes de la legislació autonòmica de funció pública que li són aplicables.

3. El personal funcionari amb habilitació de caràcter nacional es regeix per la seva normativa específica.

Article 187

Escales, subescales i classes de funcionaris

1. Els funcionaris de carrera de l'Administració local de les Illes Balears que no tinguin habilitació de caràcter nacional s'integren a les escales d'administració general i d'administració especial de cada corporació i s'agrupen d'acord amb la titulació exigida per a l'ingrés, en els grups que determini la legislació bàsica estatal.

2. L'escala d'administració general es divideix en les subescales següents:

- a) Tècnica.
- b) De gestió.
- c) Administrativa.
- d) Auxiliar.
- e) Subalterna.

3. L'escala d'administració especial es divideix en les subescales següents:

- a) Tècnica.
- b) De serveis especials.

Dins les subescales d'administració especial hi pot haver classes de funcionaris en raó de la branca o l'especialitat concreta, que es poden classificar d'acord amb les previsions establertes reglamentàriament

Article 188

Creació d'escales, subescales i classes de funcionaris

Cada entitat local és competent per crear les escales, subescales i classes de funcionaris que correspongui a les seves necessitats i per classificar els seus funcionaris en raó de la branca o especialitat concreta, d'acord amb les previsions d'aquesta llei.

Article 189

Oferta d'ocupació pública

1. Constitueix l'oferta d'ocupació pública anual de cada entitat local el conjunt de places vacants de personal funcionari i de personal laboral, amb dotació pressupostària, la cobertura de les quals resulta necessària i no és possible amb el personal existent.

2. L'oferta d'ocupació pública ha d'indicar l'escala, la subescala, la classe o l'especialitat del personal funcionari, o el nivell i la categoria professional del personal laboral als quals corresponguin les places vacants.

3. L'oferta d'ocupació pública s'executa mitjançant les convocatòries de selecció d'acord amb el que disposa la Llei de funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears i la legislació bàsica estatal, que han de reservar el percentatge legalment establert de places vacants per a persones amb discapacitat per facilitar el seu accés a la funció pública.

4. El Govern de les Illes Balears podrà acordar l'execució conjunta de les ofertes d'ocupació pública de diverses entitats locals, a sol·licitud d'aquestes.

5. L'oferta d'ocupació s'ha de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Article 190

Competències de l'Escola Balear d'Administració Pública en relació amb el personal al servei de les entitats locals

1. L'Escola Balear d'Administració Pública pot dur a terme la formació i el perfeccionament del personal al servei de les entitats locals, així com també la gestió dels procediments selectius, especialment en relació amb els col·lectius de policia local, protecció civil, seguretat pública i emergències, mitjançant la subscripció del conveni corresponent.

2. Així mateix, en els termes que estableixi la legislació específica o en el marc dels convenis subscrits, l'Escola podrà determinar i homologar els cursos i les iniciatives de formació que hagin de tenir validesa general en els procediments de selecció i de provisió de llocs de feina de personal al servei de les entitats locals.

Article 191

Equivalències amb la funció pública autonòmica

1. A l'efecte de permetre la mobilitat interadministrativa a l'àmbit de la comunitat autònoma i la cooperació en matèria de selecció de personal, el Govern de les Illes Balears pot establir les equivalències entre els cossos i les escales de l'administració autonòmica i les escales i subescales de les entitats locals de les Illes Balears.

2. Així mateix, pot determinar els programes homogenis i els temaris bàsics que constitueixen els continguts mínims per a l'accés a la funció pública autonòmica, d'acord amb les disposicions bàsiques estatals aplicables a les corporacions locals i amb l'informe previ del Consell Balear de la Funció Pública.

3. Les entitats locals de les Illes Balears poden assumir els continguts esmentats en els processos selectius per accedir a les seves escales, subescales i classes, cosa que permetrà la mobilitat del personal funcionari en condicions de reciprocitat.

Article 192

Provisió de llocs de feina pel sistema de lliure designació

1. La lliure designació és el sistema de provisió dels llocs que tenen establert expressament aquest sistema en la relació de llocs de feina, pel fet que impliquen una elevada responsabilitat o requereixen una confiança personal per exercir-ne les funcions. En conseqüència, es podran proveir per lliure designació els llocs següents:

- a) Els de caràcter directiu.
- b) Els de secretari o secretària personal o xofer o xofera.
- c) Els adscrits al Gabinet de la Presidència de la corporació.
- d) Aquells altres en què així ho estableixi la relació de llocs de feina, atesa la naturalesa de les seves funcions.

2. En tot cas, tenen naturalesa directiva els llocs de feina classificats en el nivell 30.

Article 193

Participació en el Consell Balear de Funció Pública

A la secció dedicada a la funció pública local del Consell Balear de la Funció Pública hi estaran representades les entitats locals i els representants del personal al servei de les entitats locals, en la forma que es determini reglamentàriament.

Article 194

Comissió de coordinació de funció pública local

1. El Govern de les Illes Balears podrà crear una comissió de coordinació de funció pública local, adscrita a la conselleria competent en matèria de funció pública o en matèria d'administració local.

2. La comissió de coordinació de funció pública local, sota la presidència del conseller o la consellera competent en matèria de funció pública o en matèria d'administració local, serà integrada per representants de les entitats locals i de les organitzacions sindicals més representatives dins l'àmbit de les entitats locals de les Illes Balears.

3. Son funcions de la comissió de coordinació de funció pública local l'estudi i la proposta de les condicions de treball del personal al servei de les entitats locals, i els acords poden adoptar la forma de pactes generals als quals es poden adherir expressament les entitats locals, per acord dels òrgans competents.

4. L'organització interna i les normes de funcionament d'aquesta comissió s'estableixen reglamentàriament.

Article 195

Col·laboració de la Inspecció de Qualitat, Organització i Serveis

Les entitats locals poden sol·licitar la col·laboració de la Inspecció General de Qualitat, Organització i Serveis de la comunitat autònoma per dur a terme tasques d'investigació en els supòsits d'indisidències delictives, de comissió de faltes molt greus o de situacions d'incompatibilitat que afectin els seus funcionaris.

Article 196

Instrucció dels procediments disciplinaris

Els procediments disciplinaris incoats al personal funcionari de les entitats locals han de ser instruïts per personal d'igual o superior grup de classificació de la pròpia entitat o d'una altra administració pública.

Article 197

Cooperació en matèria de funció pública local

El Govern ha de vetllar per la disponibilitat de personal funcionari suficient per cobrir les funcions d'assessorament legal preceptiu, fe pública i control i fiscalització de la gestió econòmica financera i pressupostària, la comptabilitat, la tresoreria i la recaptació quan aquestes funcions no puguin ser exercides per personal d'habilitació nacional pels sistemes ordinaris. En aquest sentit, el Govern o els consells insulars, en el marc de la funció de cooperació que els és pròpia, poden

disposar de personal funcionari qualificat a càrrec seu per exercir aquestes funcions.

TÍTOL XI HISENDES LOCALS

Article 198

Suficiència financera i autonomia

1. Les entitats locals de les Illes Balears han de disposar dels recursos financers propis suficients per al compliment de les funcions i competències que els són pròpies. En aquest sentit, tenen dret a participar en els ingressos de la comunitat autònoma de les Illes Balears en els termes establerts en aquesta llei, en les lleis successives de pressuposts i en la resta de normes autonòmiques.

2. Les entitats locals elaboren el pressupost i gestionen els seus recursos financers en règim de plena autonomia, amb subjecció a les lleis i a l'ordenament jurídic.

3. El Govern autònom ha de vetllar perquè la proporció d'ingressos tributaris propis i el finançament no condicionat de què disposen els municipis sigui suficient per garantir la seva autonomia en l'orientació de la despesa.

4. En l'àmbit autonòmic només per llei poden establir-se noves obligacions a càrrec de les entitats locals o encomanar-los serveis que els suposin càrregues econòmiques addicionals. En aquest cas, la mateixa llei ha de determinar els mitjans de finançament corresponents als efectes de la suficiència financera de l'ens o dels ens locals afectats.

Article 199

Tutela financera

1. Les entitats locals han de comunicar el pressupost i la seva liquidació, els acords d'imposició de tributs locals i la resta de la documentació comptable i financera en els termes que reglamentàriament es determinin.

2. Mitjançant disposició reglamentària, d'acord amb la legislació de l'Estat i tenint en compte la distribució de competències entre les institucions de les Illes Balears, s'han de determinar les funcions que corresponen als consells insulars i a l'administració autonòmica quant a l'autorització de les operacions d'endeutament, d'aval i de crèdit. Igualment, la destinació de la informació que es menciona a l'apartat primer, i els seus abast i contingut, han de ser objecte de la determinació per reglament.

3. L'activitat d'autorització i la fiscalització tenen per objecte el control de legalitat de l'activitat econòmica financera de les administracions locals. El control pot ser d'oportunitat i d'eficàcia en els casos d'exercici de competències delegades o assignades.

Article 200

Compensació de deutes

Si pertoca, la Tresoreria de la comunitat autònoma pot compensar a càrrec de les aportacions de qualsevol gènere que hagi de lliurar als ens locals o a les entitats dependents dels ens locals els deutes vençuts, líquids i exigibles que aquests tinguin

contrets amb el sector públic de la comunitat autònoma de les Illes Balears o els determinats per sentència ferma en els termes que es dictin per executar-los.

De la mateixa manera, els ens locals o les seves entitats dependents poden compensar a càrrec de les aportacions de qualsevol gènere que hagin de lliurar a la comunitat autònoma o a un altre ens local, els deutes vençuts, líquids i exigibles que aquests tinguin contrets amb dits ens locals o dites entitats dependents dels ens locals o els determinats per sentència ferma en els termes que es dictin per executar-los.

Article 201

Fons de cooperació local

1. El fons de cooperació local és constituït per una assignació pressupostària no inferior al 0,23% dels pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2. El fons de cooperació local s'ha de repartir anualment entre els municipis i altres ens locals, de conformitat amb el règim jurídic i els criteris de distribució i funcionament que s'estableixin reglamentàriament.

3. La gestió del fons de cooperació local correspon a la conselleria competent en matèria de règim local.

4. Les aportacions econòmiques als municipis i altres ens locals que es facin a càrrec d'aquest fons no tenen caràcter finalista i, per tant, correspon a cada ens local determinar la finalitat concreta a què s'aplica.

5. A càrrec d'aquest mateix fons es poden fer convenis de col·laboració amb municipis i altres ens locals per a objectius determinats, fins i tot de caràcter plurianual, que no estan sotmesos als criteris de distribució. Els ens locals que hagin subscrit els esmentats convenis no poden participar de les aportacions que no tenen caràcter finalista indicades a l'apartat anterior.

6. No és d'aplicació a aquest fons la legislació en matèria de subvencions de les administracions públiques.

Article 202

Finançament d'infraestructures i serveis

1. El Govern pot promoure un pla de finançament d'infraestructures i de serveis públics amb l'objecte d'estimular i equilibrar territorialment les infraestructures i els serveis locals en tot el territori balear. El pla ha d'estar orientat preferentment a la prestació dels serveis municipals obligatoris i a les infraestructures i als serveis de caire mediambiental.

2. La planificació d'infraestructures i serveis ha d'estar coordinada amb els plans que eventualment estableixin les altres administracions públiques.

Article 203

Programes sectorials

Els diversos departaments del Govern autònom han d'establir lliurement els programes específics de foment i ajuda als ens locals en relació amb finalitats determinades, sense perjudici de l'eventual inclusió i la coordinació en el pla a què es refereix l'article anterior.

Article 204**Participació local**

1. Tots els programes i el fons de cooperació amb les entitats locals, sigui quina sigui la seva naturalesa, han de ser objecte de consulta amb la representació de les entitats locals de les Illes Balears abans de ser establerts.

2. El Govern autònom ha de comunicar a les entitats locals la quantia del fons de cooperació local i els criteris de repartiment després d'aprovar el projecte de llei de pressuposts.

Disposició addicional primera

Les sancions econòmiques que preveuen els articles 68.2 i 182.3 poden ser actualitzades conformement amb les variacions que experimenti l'índex de preus del consum dins l'àmbit de les Illes Balears.

Disposició addicional segona

Totes les referències al fons de cooperació municipal després de l'entrada en vigor d'aquesta llei s'han d'entendre referides al fons de cooperació local.

Disposició addicional tercera

Als únics efectes de l'ingrés i la promoció en les diferents categories de la policia local dels municipis de les Illes Balears, el títol propi de la Universitat de les Illes Balears de graduat en seguretat i ciències policials tindrà l'equivalència a la titulació exigida per a l'ingrés al grup B a la legislació bàsica estatal sobre funció pública.

Disposició transitòria primera

Els procediments iniciats amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta llei s'han de regir per la normativa vigent en el moment d'incoar-los.

Disposició transitòria segona

Fins que no s'aprovi el reglament que ha de desenvolupar el fons de cooperació local és d'aplicació el Decret 22/2005, de 4 de març, pel qual es regula el règim jurídic, els criteris de distribució i el funcionament del fons de cooperació municipal.

Disposició derogatòria

1. Queden derogades les disposicions següents:

a) La Llei 5/1991, de 27 de febrer, de mancomunitats de municipis.

b) El punt 4 de la disposició addicional dotzena de la Llei 8/2004, de 23 de desembre, de mesures tributàries, administratives i de funció pública.

c) La disposició addicional sisena de la Llei 13/2005, de 27 de desembre, de mesures tributàries i administratives.

2. També queden derogades totes les disposicions de rang igual o inferior en tot el que s'oposin al que disposa aquesta llei.

Disposició final primera

S'autoritza el Govern de les Illes Balears per desplegar reglamentàriament aquesta llei en el termini d'un any des que entri en vigor. En el mateix termini les entitats locals de les Illes Balears han de dictar les disposicions oportunes per adaptar-se a les determinacions d'aquesta llei.

Disposició final segona

Aquesta llei entra en vigor, una vegada publicada en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, el dia 31 de desembre de 2006.

Palma, 31 de març del 2006

El conseller d'Interior:

José Maria Rodríguez Barberá.

El president:

Jaume Matas i Palou.

Ordre de Publicació

La Mesa del Parlament de les Illes Balears, en reunió de dia 12 d'abril del 2006, d'acord amb el que disposa l'article 112 del Reglament del Parlament, admeté a tràmit el Projecte de Llei RGE núm. 2963/06, de reforma de l'impost sobre successions i donacions.

*Els Hbles. Srs. Diputats i els grups parlamentaris disposen d'un termini extraordinari de vuit dies, que comptarà des del dia següent al de la seva publicació, per presentar davant la Mesa de la Comissió d'Hisenda i Pressuposts, esmenes al projecte esmentat, el text del qual s'insereix a continuació. **Aquest termini finalitzarà dia 2 de maig del 2006.***

Així mateix, i conformement amb l'establert a l'article 95 del Reglament de la Cambra, i atesa la petició formulada, la Mesa acordà de tramitar el projecte de referència pel procediment d'urgència.

Igualment, la Mesa acordà de resoldre pròximament, un cop oïda la Junta de Portaveus, sobre la possibilitat de convocar sessions extraordinàries, si n'és el cas, la data de les quals es fixarà oportunament, per tal que es pugui procedir a l'estudi, la tramitació i l'aprovació, si així pertoca, del projecte de llei de referència, i, en conseqüència, habilitar els dies que en siguin necessaris: i sobre la possibilitat d'habilitar els dilluns i els dissabtes als efectes d'aquesta tramitació, tal com sol·licita el Govern.

Palma, a 12 d'abril del 2006.

El resident del Parlament:

Pere Rotger i Llabrés.

Maria Rosa Estarás i Ferragut, secretària del Consell de Govern de les Illes Balears

CERTIFIC que el Consell de Govern de les Illes Balears, en sessió ordinària de dia 7 d'abril del 2006, adoptà, entre d'altres, el següent acord:

16. Acord del Projecte de llei de reforma de l'impost sobre successions i donacions.

A proposta del conseller d'Economia, Hisenda i Innovació, el Consell de Govern adopta l'acord següent:

"Primer. Aprovar el text Projecte de llei de reforma de l'impost sobre successions i donacions, i lliurar al Parlament de les Illes Balears aquest projecte de llei perquè el tramiti.

Segon. Sol·licitar al Parlament de les Illes Balears, a l'empara del que disposen els articles 24.4 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears i 61.2 del Reglament de la Cambra, que s'habilitin els terminis i les sessions extraordinàries per a l'estudi, la tramitació i l'aprovació, si s'escau, del Projecte de llei de reforma de l'impost sobre successions i donacions.

Tercer. Sol·licitar a la Mesa del Parlament que, d'acord amb el que preveu l'article 95 del Reglament de la Cambra, acordi la tramitació d'aquest projecte de llei pel procediment d'urgència, per tal que la llei que, si s'escau, s'aprovi pugui entrar en vigor abans de l'1 de gener del 2007.

Quart. Sol·licitar a la Mesa del Parlament que, d'acord amb l'article 62.2 del Reglament de la Cambra, s'habilitin els dilluns i els dissabtes, si és necessari."

I perquè consti i tenguí els efectes que corresponguin, expedisc aquest certificat amb el vistiplau del president.

Palma, 7 d'abril del 2006.

La secretària del Consell de Govern.

Vistiplau, el president.

C)

PROJECTE DE LLEI DE REFORMA DE L'IMPOST SOBRE SUCCESSIONS I DONACIONS

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

El nou sistema de finançament de les comunitats autònomes de règim comú, després de la modificació de la Llei Orgànica de finançament de les comunitats autònomes (LOFCA) operada per la Llei Orgànica 7/2001, de 27 de desembre, i instrumentat a través del conjunt de mesures fiscals i administratives establertes per la Llei 21/2001, de 27 de desembre, ha fixat un règim a través del qual les comunitats autònomes han pogut fer un ús meticulós de les competències normatives que els havia atribuït el nou sistema de finançament autonòmic vigent des de l'1 de gener del 2002, sobre elements essencials de l'impost sobre successions i donacions en els quals l'Estat i les comunitats autònomes comparteixen capacitat normativa (modificació de la tarifa, introducció de millores o noves

reduccions de la base imposable, modificació de les quanties i coeficient del patrimoni preexistent, creació de deduccions i bonificacions de la quota i regulació dels aspectes de la gestió i la liquidació de l'impost).

Tanmateix, l'exercici reiterat i periòdic d'aquestes competències normatives sobre els tributs cedits per part de les comunitats autònomes, a través de les anomenades lleis d'acompanyament -que en cada exercici es tramiten conjuntament amb la dels pressuposts generals-, ha provocat, de forma inevitable, la seva dispersió legislativa. Això fa perillar la necessària garantia del principi de seguretat jurídica, especialment en un ordenament tan canviant com el tributari, amb conseqüències econòmiques tan importants per als ciutadans contribuents. Conscient de tot això, el legislador autonòmic va incloure a la disposició final primera de la Llei 13/2005, de 27 de desembre, de mesures tributàries i administratives, el mandat al Govern de les Illes Balears de presentar al Parlament durant l'any 2006 un projecte de llei de reforma de l'impost sobre successions i donacions.

De forma paral·lela, darrerament, s'han fet escoltar demandes de reforma profunda de l'impost tant des dels àmbits doctrinals com ciutadans. Algunes comunitats autònomes ja han iniciat processos que, malgrat les notòries diferències en les solucions utilitzades en cada cas, tendeixen en última instància a eliminar la tributació de les herències entre cònjuges, ascendents i descendents. No obstant això, l'abast de la reforma que es duu a terme en virtut d'aquesta llei s'emmarca dins els límits que imposa el marc de competències normatives que té avui reconeguda la comunitat autònoma de les Illes Balears des de la reforma de la LOFCA i la nova Llei de cessió de tributs del 2001. Així, dins aquests límits, presideix la clara vocació de no suprimir l'impost (l'establiment del qual competeix a l'Estat), però sí de rebaixar-ne substancialment la càrrega fiscal a un nombre significatiu de contribuents, concretament a aquells que són més pròxims al causant (descendents i cònjuge).

II

Doncs bé, amb el mandat del legislador balear, a més de sistematitzar la normativa vigent de l'impost, en el marc dels principis continguts en les lleis reguladores del sistema de finançament de les comunitats autònomes i de cessió dels tributs de l'Estat, també es pretén assolir altres objectius de major importància, com ara, principalment, la reconducció de la tributació que per aquest impost suporten actualment els fills i el cònjuge del causant.

Així, en la majoria d'aquests casos, és freqüent trobar que l'herència a favor de fills o cònjuge no tan sols no provoca més riquesa disponible, sinó que obliga a l'alienació de part dels béns heretats per pagar la càrrega fiscal a compte de l'impost. A més, pot considerar-se que no existeixen veritables manifestacions de riquesa en les adquisicions de béns del patrimoni familiar dins el nucli familiar compost pels ascendents, els descendents i el cònjuge. Encara que, si bé és veritat que en el nostre sistema d'imposició sobre la renda ja no es considera com a unitat impositiva la unitat familiar -vegeu la Sentència del TC 45/1989, de 20 de febrer-, la qual cosa suposa que, a partir d'una configuració individual de la capacitat econòmica, és possible gravar les transmissions entre membres de la família, no és menys cert que les relacions de família que

regula el dret civil incideixen en la capacitat econòmica dels seus membres.

A això cal afegir les exigències de protecció de la família a què es refereix l'article 39.1 de la Constitució Espanyola (que n'abasta la protecció econòmica), i l'evidència que la necessitat de dotar de seguretat econòmica els descendents i els ascendents motiva les decisions d'estalvi, treball i acumulació de propietat durant tota la vida del causant. L'herència constitueix, doncs, un instrument essencial en la provisió d'aquesta seguretat econòmica. Per tot això, cal entendre, fins i tot, que no es respecten les exigències de capacitat econòmica individual quan s'exigeix l'impost a les adquisicions hereditàries a favor d'ascendents, descendents i cònjuge.

Entre les possibilitats que ofereix al legislador autonòmic l'ordenament jurídic vigent -i una vegada descartats altres instruments per raons tècniques o jurídiques, segons els casos, com la modificació dels trams i/o tipus de l'escala de gravamen o la generalització als grups I i II d'una bonificació pròxima al cent per cent en la quota de l'impost-, s'ha optat per la configuració d'una deducció que permeti la tributació a un tipus de gravamen fix per a aquests col·lectius, sense perjudici del manteniment de la bonificació del 99 % per als subjectes passius integrats en el primer d'aquests grups.

Així, es considera que aquesta forma de tributació afavoreix i simplifica la gestió de l'impost tant per al contribuent com per a l'administració. A més, es reforça la seguretat jurídica en el contribuent i la transparència en l'administració, ja que el contribuent coneix, des del moment en què es merita l'impost, a quant ascendirà la càrrega fiscal per aquest impost, a fi d'evitar, alhora, les operacions d'enginyeria financera que sovint es donen en la transmissió de l'empresa familiar. Finalment, pot constatar-se com aquesta opció no és desconeguda en l'àmbit de la Unió Europea, com a alternativa òptima a la supressió de l'impost. En efecte, alguns estats com Bèlgica o Portugal i els països nòrdics mantenen la tributació per aquest concepte, encara que a un tipus mínim, per tal d'evitar la pèrdua de recaptació en altres impostos per raó de pujades fictícies en les valoracions d'immobles.

Finalment, es considera que aquesta llei de reforma de l'impost sobre successions i donacions ha de tenir en compte les peculiaritats pròpies del dret foral de les Illes Balears. En aquest sentit, cal no oblidar que l'impost sobre successions i donacions és un tribut de marcat caràcter civilista, vinculat al dret successori. Tanmateix, la regulació estatal, atès el seu caràcter generalista, no fa referència a les particularitats pròpies dels diferents drets forals, situació que, en el cas de les Illes Balears, es veu agreujada per la riquesa de les normes successòries per a cadascuna de les illes de Mallorca i Menorca, d'una banda, i Eivissa i Formentera, de l'altra. En conseqüència, una reforma tendent a complir els objectius enunciats abans no podia deixar de banda el règim aplicable a algunes d'aquestes institucions peculiars, com ara la definició o la donació universal, tot això amb les adaptacions mínimes i imprescindibles que es deriven de l'abast d'aquesta llei i de les reformes en matèria de filiació del Codi Civil a partir de la Llei 21/1987, d'11 de novembre, les quals justifiquen, així mateix, la desaparició al llarg del text de les referències específiques als adoptants i adoptats, que, amb caràcter general, han d'entendre's com a ascendents i descendents, com així es

desprèn també de les reformes legals en aquest impost fetes en els darrers anys per altres comunitats autònomes.

III

La Llei s'estructura en cinc títols, una disposició addicional, una disposició derogatòria i una disposició final.

El primer títol, al seu torn, s'estructura en quatre capítols, en consideració al procés d'aplicació i liquidació de l'impost a partir de la base imposable (reduccions, tarifa i quota íntegra, bonificacions i deduccions, i quota que s'ha d'ingressar).

El capítol I del títol I, el més extens en nombre d'articles, escometa la regulació de les reduccions aplicables a la base imposable en les adquisicions per causa de mort. Així, es recullen, d'una banda, les fins ara vigents -si bé millorant-ne la sistematització i la redacció a fi de guanyar en certesa i, per tant, oferir una major seguretat jurídica a l'hora d'aplicar-les- i es creen, d'altra banda, noves millores i reduccions. A més a més, s'actualitzen els imports d'algunes d'elles, com és el cas de les adquisicions de l'habitatge habitual o la percepció de quantitats en virtut d'assegurances sobre la vida. D'aquesta manera, en el capítol 1 s'estableixen les reduccions que milloren les de l'Estat, en els articles 2 (reducció per parentiu), 3 (reducció per minusvalidesa), 4 (reducció per adquisició d'habitatge habitual), 5 (reducció per assegurances de vida), 6 (reducció per adquisició de béns i drets afectes a activitats econòmiques), 7 (reducció per l'adquisició de participacions socials), 9 (reducció per adquisició de béns integrants del patrimoni històric o cultural de les Illes Balears), 10 (reducció per adquisició de béns integrants del patrimoni històric espanyol o del patrimoni històric o cultural d'altres comunitats autònomes) i 11 (reducció per transmissió consecutiva de béns). A l'article 12 s'estableix una reducció autonòmica en sentit estricte per a les adquisicions de determinats béns i participacions en àrees de sòl rústic protegit i en espais de rellevància ambiental. A l'article 8 es fixen les regles específiques de manteniment de l'adquisició que han de complir els hereus, tant en les adquisicions de béns afectes a activitats econòmiques i participacions en entitats socials, com en les adquisicions de béns integrants del patrimoni històric o cultural de l'Estat, les Illes Balears o altres comunitats autònomes.

El capítol II, dedicat a la tarifa i a la quota íntegra de l'impost, modifica, d'una banda, els trams de l'escala de l'impost, arrodonint-los a l'alça i, de l'altra, introdueix el concepte de quota íntegra corregida (tècnicament més correcte que el de quota tributària a què es refereix la llei estatal de l'impost), entesa com aquella que s'obté després d'aplicar a la quota íntegra el coeficient multiplicador que correspongui a cada subjecte passiu en funció del parentiu amb el causant i del patrimoni preexistent. També s'arrodoneixen a l'alça els trams de patrimoni preexistent.

Els capítols III i IV, relatius a la determinació de la quota que s'ha d'ingressar, especifiquen les bonificacions i deduccions susceptibles de ser aplicables amb caràcter general. Mereix una referència especial l'article 19, que regula la deducció autonòmica per les adquisicions a favor de subjectes inclosos en els grups de parentiu I i II, i a través de la qual es pretén instrumentar l'alternativa de tributació a tipus fix abans assenyalada.

IV

El títol segon, relatiu a les adquisicions lucratives entre vius, segueix els mateixos traços que el títol primer pel que fa al procés d'aplicació i liquidació de l'impost. D'aquest títol, a més, cal destacar els beneficis fiscals següents: d'una banda, les reduccions del 57% (contingudes en els articles 27, 29 i 30) per l'adquisició, per part de menors de 36 anys i, si s'escau, de discapacitats, d'un immoble destinat a habitatge habitual o d'una empresa individual, negoci professional o participacions en entitats, que substitueixen les bonificacions en aquesta matèria contingudes als articles 15 i 16 de la Llei 8/2004, de 23 de desembre, de mesures tributàries, administratives i de funció pública. D'altra banda, la reducció del 99% en les donacions a patrimonis protegits (article 28) en els termes regulats a la Llei 41/2003, de 18 de novembre, de protecció patrimonial de les persones amb discapacitat i de modificació del Codi Civil, de la Llei d'enjudiciament civil i de la normativa tributària amb aquesta finalitat. I, finalment, la deducció de l'article 35 que dóna lloc, igual que en les adquisicions per causa de mort, a la tributació per un tipus fix, els beneficiaris del qual són també els inclosos en els grups de parentiu I i II. Amb la primera d'aquestes mesures, és a dir, amb la reducció del 57% en les donacions que s'acaben d'indicar, s'adapten els beneficis fiscals en qüestió a la dinàmica quantitativa de l'impost que resulta de la nova deducció autonòmica abans esmentada, i s'estén a les transmissions lucratives (entre vius) un dels beneficis fiscals ja previstos a la Llei 8/2004, de 23 de desembre, per a les transmissions oneroses d'immobles subjectes a l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats, a fi d'unificar en bona mesura el gravamen de les adquisicions entre vius de l'habitatge habitual, amb independència que el títol d'adquisició sigui oneros o gratuït.

V

Els títols III i IV recullen la capacitat de les comunitats autònomes, reconeguda també per la Llei 21/2001 abans esmentada, de regular certs aspectes de gestió i liquidació de l'impost sobre successions i donacions (article 41.2). Amb això, aquesta llei palesa la clara vocació d'aconseguir un text relativament complet que, dins les possibilitats normatives que permet el règim de cessió vigent, faciliti als potencials contribuents per aquest impost el coneixement, a través d'un únic cos legal, del deute tributari meritat.

En particular, el títol III (obligacions formals) incorpora una relació de les principals obligacions formals d'aquest impost, sense perjudici que hagin d'aplicar-se les altres aprovades per la normativa estatal que no quedin recollides expressament a la llei autonòmica i no la contradiguin. Així, a més de reiterar l'obligació de presentar la declaració o l'autoliquidació corresponent, s'introdueixen dos articles (articles 39 i 40) que recullen l'obligació de presentar determinats documents o determinades dades específiques en el cas de transmissions per causa de mort i en el cas de transmissions lucratives entre vius, respectivament. Així mateix, a l'article 41, dedicat als terminis de presentació, s'estableix, igual que ja es va fer per a les autoliquidacions de l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats, que en les adquisicions lucratives entre vius el termini de presentació sigui també d'un mes, amb caràcter general, o d'un mes i deu dies naturals en el cas de presentar-lo i pagar-lo telemàticament. També es recullen, per remissió a les lleis 11/2002 i 10/2003, ambdues de 22 de

desembre, de mesures tributàries i administratives, les normes que estableixen l'obligació d'informació i remissió d'índexs notarial i, si pertoca, dels documents autoritzats pels notaris, fins i tot per via telemàtica (article 43), que obliga els registradors de la propietat radicats en territori de les Illes Balears (article 44) a posar en coneixement de l'administració tributària autonòmica els actes i contractes que, presentats per ser inscrits als seus registres, s'hagin liquidat en altres comunitats autònomes.

Cal destacar, a més, dins aquest títol, la regulació de l'obligació de nomenar representant en el cas de subjectes passius no residents (article 42). Aquesta figura és imprescindible als efectes de comunicacions, notificacions i altres actuacions que puguin dur-se a terme com a conseqüència del seguiment dels procediments de comprovació corresponents.

El títol IV (normes de gestió tributària) estableix, en el capítol I, determinades normes referents a la liquidació de l'impost. D'una banda, es preveu la possibilitat que la competència per a la gestió i liquidació de l'impost correspongui a un òrgan o a una entitat, i així es preveu el cas que arribi a crear-se una agència tributària balear. D'altra banda, tenint en compte la complexitat liquidadora que afecta especialment les herències, i en els termes que permet la Llei general tributària vigent, s'estableix un termini específic de resolució en els procediments de gestió, que es fixa en sis mesos. A més, es regulen també les liquidacions parcials a compte que poden sol·licitar els contribuents a l'efecte de cobrar assegurances sobre la vida, crèdits del causant, havers meritats i no percebuts per aquest; retirar béns, valors, efectes o diners que es trobin en dipòsit i altres supòsits anàlegs.

Quant a les normes relatives al pagament de l'impost, que es recullen en el capítol II d'aquest títol IV, cal destacar la regulació de la figura del presentador -en aquest punt no s'han incorporat novetats sobre la regulació fins ara vigent-, així com la regulació de determinats supòsits d'ajornament i fraccionament. En relació amb aquest últim aspecte, l'article 54 estableix la possibilitat que els òrgans de gestió acordin l'ajornament i el fraccionament del deute per aquest impost, sempre que a l'inventari de l'herència no hi hagi efectiu o béns, de fàcil realització, suficients per al pagament d'aquest deute. Així mateix, l'article 55 regula el fraccionament de la liquidació per les assegurances que es percebin en forma de renda, punt en què no s'introdueix cap novetat respecte del règim vigent en l'actualitat.

Els articles 51 (informació amb caràcter previ a l'adquisició o a la transmissió de béns immobles) i 52 (acords previs de valoració) potencien el deute d'informació i assistència als obligats tributaris, d'acord amb les possibilitats que a aquests efectes ofereix la nova Llei general tributària. Amb això s'incrementa la seguretat jurídica dels obligats tributaris en la seva relació amb l'administració tributària autonòmica, en aquells casos en què aquesta administració faci valoracions de béns immobles, vinculant-la durant un termini de tres mesos respecte de la informació subministrada.

VI

Finalment la Llei dedica el títol V al dret foral de les Illes Balears i incorpora per primera vegada a la normativa tributària autonòmica una referència explícita a les institucions civils pròpies de les Illes Balears en matèria de successions i donacions -recollides en el Decret legislatiu 79/1990, de 6 de setembre, de compilació del dret civil de les Balears. Així mateix, precisa les regles essencials que cal tenir en compte a l'hora de liquidar l'impost, en els termes que ja s'han indicat abans.

Per acabar, el text es completa amb una disposició addicional única, per la qual s'equiparen les parelles estables o de fet regulades a la Llei autonòmica 18/2001, de 19 de desembre, als cònjuges, amb l'abast que es determina expressament en aquesta mateixa disposició addicional; i amb una disposició derogatòria i una altra de final, a l'efecte de recollir les normes que es deroguen expressament quan entri en vigor aquesta llei.

TÍTOL I ADQUISICIONS PER CAUSA DE MORT

Capítol I Reduccions de la base imposable

Article 1 Règim general

1. En les adquisicions per causa de mort, incloses les dels beneficiaris de pòlisses d'assegurances sobre la vida, la base liquidable s'obté mitjançant l'aplicació sobre la base imposable de les reduccions establertes en aquest capítol.

2. Les reduccions regulades en aquest capítol constitueixen millores de les reduccions establertes per l'Estat a la Llei 29/1987, de 18 de desembre, reguladora de l'impost sobre successions i donacions, tret de la reducció prevista a l'article 12 d'aquesta llei que constitueix una reducció pròpia de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Article 2 Reducció per parentiu

Per raó del parentiu amb el causant, s'ha d'aplicar la reducció que correspongui de les següents:

a) Grup I. Adquisicions per descendents menors de 21 anys: 25.000,00 euros, més 6.250,00 euros per cada any menor de 21 que tingui el drethavent. La reducció, però, no pot superar 50.000,00 euros.

b) Grup II. Adquisicions per descendents de 21 o més anys, cònjuges i ascendents: 25.000,00 euros.

c) Grup III. Adquisicions per col·laterals de segon i tercer grau, ascendents i descendents per afinitat: 8.000,00 euros.

d) Grup IV. Adquisicions per col·laterals de quart grau, graus més distants i estranys: 1.000,00 euros.

Article 3 Reducció per minusvalidesa

1. Juntament amb les reduccions que puguin correspondre en funció del grau de parentiu amb el causant enumerades en l'article anterior, els subjectes passius per obligació personal de contribuir que tinguin la consideració legal de persona amb minusvalidesa física, psíquica o sensorial s'han d'aplicar també les reduccions següents:

a) Minusvalidesa física o sensorial de grau igual o superior a 33% i inferior a 65%: 48.000,00 euros.

b) Minusvalidesa física o sensorial de grau igual o superior a 65%: 300.000,00 euros.

c) Minusvalidesa psíquica de grau igual o superior a 33%: 300.000,00 euros.

2. Els graus de minusvalidesa s'han de determinar d'acord amb el barem a què es refereix l'article 148 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1/1994, de 20 de juny.

Article 4 Reducció per adquisició de l'habitatge habitual

1. Les adquisicions per causa de mort tindran una reducció del cent per cent del valor de l'habitatge habitual del causant, amb el límit de 180.000,00 euros per cada subjecte passiu, sempre que els drethavents siguin el cònjuge, els ascendents o els descendents, o els parents col·laterals majors de 65 anys que hagin conviscut amb el causant durant els dos anys anteriors a la defunció.

2. Per aplicar aquesta reducció és necessari que l'adquisició es mantingui durant els cinc anys següents a la defunció del causant, tret que l'adquirent mori dins aquest termini. En el cas que el requisit de permanència no es compleixi, ha de satisfer-se la part de l'impost que hagi deixat d'ingressar-se com a conseqüència de la reducció practicada i els interessos de demora corresponents.

3. Així mateix, han de complir-se, a més, els requisits següents:

a) Els hereus han de complir el requisit de parentiu amb el causant que exigeix la llei.

b) El requisit de la convivència amb el causant durant els dos anys anteriors a la seva defunció per generar el dret a la reducció només és exigible als parents col·laterals majors de 65 anys.

c) La reducció afectarà cada drethavent en la part proporcional al valor de l'habitatge habitual que s'integri en la seva base imposable.

d) Si, com a conseqüència de les disposicions testamentàries, l'habitatge habitual és adjudicat a només un dels drethavents, la reducció únicament afectarà aquest drethavent.

e) Quan a conseqüència de la transmissió per causa de mort es desmembri el domini de l'habitatge habitual, la reducció s'ha de practicar tant respecte del nu propietari com respecte de l'usufructuari, tenint en compte les regles següents:

- La reducció respecte de l'usufructuari s'ha d'aplicar respecte del valor de l'usdefruit sobre l'habitatge habitual.
- La reducció per al nu propietari s'ha d'aplicar respecte del valor de la nua propietat de l'habitatge habitual. Per tal de calcular el tipus mitjà efectiu de gravamen aplicable a la base liquidable del nu propietari cal tenir en compte la reducció que correspondria a la transmissió del ple domini

d'aquest habitatge, segons s'estableix a l'article 51.2 del Reial Decret 1629/1991, de 8 de novembre, pel qual s'aprova el reglament de l'impost sobre successions i donacions.

- Quan es dugui a terme la consolidació del domini per extinció de l'usdefruit, s'ha d'aplicar al nu propietari la reducció practicada sobre el valor de la quota usufructuària.

f) Quan l'habitatge tingui el caràcter de bé de copropietat dels cònjuges, la reducció de la base imposable s'entendrà referida a la meitat que formi part del cabal hereditari. En el cas que el règim econòmic matrimonial sigui distint del de separació de béns, caldrà ajustar-se a les regles que regeixen aqueix règim per determinar la part de l'habitatge susceptible de reducció.

g) Per al còmput de l'aixovar domèstic no s'ha de prendre en consideració la reducció a què es refereix aquest article.

h) S'entén per habitatge habitual el que s'ajusti a la definició i als requisits establerts a cada moment per la normativa reguladora de l'impost sobre la renda de les persones físiques.

Article 5

Reducció per assegurances de vida

1. Amb independència de les reduccions anteriors, s'ha d'aplicar una reducció del cent per cent, amb un límit de 12.000,00 euros, a les quantitats percebudes pels beneficiaris de contractes d'assegurances sobre la vida, quan el parentiu amb el contractant mort sigui de cònjuge, ascendent o descendent. A les assegurances col·lectives o contractades per les empreses a favor dels empleats, cal ajustar-se al grau de parentiu entre l'assegurat mort i el beneficiari.

2. La reducció serà única per a cada subjecte passiu sigui quin sigui el nombre de contractes d'assegurances sobre la vida dels quals sigui beneficiari, i no serà aplicable quan aquest tingui dret a la reducció establerta a la disposició transitòria quarta de la Llei 29/1987, de 18 de desembre, per la qual es regula l'impost sobre successions i donacions.

3. La mateixa reducció serà en tot cas aplicable a les assegurances sobre la vida que es meritin en actes de terrorisme, així com de serveis prestats en missions internacionals humanitàries o de pau de caràcter públic, i no estarà sotmesa al límit quantitatiu establert en el primer apartat d'aquest article. Serà extensible a tots els possibles beneficiaris, sense que sigui aplicable allò que es preveu a la disposició transitòria quarta de la Llei 29/1987, de 18 de desembre, per la qual es regula l'impost sobre successions i donacions.

Article 6

Reduccions per adquisició de béns i drets afectes a activitats econòmiques

1. En els casos en què a la base imposable d'una adquisició per causa de mort que correspongui als cònjuges o descendents de la persona morta estigui inclòs el valor d'una empresa individual o d'un negoci professional als quals sigui aplicable l'exempció regulada a l'apartat vuitè de l'article 4 de la Llei 19/1991, de 6 de juny, de l'impost sobre el patrimoni, o el valor de drets d'usdefruit sobre l'empresa o el negoci esmentats, o de drets econòmics derivats de l'extinció d'aquest usdefruit, sempre que amb motiu de la defunció es consolidi el ple domini en el cònjuge o en els descendents, per obtenir la base liquidable s'ha d'aplicar en la imposable, amb independència de

les reduccions que calgui aplicar-hi d'acord amb els articles anteriors, una reducció del 95% del valor esmentat.

2. En els supòsits de l'apartat anterior, quan no hi hagi descendents, la reducció serà aplicable a les adquisicions per ascendents i col·laterals, fins al tercer grau, i amb els mateixos requisits recollits abans. En tot cas, el cònjuge supervivent tindrà dret a la reducció del 95%.

Article 7

Reducció per adquisició de participacions socials en entitats

1. En els casos en què a la base imposable d'una adquisició per causa de mort que correspongui als cònjuges o descendents de la persona morta estigui inclòs el valor de participacions en entitats a les quals sigui aplicable l'exempció regulada a l'apartat vuitè de l'article 4 de la Llei 19/1991, de 6 de juny, de l'impost sobre el patrimoni, o el valor de drets d'usdefruit sobre les participacions esmentades, o percebin aquells els drets deguts a la finalització de l'usdefruit en forma de participacions en l'empresa, el negoci o l'entitat afectada, per obtenir la base liquidable s'ha d'aplicar en la imposable, amb independència de les reduccions que siguin procedents d'acord amb els articles anteriors, una reducció del 95% del valor esmentat.

2. En els supòsits de l'apartat anterior, quan no hi hagi descendents, la reducció serà aplicable a les adquisicions per ascendents i col·laterals, fins al tercer grau, i amb els mateixos requisits recollits abans. En tot cas, el cònjuge supervivent tindrà dret a la reducció del 95%.

Article 8

Regla de manteniment de l'adquisició

1. El gaudi definitiu de les reduccions establertes en els articles 6 i 7 anteriors quedarà condicionat al manteniment de l'adquisició durant els cinc anys següents a la defunció del causant, excepte que l'adquirent mori dins aquest termini.

2. Així mateix, i durant el mateix termini de cinc anys, els beneficiaris d'aquestes reduccions no podran fer actes de disposició ni operacions societàries que, directament o indirectament, puguin donar lloc a una minoració substancial del valor de l'adquisició.

3. Si no es compleixen els requisits anteriors, ha de pagar-se la part de l'impost que s'hagi deixat d'ingressar com a conseqüència de la reducció practicada i els interessos de demora.

Article 9

Reducció per adquisició de béns integrants del patrimoni històric o cultural de les Illes Balears

Quan a la base imposable corresponent a una adquisició per causa de mort del cònjuge o dels descendents de la persona morta s'inclouin béns compresos en el patrimoni històric o cultural de les Illes Balears, s'ha d'aplicar sobre aquests béns una reducció del 99% del seu valor, amb els mateixos requisits de permanència assenyalats a l'article 8.

Article 10**Reducció per adquisició de béns integrants del patrimoni històric espanyol o del patrimoni històric o cultural de les altres comunitats autònomes**

Quan a la base imposable corresponent a una adquisició per causa de mort del cònjuge o dels descendents de la persona morta s'inclouin béns compresos en els apartats 1, 2 o 3 de l'article 4 de la Llei 19/1991, de 6 de juny, de l'impost sobre el patrimoni, com a integrants del patrimoni històric espanyol o del patrimoni històric o cultural d'altres comunitats autònomes, s'ha d'aplicar sobre aquests béns una reducció del 95% del seu valor, amb els mateixos requisits de permanència assenyalats en l'article 8 d'aquesta llei.

Article 11**Reducció per transmissió consecutiva de béns**

1. Si uns mateixos béns en un període màxim de dotze anys són objecte de dues o més transmissions per causa de mort en favor de descendents, en la segona i les ulteriors s'ha de deduir de la base imposable, a més, l'import d'allò satisfet per l'impost en les transmissions precedents.

2. Aquesta reducció també serà aplicable en el cas que els béns transmesos per primera vegada hagin estat substituïts per altres del mateix valor que integrin el cabal hereditari de la següent o les ulteriors transmissions, sempre que aquesta circumstància s'acrediti fefaentment.

Article 12**Reducció per adquisició de determinats béns i participacions en àrees de sòl rústic protegit o en àrees d'interès agrari**

1. Quan a la base imposable d'una adquisició per causa de mort que correspongui als cònjuges, ascendents o descendents del causant estigui inclòs el valor d'un terreny situat dins una àrea de sòl rústic protegit a què es refereixen els apartats a), b) i c) de l'article 19.1 de la Llei 6/1999, de 3 d'abril, de les directrius d'ordenació territorial de les Illes Balears, o dins una àrea d'interès agrari a la qual es refereix la disposició transitòria vuitena de la llei esmentada, o dins un espai de rellevància ambiental a què es refereix la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais amb rellevància ambiental, per obtenir la base liquidable s'ha d'aplicar a la base imposable una reducció del 95% del valor d'aqueix terreny.

Aquesta reducció s'ha d'aplicar només a les finques on, com a mínim, un 33% de l'extensió quedi inclosa dins les àrees o els espais abans esmentats i en proporció a aquest percentatge, i serà incompatible amb qualsevol altra reducció estatal o autonòmica que recaigui sobre aquests béns.

2. Del mateix percentatge de reducció que el previst a l'apartat anterior gaudiran les adquisicions per causa de mort de participacions en entitats i societats mercantils l'actiu de les quals estigui constituït per terrenys on com a mínim un 33% de l'extensió estigui situat dins una àrea de sòl rústic protegit a què es refereixen els apartats a), b) i c) de l'article 19.1 de la Llei 6/1999, de 3 d'abril, de les directrius d'ordenació territorial de les Illes Balears, o dins una àrea d'interès agrari a què es refereix la disposició transitòria vuitena de la llei esmentada, o dins un espai de rellevància ambiental a què es refereix la Llei

5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais amb rellevància ambiental, i que s'ajustin als límits següents:

a) La reducció només ha d'aplicar-se al major valor, a l'efecte de l'impost sobre el patrimoni, de la part de superfície dels terrenys on almenys un 33% de l'extensió es trobi situada dins alguna de les àrees de sòl rústic protegit o d'interès agrari o dels espais amb rellevància ambiental a què es refereix aquest article.

b) La reducció només ha d'assolir el valor de les participacions en la part que correspongui a la proporció existent entre el valor dels terrenys, una vegada minorat en l'import dels deutes vinculats amb aquests terrenys, i el valor del patrimoni net de l'entitat.

3. A l'efecte d'acreditar el compliment dels límits anteriors, s'ha d'aportar la documentació següent:

a) Els declarants han d'acreditar, mitjançant l'aportació d'un certificat expedit per la conselleria competent en matèria de medi ambient, que almenys el 33% del terreny o la finca està situat dins una àrea de sòl rústic protegit a què es refereixen els apartats a), b) i c) de l'article 19.1 de la Llei 6/1999, de 3 d'abril, de les directrius d'ordenació territorial de les Illes Balears, o dins una àrea d'interès agrari a què es refereix la disposició transitòria vuitena d'aqueixa llei, o dins un espai de rellevància ambiental a què es refereix la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais amb rellevància ambiental.

b) El valor dels deutes que puguin disminuir el valor dels terrenys s'ha d'acreditar per qualsevol mitjà vàlid de prova admès en dret.

c) El valor del patrimoni net de l'entitat titular de les participacions serà el que es dedueixi del balanç de situació de l'entitat a la data de meritació de l'impost.

d) El valor de les finques o dels terrenys s'ha de determinar d'acord amb les regles establertes en l'impost sobre el patrimoni.

Capítol II**Tarifa i quota íntegra****Article 13****Tarifa**

La quota íntegra en les adquisicions per causa de mort de l'impost sobre successions i donacions s'ha d'obtenir aplicant a la base liquidable l'escala següent:

Base liquidable fins a (euros)	Quota íntegra (euros)	Resta base liquidable fins a (euros)	Tipus aplicable percentatge
0,00		8.000,00	7,65
8.000,00	612,00	8.000,00	8,50
16.000,00	1.292,00	8.000,00	9,35
24.000,00	2.040,00	8.000,00	10,20
32.000,00	2.856,00	8.000,00	11,05
40.000,00	3.740,00	8.000,00	11,90
48.000,00	4.692,00	8.000,00	12,75
56.000,00	5.712,00	8.000,00	13,60
64.000,00	6.800,00	8.000,00	14,45
72.000,00	7.956,00	8.000,00	15,30
80.000,00	9.180,00	40.000,00	16,15
120.000,00	15.640,00	40.000,00	18,70
160.000,00	23.120,00	80.000,00	21,25
240.000,00	40.120,00	160.000,00	25,50
400.000,00	80.920,00	400.000,00	29,75
800.000,00	199.920,00	Excés	34,00

Article 14**Quota íntegra corregida**

1. La quota íntegra corregida s'ha d'obtenir aplicant a la quota íntegra el coeficient multiplicador que correspongui dels que s'indiquen tot seguit, en funció de la quantia del patrimoni preexistent del subjecte passiu i del grup en el qual, pel parentiu amb el transmissor, figurei inclòs:

Patrimoni preexistent (euros)	Grups de l'article 2		
	I i II	III	IV
De 0 a 400.000,00	1,0000	1,5882	2,0000
De 400.000,01 a 2.000.000,00	1,0500	1,6676	2,1000
De 2.000.000,01 a 4.000.000,00	1,1000	1,7471	2,2000
Més de 4.000.000,00	1,2000	1,9059	2,4000

2. Quan la diferència entre la quota íntegra corregida obtinguda per aplicació del coeficient multiplicador que correspongui i la que resultaria d'aplicar a la mateixa quota íntegra el coeficient multiplicador immediat inferior sigui major que la que existeixi entre l'import del patrimoni preexistent tingut en compte per a la liquidació i l'import màxim del tram del patrimoni preexistent que motivaria l'aplicació del coeficient multiplicador inferior esmentat, la quota íntegra corregida es reduirà en l'import de l'excés.

3. En els casos d'assegurances sobre la vida s'ha d'aplicar el coeficient que correspongui al patrimoni preexistent del beneficiari i al grup, que pel parentiu amb el contractant, estigui enquadrat. En les assegurances col·lectives o contractades per les empreses en favor dels empleats s'ha d'aplicar al coeficient que correspongui al patrimoni preexistent del beneficiari i al grau de parentiu entre aquest i l'assegurat.

4. Si no es coneixen els drethavents en una successió, s'ha d'aplicar el major coeficient dels establerts per al grup IV, sense perjudici de la devolució que calgui una vegada que siguin coneguts.

5. En la valoració del patrimoni preexistent del contribuent s'han d'aplicar les regles següents:

a) La valoració s'ha de fer d'acord amb les regles de l'impost sobre el patrimoni.

b) Quan es tracti d'adquisicions per causa de mort, s'ha d'excloure el valor dels béns i drets per l'adquisició dels quals s'hagi satisfet l'impost com a conseqüència d'una donació anterior feta pel causant. La mateixa regla s'ha d'aplicar en cas d'acumulació de donacions.

c) En el patrimoni preexistent del cònjuge que hereta s'ha d'incloure el valor dels béns i drets que rebí com a conseqüència de la dissolució de la societat conjugal.

Capítol III**Bonificacions i deduccions sobre la quota****Secció 1a****Bonificacions****Article 15****Règim general**

En les adquisicions per causa de mort, la quota bonificada serà el resultat d'aplicar sobre la quota íntegra corregida les bonificacions estatals que siguin procedents i, posteriorment, les establertes en aquesta secció.

Article 16**Bonificació autonòmica en adquisicions per subjectes passius inclosos en el grup I**

En les adquisicions per causa de mort, als subjectes passius per obligació personal de contribuir que estiguin compresos en el grup I de l'article 2 d'aquesta llei, se'ls ha d'aplicar una bonificació del 99% sobre la quota íntegra corregida.

Secció 2a**Deduccions****Article 17****Règim general**

En les adquisicions per causa de mort, la quota líquida serà el resultat d'aplicar sobre la quota bonificada les deduccions estatals que siguin procedents i, posteriorment, les establertes en aquesta secció.

Article 18**Deducció estatal per doble imposició internacional**

De conformitat amb el que es disposa a l'article 23 de la Llei 29/1987, de 18 de desembre, de l'impost sobre successions i donacions, els subjectes passius tindran dret a deduir-se la menor de les quantitats següents:

a) L'import efectiu d'allò satisfet a l'estranger per raó d'impost similar que afecti l'increment patrimonial sotmès a gravamen a Espanya.

b) El resultat d'aplicar el tipus mitjà efectiu d'aquest impost a l'increment patrimonial corresponent a béns que radiquin o drets que puguin ser exercitats fora d'Espanya, quan hagin estat sotmesos a gravamen a l'estranger per un impost similar.

Article 19**Deducció autonòmica en adquisicions per subjectes inclosos en els grups I i II**

1. En les adquisicions per causa de mort, als subjectes passius inclosos en els grups I i II de l'article 2 d'aquesta llei, se'ls ha d'aplicar una deducció l'import de la qual serà el resultat de restar a la quota bonificada la quantia derivada de multiplicar la base imposable per un tipus percentual T de l'1%. És a dir:

$$D_a = Q_b - (BI \times T), \text{ en què:}$$

D_a : deducció autonòmica

Q_b : quota bonificada

BI: base imposable

T: 0,01

2. Quan el resultat de multiplicar la base imposable per T sigui superior a l'import de la quota bonificada, la quantia de la deducció serà igual a zero.

Capítol IV **Quota que s'ha d'ingressar**

Article 20 **Quota que s'ha d'ingressar**

La quota que cal ingressar en les adquisicions per causa de mort estarà constituïda per la quota líquida minorada, si n'és el cas, per l'import de les liquidacions parcials regulades a l'article 47 d'aquesta llei i per altres ingressos a compte que s'hagin practicat d'acord amb la normativa de l'impost.

TÍTOL II **ADQUISICIONS LUCRATIVES ENTRE VIUS**

Capítol I **Reduccions de la base imposable**

Article 21 **Règim general**

1. En les adquisicions lucratives entre vius, la base liquidable s'obté mitjançant l'aplicació sobre la base imposable de les reduccions establertes en aquest capítol.

2. Les reduccions regulades en aquest capítol constitueixen millores de les reduccions establertes per l'Estat a la Llei 29/1987, de 18 de desembre, per la qual es regula l'impost sobre successions i donacions, llevat de la reducció prevista a l'article 27 d'aquesta llei, que constitueix una reducció pròpia de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Article 22 **Reduccions per adquisició de béns i drets afectes a activitats econòmiques**

En els casos en què en una adquisició lucrativa entre vius a favor del cònjuge o dels descendents estigui inclòs el valor d'una empresa individual o d'un negoci professional als quals sigui aplicable l'exempció regulada a l'apartat vuitè de l'article 4 de la Llei 19/1991, de 6 de juny, de l'impost sobre el patrimoni, per obtenir la base liquidable s'ha d'aplicar en la imposable una reducció del 95% del valor esmentat.

Article 23 **Reduccions per adquisició de participacions socials en entitats**

En els casos en què en una adquisició lucrativa entre vius a favor del cònjuge o dels descendents estigui inclòs el valor de participacions en entitats a les quals sigui aplicable l'exempció regulada a l'apartat vuitè de l'article 4 de la Llei 19/1991, de 6 de juny, de l'impost sobre el patrimoni, per obtenir la base liquidable s'ha d'aplicar en la imposable una reducció del 95% del valor esmentat.

Article 24 **Regla de manteniment de l'adquisició**

1. El gaudi definitiu de les reduccions establertes en els articles 22 i 23 anteriors quedarà condicionat al compliment dels requisits següents:

a) Que el donant tingui 60 o més anys o es trobi en situació d'incapacitat permanent, en grau d'absoluta o gran invalidesa.

b) Que, si el donant exerceix funcions de direcció a l'empresa, al negoci o a l'entitat, deixi d'exercir-les i de percebre remuneracions per aquest exercici des del moment de la transmissió. A aquests efectes, no s'entendrà compresa entre les funcions de direcció la mera pertinença al consell d'administració de la societat.

c) Que el donatari mantingui allò adquirit i tingui dret a l'exempció esmentada en l'impost sobre el patrimoni durant els cinc anys següents a la data de l'escriptura pública de donació, tret que mori dins aquest termini.

2. Així mateix, el donatari no pot fer actes de disposició ni operacions societàries que, directament o indirectament, puguin donar lloc a una minoració substancial del valor de l'adquisició.

3. En el cas que no es compleixin els requisits anteriors, s'ha de pagar la part de l'impost que s'hagi deixat d'ingressar com a conseqüència de la reducció practicada i els interessos de demora.

Article 25 **Reducció per adquisició de béns integrants del patrimoni històric o cultural de les Illes Balears**

Quan en la base imposable corresponent a una adquisició lucrativa entre vius del cònjuge o dels descendents, s'inclouin béns compresos en el patrimoni històric o cultural de les Illes Balears, s'ha d'aplicar sobre aquests béns una reducció del 99% del seu valor, amb els mateixos requisits de permanència assenyalats en l'article anterior.

Article 26 **Reducció per adquisició de béns integrants del patrimoni històric espanyol o del patrimoni històric o cultural de les altres comunitats autònomes**

Quan en la base imposable corresponent a una adquisició lucrativa entre vius del cònjuge o dels descendents, s'inclouin béns compresos en els apartats 1, 2 o 3 de l'article 4 de la Llei 19/1991, de 6 de juny, de l'impost sobre el patrimoni, com a integrants del patrimoni històric espanyol o del patrimoni històric o cultural d'altres comunitats autònomes, s'ha d'aplicar sobre aquests béns una reducció del 95% del seu valor, amb els mateixos requisits de permanència que els assenyalats a l'article 24 d'aquesta llei.

Article 27 **Reducció per adquisició d'habitatge habitual per part de determinats col·lectius**

1. Quan en la base imposable corresponent a una donació a favor de fills o descendents del donant menors de 36 anys, o fills o descendents del donant discapacitats amb un grau de minusvalidesa física o sensorial igual o superior al 65% o amb un grau de minusvalidesa psíquica igual o superior al 33%, s'inclougui un immoble que hagi de constituir el primer habitatge

habitual de les persones esmentades, s'ha d'aplicar sobre el valor real d'aquest immoble una reducció del 57%.

2. L'aplicació efectiva de la reducció anterior exigirà el compliment de totes les condicions següents:

a) L'adquisició de l'immoble per part del donatari ha de ser en ple domini, sense que en sigui possible en cap cas el desmembrament.

b) La renda general del donatari computable a l'efecte de l'impost sobre la renda de les persones físiques en l'exercici anterior al de l'adquisició no podrà excedir 18.000,00 euros.

c) L'immoble objecte d'adquisició ha de constituir el primer habitatge habitual en territori espanyol del donatari, qui no pot haver-ne estat propietari de cap altre amb el mateix caràcter.

d) El valor real de l'immoble adquirit no pot superar 180.000,00 euros.

e) El màxim de la superfície construïda de l'immoble adquirit no pot superar 120 metres quadrats.

f) El donatari ha de residir efectivament en l'habitatge un mínim de tres anys des de la data de l'adquisició.

g) El donatari ha de justificar el parentiu amb el donant a través de qualsevol mitjà admès en dret.

Article 28

Reducció en les donacions a patrimonis protegits titularitat de persones amb discapacitat

En les donacions que constitueixin aportacions als patrimonis protegits regulats a la Llei 41/2003, de 18 de novembre, de protecció patrimonial de les persones amb discapacitat i de modificació del Codi Civil, de la Llei d'enjudiciament civil i de la normativa tributària amb aquesta finalitat, s'ha d'aplicar una reducció del 99%, que serà incompatible amb la reducció establerta a l'article 27 anterior.

Article 29

Reducció en les donacions dineràries de pares a fills o altres descendents per a l'adquisició del primer habitatge habitual

1. En les donacions dineràries de pares a fills o altres descendents per a l'adquisició del primer habitatge habitual s'ha d'aplicar una reducció del 57%, sempre que es compleixin els requisits següents:

a) La donació ha de formalitzar-se en escriptura pública i s'hi ha de fer constar de manera expressa la voluntat que els doblers donats es destinin a l'adquisició del primer habitatge del fill o descendent que ha de constituir la seva residència habitual.

b) L'edat del donatari ha de ser inferior de 36 anys en la data de formalització de la donació.

c) L'habitatge s'ha d'adquirir dins el termini màxim de 6 mesos des de la formalització de la donació.

d) El donatari ha de tenir un patrimoni inferior als 400.000,00 euros en el moment de la data de formalització de la donació.

e) L'import màxim de la donació susceptible d'integrar la base de la bonificació és de 30.000,00 euros. No obstant això, en el cas de contribuents minusvàlids amb un grau de minusvalidesa física, psíquica o sensorial igual o superior al 33% aquest import és de 42.000,00 euros.

2. Aquesta reducció és incompatible amb l'establerta a l'article 27 anterior, i els límits s'han d'aplicar tant en el cas d'una

única donació com en el cas de donacions successives, provinguin del mateix ascendent o de diferents ascendents.

Article 30

Reducció en les donacions dineràries de pares a fills o altres descendents per a la constitució o adquisició d'una empresa individual o negoci professional o per a l'adquisició de participacions en entitats

1. En les donacions dineràries de pares a fills o altres descendents per a la constitució o l'adquisició d'una empresa individual o d'un negoci professional o per a l'adquisició de participacions en entitats s'ha d'aplicar una reducció del 57%, sempre que es compleixin els requisits següents:

a) La donació ha de formalitzar-se en escriptura pública i ha de fer-s'hi constar de manera expressa que els diners donats es destinen per part del fill o descendent a la constitució o a l'adquisició de la seva primera empresa individual o del seu primer negoci professional, o a l'adquisició de les seves primeres participacions socials en entitats que compleixin els requisits prevists en aquest article.

b) L'edat del donatari ha de ser inferior als 36 anys en la data de formalització de la donació.

c) La constitució o l'adquisició de l'empresa individual, del negoci o de les participacions ha de dur-se a terme en el termini màxim de 6 mesos des de la formalització de la donació.

d) El donatari ha de tenir un patrimoni inferior als 400.000,00 euros en el moment de la data de formalització de la donació.

e) L'import màxim de la donació susceptible d'integrar la base de la bonificació és de 30.000,00 euros. No obstant això, en el cas de contribuents minusvàlids amb un grau de minusvalidesa física, psíquica o sensorial igual o superior al 33% aquest import és de 42.000,00 euros.

f) Si el que s'adquireix és una empresa individual o un negoci professional, l'import net de la xifra de negocis del darrer exercici tancat no pot superar els límits següents:

- 3 milions d'euros en el cas d'adquisició d'empresa individual.

- 1 milió d'euros en el cas d'adquisició de negoci professional.

g) En el cas d'adquisició de les participacions d'una entitat, a més de complir els requisits prevists a l'apartat anterior, han de complir-se els següents:

- Les participacions adquirides pel donatari han de representar, com a mínim, el 50% del capital social de l'entitat.

- El donatari ha d'exercir efectivament funcions de direcció en l'entitat.

h) Tant en el cas d'adquirir una empresa o un negoci professional com en el cas d'adquirir participacions socials, no ha d'existir cap vinculació en els termes prevists a l'article 16 del Reial Decret Legislatiu 4/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'impost sobre societats, entre aquelles i el donatari.

2. Aquests límits s'han d'aplicar tant en el cas d'una única donació com en el cas de donacions successives, provinguin del mateix ascendent o de diferents ascendents.

Capítol II

Tarifa i quota íntegra

Article 31

Tarifa

La quota íntegra en les adquisicions lucratives entre vius de l'impost sobre successions i donacions s'ha d'obtenir aplicant a la base liquidable l'escala següent:

Base liquidable fins a (euros)	Quota íntegra (euros)	Resta base liquidable fins a (euros)	Tipus aplicable percentatge
0,00		8.000,00	7,65
8.000,00	612,00	8.000,00	8,50
16.000,00	1.292,00	8.000,00	9,35
24.000,00	2.040,00	8.000,00	10,20
32.000,00	2.856,00	8.000,00	11,05
40.000,00	3.740,00	8.000,00	11,90
48.000,00	4.692,00	8.000,00	12,75
56.000,00	5.712,00	8.000,00	13,60
64.000,00	6.800,00	8.000,00	14,45
72.000,00	7.956,00	8.000,00	15,30
80.000,00	9.180,00	40.000,00	16,15
120.000,00	15.640,00	40.000,00	18,70
160.000,00	23.120,00	80.000,00	21,25
240.000,00	40.120,00	160.000,00	25,50
400.000,00	80.920,00	400.000,00	29,75
800.000,00	199.920,00	Excés	34,00

Article 32

Quota íntegra corregida

1. La quota íntegra corregida s'ha d'obtenir aplicant a la quota íntegra el coeficient multiplicador que correspongui en funció de la quantia del patrimoni preexistent i del grup de parentiu següents:

Patrimoni preexistent (euros)	Grups de l'article 2		
	I i II	III	IV
De 0 a 400.000,00	1,0000	1,5882	2,0000
De 400.000,01 a 2.000.000,00	1,0500	1,6676	2,1000
De 2.000.000,01 a 4.000.000,00	1,1000	1,7471	2,2000
Més de 4.000.000,00	1,2000	1,9059	2,4000

2. Quan la diferència entre la quota íntegra corregida obtinguda per aplicació del coeficient multiplicador que correspongui i la que resultaria d'aplicar a la mateixa quota íntegra el coeficient multiplicador immediat inferior sigui major que la que existeixi entre l'import del patrimoni preexistent tingut en compte per a la liquidació i l'import màxim del tram del patrimoni preexistent que motivaria l'aplicació del coeficient multiplicador inferior esmentat, la quota íntegra corregida s'ha de reduir en l'import de l'excés.

3. A la valoració del patrimoni preexistent del contribuent s'han d'aplicar les regles següents:

a) La valoració s'ha de fer d'acord amb les regles de l'impost sobre el patrimoni.

b) Quan es tracti d'acumulació de donacions, s'ha d'excloure el valor dels béns i drets per l'adquisició dels quals s'hagi satisfet l'impost com a conseqüència d'una donació anterior feta pel causant.

Capítol III

Bonificacions i deduccions sobre la quota

Article 33

Règim general

En les adquisicions lucratives entre vius, la quota líquida serà el resultat d'aplicar sobre la quota íntegra corregida les bonificacions i deduccions estatals que pertoquin i, en particular, les establertes en aquesta secció.

Article 34

Deducció estatal per doble imposició internacional

De conformitat amb el que es disposa a l'article 23 de la Llei 29/1987, de 18 de desembre, de l'impost sobre successions i donacions, els subjectes passius tindran dret a deduir-se la menor de les quantitats següents:

a) L'import efectiu del que s'ha satisfet a l'estranger per raó d'impost similar que afecti l'increment patrimonial sotmès a gravamen a Espanya.

b) El resultat d'aplicar el tipus mitjà efectiu d'aquest impost a l'increment patrimonial corresponent a béns que radiquin o a drets que puguin ser exercitats fora d'Espanya, quan hagin estat sotmesos a gravamen a l'estranger per un impost similar.

Article 35

Deducció autonòmica en les adquisicions per subjectes inclosos en el grup I i II

1. En les adquisicions lucratives entre vius, als subjectes passius inclosos en els grups I i II de l'article 2 d'aquesta llei, els serà aplicable una deducció l'import de la qual serà el resultat de restar a la quota líquida la quantia derivada de multiplicar la base liquidable per un tipus percentual T del 7%. És a dir:

$$D_a = QL - (BL \times T), \text{ en què:}$$

D_a : deducció autonòmica

QL: quota líquida

BL: base liquidable

T: 0,07

2. Quan el resultat de multiplicar la base imposable per T sigui superior a l'import de la quota líquida, la quantia de la deducció serà igual a zero.

3. Quan l'adquisició sigui en metàl·lic o en qualsevol dels fons, comptes o dipòsits prevists a l'article 12 de la Llei 19/1991, de 6 de juny, de l'impost sobre el patrimoni, la deducció només resultarà aplicable quan l'origen dels fons estigui degudament justificat, sempre que, a més, l'adquisició es documenti en escriptura pública i es faci constar en aquesta mateixa escriptura l'origen dels fons esmentats.

Capítol IV

Quota que s'ha d'ingressar

Article 36

Quota que s'ha d'ingressar

La quota que cal ingressar en les adquisicions lucratives entre vius estarà constituïda per la quota líquida minorada, si

pertoca, per l'import dels ingressos a compte que s'hagin practicat d'acord amb la normativa de l'impost.

TÍTOL III OBLIGACIONS FORMALS

Capítol I Normes generals

Article 37

Aplicació de les normes sobre obligacions formals

En tot allò que no sigui regulat en aquest títol, caldrà aplicar-hi la normativa estatal reguladora de les obligacions formals de l'impost sobre successions i donacions, així com els efectes derivats del seu incompliment.

Article 38

Presentació de la declaració o autoliquidació

1. Dins els terminis que s'assenyalen a l'article 41 d'aquesta llei, els subjectes passius han de presentar una declaració tributària dels fets imposables gravats per l'impost, amb detall dels béns i drets que integren l'herència o són objecte de donació o del negoci lucratiu equivalent, així com, si s'escau, de les càrregues, dels deutes i de les despeses que corresponguin. Tanmateix, els subjectes passius podran optar per presentar una autoliquidació, cas en què haurien de practicar les operacions necessàries per determinar l'import del deute tributari, o per adjuntar el document o la declaració que es contingui o consti el fet imposable.

Per ordre del conseller competent en matèria d'hisenda podran aprovar-se models normalitzats per a la presentació de les declaracions o autoliquidacions de l'impost i podran establir-se models simplificats per a les adquisicions per causa de mort en els casos en què la naturalesa dels béns integrants del cabal relict, el nombre d'hereus existents o qualssevol altres circumstàncies així ho aconsellin.

2. La declaració tributària ha d'incloure'n una còpia i s'ha de presentar degudament signada pel subjecte passiu, per si mateix o mitjançant representant. En cas de presentar-la, l'autoliquidació ha de ser signada pel subjecte passiu i, a més, pel presentador.

3. En tot cas, cal aplicar-hi allò que es disposa en els apartats 1, 2 i 3 de l'article 12 de la Llei 11/2002, de 23 de desembre, de mesures tributàries i administratives i en els apartats 1 i 3 de l'article 5 de la Llei 10/2003, de 22 de desembre, de mesures tributàries i administratives, en relació amb el lloc i la forma de presentació de les declaracions o autoliquidacions i la documentació complementària corresponent, així com en relació amb les qüestions de competència que se suscitin entre els òrgans competents per a la seva recepció.

Capítol II Normes complementàries

Article 39

Obligació de presentar altres documents en relació amb les transmissions per causa de mort

1. En les transmissions per causa de mort, juntament amb la declaració o l'autoliquidació a què es refereix l'apartat 1 de

l'article anterior, el subjecte passiu ha d'aportar els documents que s'indiquen a continuació:

a) Certificacions de defunció del causant i del registre general d'actes d'última voluntat.

b) Còpia autoritzada de les disposicions testamentàries si n'hi ha i, si no, testimoniatge de la declaració d'hereus. En cas de successió intestada, si no està feta la declaració judicial d'hereus, s'ha de presentar una relació dels presumptes amb expressió del parentiu amb el causant.

c) Un exemplar dels contractes d'assegurança concertats pel causant o de la certificació expedida per l'entitat asseguradora en el cas de l'assegurança col·lectiva, tot i que hagin estat objecte, amb anterioritat, de liquidació parcial.

d) Justificació documental de les càrregues, dels gravàmens, dels deutes i de les despeses la deducció de les quals se sol·liciti, de l'edat dels drethavents menors de 21 anys, així com, si pertoca, dels saldos de dipòsits i comptes en entitats financeres, del valor teòric de les participacions en el capital d'entitats jurídiques els títols de les quals no cotitzin en borsa i del títol d'adquisició pel causant dels béns immobles inclosos en la successió.

e) Un certificat emès per l'entitat financera corresponent relatiu a cada dipòsit o compte de què sigui titular el causant, en el qual han de constar els moviments efectuats dins l'any natural anterior a la seva mort.

2. Reglamentàriament poden establir-se els supòsits en què la presentació d'aquesta documentació pot ser eximida o substituïda per una altra.

3. Sense perjudici de l'obligació d'aportar la documentació esmentada, l'administració pot demanar, en exercici de les seves facultats de comprovació i en el decurs del corresponent procediment de gestió o inspecció, qualsevol altra documentació que estimi necessària.

Article 40

Obligació de presentar altres documents en relació amb les transmissions lucratives entre vius

1. En el cas que se sol·liciti l'aplicació de la reducció per adquisició d'habitatge habitual per part de determinats col·lectius regulada en el títol II d'aquesta llei, juntament amb la declaració o l'autoliquidació a què es refereix l'article 38 anterior, el subjecte passiu ha d'adjuntar aquells documents que justifiquin el compliment dels requisits que s'exigeixen en cada cas.

2. Sense perjudici de l'obligació d'aportar la documentació esmentada, l'administració pot demanar, en exercici de les seves facultats de comprovació i en el decurs del corresponent procediment de gestió o inspecció, qualsevol altra documentació que estimi necessària.

Article 41

Terminis de presentació

1. En el cas d'adquisicions per causa de mort, incloses les dels beneficiaris de contractes d'assegurances de vida, el termini per a la presentació de la declaració o l'autoliquidació serà de sis mesos, comptadors des de la data de la mort del causant o des d'aquella en què adquireixi fermesa la declaració de defunció.

El mateix termini serà aplicable per al cas de les consolidacions de domini que es produeixin per la mort de

l'usufructuari, encara que el desmembrament del domini s'hagi fet per actes entre vius.

2. En els altres supòsits subjectes a l'impost sobre successions i donacions, el termini de presentació serà d'un mes, comptador des de la data en què es produeixi l'acte o el contracte. Tanmateix, aquest termini serà d'un mes i deu dies naturals si la presentació i el pagament de les autoliquidacions es fa per via telemàtica. En tot cas, aquests terminis poden ser modificats reglamentàriament.

Article 42

Nomenament de representant en el cas de subjectes passius no residents

1. De conformitat amb el que es disposa a l'article 47 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària, els subjectes passius de l'impost no residents en territori espanyol són obligats a nomenar, en relació amb les obligacions derivades de la realització de cada fet imposable, un representant amb domicili dins el territori espanyol.

2. El nomenament, degudament acreditat d'acord amb les condicions que s'estableixin reglamentàriament, ha de ser comunicat a l'administració tributària dins el termini de presentació de la declaració o l'autoliquidació corresponent.

3. En el cas que s'extingeixi el mandat de la representació per alguna de les causes previstes a l'article 1732 del Codi Civil, el subjecte passiu ha de designar un nou representant i ha de comunicar tant l'extinció del mandat anterior com el nou nomenament, degudament acreditat, a l'administració tributària en el termini d'un mes des que s'hagi extingit la representació.

4. La renúncia del representant d'acord amb l'article 1736 del Codi Civil, així com la revocació de la representació i el nomenament del nou representant, només tindran efectes davant l'administració tributària a partir de la data en què es comuniqui a l'oficina competent.

5. L'incompliment de les obligacions establertes en els apartats 2, 3 i 4 anteriors constituirà infracció lleu sancionable segons l'article 198 de la Llei general tributària.

Article 43

Obligacions a càrrec dels notaris

1. Tots els notaris, amb independència del lloc on estigui demarcada la notaria, i en relació amb els documents públics que autoritzin dels quals resultin actes o negocis jurídics subjectes a l'impost sobre successions i donacions, són obligats a complir les obligacions formals a què es refereix l'apartat 4 de l'article 12 de la Llei 11/2002, de 23 de desembre, de mesures tributàries i administratives.

2. Així mateix, els notaris que exerceixin les funcions dins l'àmbit territorial de les Illes Balears, i en relació amb els documents públics que autoritzin dels quals resultin actes o negocis jurídics subjectes a l'impost sobre successions i donacions, són obligats a complir les obligacions formals a què es refereix l'apartat 5 de l'article 12 de la Llei 11/2002, de 23 de desembre, de mesures tributàries i administratives.

Article 44

Obligacions a càrrec dels registradors de la propietat

Els registradors de la propietat immobiliària, mercantils i de béns mobles radicats a les Illes Balears, en els registres dels quals es presentin a inscripció actes o negocis jurídics subjectes a l'impost sobre successions i donacions, i en els quals el pagament o la presentació de les corresponents declaracions tributàries hagi tingut lloc en una comunitat autònoma distinta de la de les Illes Balears, són obligats a complir les obligacions formals a què es refereix l'apartat 2 de l'article 5 de la Llei 10/2003, de 22 de desembre, de mesures tributàries i administratives.

TÍTOL IV

NORMES DE GESTIÓ TRIBUTÀRIA

Capítol I

Liquidació de l'impost

Article 45

Normes de competència

La competència per a la gestió i la liquidació de l'impost correspon a l'entitat o l'òrgan competent de la comunitat autònoma en matèria de tributs, en els termes que estableixi la normativa vigent.

Article 46

Termini de resolució i notificació en els procediments de gestió

1. En l'àmbit de l'impost sobre successions i donacions, i en relació amb els procediments diversos de gestió tributària, el termini de caducitat serà de 6 mesos.

2. A l'efecte d'entendre complida l'obligació de notificar la resolució corresponent dins l'esmentat termini, seran aplicables les regles que conté l'apartat 2 de l'article 104 de la Llei general tributària. En particular, i entre altres supòsits que poden fixar-se reglamentàriament, la tramitació d'un procediment de comprovació de valors serà causa de suspensió del còmput del termini de caducitat dels altres procediments de gestió.

3. El termini de caducitat es pot ampliar, amb l'abast i els requisits que reglamentàriament es determinin, per un altre període que no podrà excedir de sis mesos, quan es produeixi alguna de les circumstàncies següents:

a) Quan les actuacions revesteixin una complexitat especial. A aquests efectes, s'entendrà que es compleix aquesta circumstància, entre altres supòsits, quan concorri algun dels fets següents:

- Un nombre elevat de drethavents en la successió o l'existència de desavinences entre ells que incideixin en la tramitació del procediment.

- Un nombre elevat de béns de l'herència o donació respecte dels quals l'obligat o els obligats tributaris sol·licitin l'aplicació de la reducció corresponent entre aquelles regulades en els títols I i II, respectivament, d'aquesta llei, especialment aquelles referides a l'adquisició de béns o drets afectes a activitats econòmiques o a l'adquisició de participacions en entitats.

- La dispersió geogràfica dels béns o de les activitats del causant, especialment en el cas de béns situats fora del territori de les Illes Balears.

- Qualsevol altres circumstàncies que s'estableixin reglamentàriament.
- b) Quan en el desenvolupament de les actuacions es descobreixi que hi ha hagut ocultació de béns per part de l'obligat tributari.

4. Els acords d'ampliació del termini de caducitat, en tots els casos, han de ser motivats, amb referència als fets i fonaments de dret.

Article 47

Liquidacions parcials a compte

1. Les persones interessades en les successions hereditàries poden sol·licitar que es faci una liquidació parcial de l'impost únicament a l'efecte de cobrar assegurances sobre la vida, crèdits del causant, havers meritats i no percebuts pel causant; retirar béns, valors, efectes o diners que es trobin en dipòsit o altres supòsits anàlegs.

2. Reglamentàriament s'ha de regular la forma i els terminis per practicar aquestes liquidacions i els requisits perquè els interessats puguin cobrar les quantitats o retirar els diners o altres béns dipositats.

3. Les liquidacions parcials tindran el caràcter d'ingressos a compte de la liquidació definitiva que pertoqui per la successió hereditària de què es tracti.

Capítol II Pagament de l'impost

Secció 1a Normes generals

Article 48

Pagament de l'impost

1. Excepte els supòsits d'autoliquidació, en els quals el pagament s'ha de fer dins els terminis assenyalats a l'article 41 d'aquesta llei, el pagament de les liquidacions practicades per l'administració per aquest impost ha de fer-se dins els terminis establerts a l'article 62.2 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària.

2. El pagament del deute tributari pot fer-se mitjançant el lliurament de béns culturals d'interès nacional, béns culturals d'interès local i béns mobles catalogats qualificats i inscrits d'acord amb la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears; així com dels béns inscrits i catalogats del patrimoni històric o cultural de les altres comunitats autònomes, d'acord amb la normativa específica que els reguli, i, finalment, dels béns del patrimoni històric espanyol que estiguin inscrits a l'Inventari General de Béns Mobles o en el Registre General de Béns d'Interès Cultural, d'acord amb el que es disposa a l'article 69.2 de la Llei de l'Estat 16/1985, de 25 de juny, del patrimoni històric espanyol.

3. Per ordre del conseller competent en matèria d'hisenda, s'han d'establir els supòsits en què pugui exigir-se el pagament de l'impost per via telemàtica.

Article 49

Còmput del termini de prescripció per a documents atorgats a l'estranger

1. En el cas de documents atorgats a l'estranger, el còmput del termini de prescripció previst a l'article 66 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària, s'ha d'iniciar quan es presenti el document o els documents a qualsevol administració pública territorial d'Espanya.

2. A aquests efectes, s'entenen per administracions públiques territorials les que s'enumeren a l'apartat 1 de l'article 2 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

Article 50

El presentador

El presentador del document tindrà, pel fet de la presentació, el caràcter de mandatari dels obligats al pagament de l'impost, i totes les notificacions que se li facin en relació amb el document que hagi presentat en qualsevol dels procediments de gestió tributària, inclosa la comprovació de valors i les liquidacions que es practiquin, així com les diligències que subscriu, tindran el mateix valor i produiran els mateixos efectes que si aquests actes s'haguessin efectuat directament amb els interessats.

Article 51

Informació amb caràcter previ a l'adquisició o la transmissió de béns immobles

1. L'administració tributària ha d'informar, a sol·licitud de l'interessat, sobre el valor a efectes fiscals dels béns immobles que, situats en el territori de la seva competència, hagin de ser objecte d'adquisició o transmissió per causa de mort o entre vius.

2. Aquesta informació tindrà efectes vinculants durant un termini de tres mesos, comptats des de la notificació a l'interessat, sempre que la sol·licitud s'hagi formulat amb caràcter previ a la finalització del termini per presentar l'autoliquidació o la declaració corresponent i s'hagin proporcionat dades veritables i suficients a l'administració tributària.

Aquesta informació no impedirà la posterior comprovació administrativa dels elements de fet i de les circumstàncies manifestats per l'obligat tributari.

3. L'interessat no podrà entaular cap recurs contra la informació comunicada. Podrà fer-ho contra l'acte o els actes administratius que es dictin posteriorment en relació amb aquesta informació.

La falta de contestació no implicarà l'acceptació del valor que, si pertoca, s'hagi inclòs en la sol·licitud de l'interessat.

Article 52

Acords previs de valoració

1. Els obligats tributaris poden sol·licitar a l'administració tributària que determini amb caràcter previ i vinculant la valoració a efectes fiscals dels béns, els drets, les càrregues, els

deutes, les despeses i d'altres elements determinants del deute tributari.

2. La sol·licitud ha de presentar-se per escrit, abans de la realització del fet imposable. A aquesta sol·licitud s'ha d'adjuntar la proposta de valoració formulada per l'obligat tributari.

3. L'administració tributària pot comprovar els elements de fet i les circumstàncies declarades per l'obligat tributari.

4. L'acord de l'administració tributària s'ha d'emetre per escrit, amb indicació de la valoració, del supòsit de fet a què es refereix i del seu caràcter vinculant, d'acord amb el procediment i en els terminis que es fixin reglamentàriament. La falta de contestació de l'administració tributària en termini implicarà l'acceptació dels valors proposats per l'obligat tributari.

5. Mentre no es modifiqui la legislació o variïn significativament les circumstàncies econòmiques que hagin fonamentat la valoració, l'administració tributària que hagi dictat l'acord és obligada a aplicar els valors que s'hi expressen. Aquest acord tindrà un termini màxim de vigència de tres anys excepte que reglamentàriament se n'estableixi un altre.

6. Els obligats tributaris no poden interposar cap recurs contra els acords regulats en aquest precepte. Poden fer-ho contra l'acte o els actes administratius que es dictin posteriorment en aplicació de les valoracions incloses a l'acord.

Secció 2a

Ajornament i fraccionament del pagament

Article 53

Norma general

Sense perjudici del que s'estableix en els articles següents d'aquesta secció, seran aplicables a l'impost sobre successions i donacions les normes sobre ajornament i fraccionament del pagament establertes a la normativa general sobre recaptació vigent.

Article 54

Ajornament i fraccionament pels òrgans de gestió

1. L'entitat o l'òrgan competent per a la gestió i la liquidació de l'impost pot acordar l'ajornament, per un termini fins a un any, del pagament de les liquidacions practicades per causa de mort, sempre que no existeixi inventariat efectiu o béns de fàcil realització suficients per a l'abonament de les quotes liquidades i se sol·liciti abans d'expirar el termini reglamentari de pagament. La concessió de l'ajornament implica l'obligació d'abonar l'interès de demora corresponent.

2. En els mateixos supòsits i en les mateixes condicions pot acordar-se el fraccionament de pagament, en cinc anualitats com a màxim, sempre que se'n garanteixi el pagament en la forma que es determini reglamentàriament.

3. Així mateix, pot acordar-se l'ajornament del pagament, en les mateixes condicions a què fan referència els números anteriors, fins que siguin coneguts els drethavents en una successió.

Article 55

Supòsits especials d'ajornament i fraccionament

1. El pagament de les liquidacions girades com a conseqüència de la transmissió per herència, llegat o donació d'una empresa individual o d'un negoci professional, o de participacions en entitats a les quals sigui aplicable l'exempció regulada en l'apartat 8è de l'article 4 de la Llei 19/1991, de 6 de juny, de l'impost sobre el patrimoni, podrà ajornar-se, a petició del subjecte passiu deduïda abans d'expirar el termini reglamentari de pagament o, si s'escau, el de presentació de l'autoliquidació, durant els cinc anys següents al dia que acabi el termini per al pagament, amb obligació de constituir caució suficient i sense que calgui l'abonament d'interessos durant el període d'ajornament.

2. Acabat el termini de cinc anys, amb les mateixes condicions i els mateixos requisits, podrà fraccionar-se el pagament en deu terminis semestral, amb el corresponent abonament de l'interès legal dels diners durant el temps de fraccionament.

3. Allò que es disposa en els nombres anteriors sobre ajornament i fraccionament de pagament serà, així mateix, aplicable a les liquidacions girades com a conseqüència de la transmissió hereditària de l'habitatge habitual d'una persona, sempre que el drethavent en sigui el cònjuge, ascendent o descendent, o bé parent col·lateral major de 65 anys que hagi conviscut amb el causant durant els dos anys anteriors a la defunció.

4. En les assegurances sobre la vida en què el causant sigui al seu torn el contractant o l'assegurat en l'assegurança col·lectiva, i l'import de la qual es percebi en forma de renda, s'ha de fraccionar a sol·licitud del beneficiari el pagament de l'impost corresponent en el nombre d'anys en els quals percebi la pensió, si la renda és temporal, o en un nombre màxim de quinze anys si és vitalícia, mentre no s'exerciti el dret de rescat.

L'ajornament no exigirà la constitució de cap tipus de caució sense que meriti tampoc cap tipus d'interès.

Per l'extinció de la pensió deixaran de ser exigibles els pagaments fraccionats pendents que, no obstant això, ho seran en cas d'exercitar-se el dret de rescat.

TÍTOL V

APLICACIÓ DEL DRET CIVIL DE LES ILLES BALEARS

Capítol I

Disposició general

Article 56

Àmbit d'aplicació

Les normes d'aquest títol s'han d'aplicar a les adquisicions per causa de mort i lucratives entre vius en les quals el negoci jurídic que doni lloc al fet imposable de l'impost sobre successions i donacions sigui regit pel dret civil de les Illes Balears, i l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears sigui competent per a la liquidació de l'impost.

Capítol II

Adquisicions per causa de mort

Article 57

La definició i el finiment de llegítima

Els pactes de definició i de finiment de llegítima que es regulen als articles 50 i 77 de la Compilació de Dret Civil de les Illes Balears, aprovada pel Decret Legislatiu 79/1990, de 6 de setembre, tendran el caràcter de títol successori als efectes de l'article 11.b) del Reial Decret 1629/1991, de 8 de novembre, pel qual s'aprova el reglament de l'impost sobre successions i donacions, i, en conseqüència, gaudiran de tots els beneficis fiscals inherents a les adquisicions successòries en tant que els siguin aplicables.

Article 58

Assignació o distribució de béns determinats

A les assignacions o distribucions de béns determinats fetes pel testador o l'hereu distribuïdor, a què es refereix el segon paràgraf de l'article 48 de la Compilació de Dret Civil de les Illes Balears, se'ls ha d'aplicar el que estableixen els articles 27.2 de la Llei 29/1987, de 18 de desembre, de l'impost sobre successions i donacions, i 56.2 Reial Decret 1629/1991, de 8 de novembre, pel qual s'aprova el reglament de l'impost sobre successions i donacions.

Capítol III

Adquisicions lucratives entre vius

Article 59

La donació universal

La donació universal a què es refereixen els articles 8 a 13 i 73 de la Compilació de Dret Civil de les Illes Balears tindrà el caràcter de títol successori i, en conseqüència, gaudirà de tots els beneficis fiscals inherents a les adquisicions successòries en tant que li siguin aplicables.

Disposició addicional única

Tractament fiscal de les parelles estables

1. El règim jurídic aplicable als cònjuges en virtut d'aquesta llei en relació amb les reduccions estatals i autonòmiques, les quanties i els coeficients de patrimoni preexistent corresponents a cada grup de classificació i les bonificacions i deduccions autonòmiques en l'impost sobre successions i donacions s'ha de fer extensiu als membres de les parelles estables regulades a la Llei 18/2001, de 19 de desembre, de parelles estables, sempre que els convivents verifiquin tots els requisits i les formalitats a què es refereix l'article 1.2 d'aquesta llei, inclosa la inscripció en el Registre de Parelles Estables de les Illes Balears.

2. En tot cas, i de conformitat amb el que es disposa a l'article 13 de la Llei 18/2001, de 19 de desembre, de parelles estables, el convivent que sobrevisqui al membre de la parella premort té els mateixos drets i les mateixes obligacions que la Compilació de Dret Civil de les Illes Balears prevegi per al cònjuge vidu, tant en la successió testada com en la intestada.

Disposició derogatòria única

Normes que es deroguen

1. Es deroguen expressament els articles 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 i 30 de la Llei 8/2004, de 23 de desembre, de mesures tributàries, administratives i de funció pública.
2. Així mateix, queden derogades totes les altres disposicions de rang igual o inferior a aquesta llei que la contradiguin, s'hi oposin o hi resultin incompatibles.

Disposició final única

Entrada en vigor

Aquesta llei entrarà en vigor, una vegada publicada en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, dia 1 de gener del 2007.

Palma, 7 d'abril del 2006.

El conseller d'Economia, Hisenda i Innovació:

Lluís Ramis de Ayreflor Cardell.

El president:

Jaume Matas i Palou.

BUTLLETÍ OFICIAL
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS
